CatalunyaCristiana

Setmanari d'informació i de cultura religiosa

11 setembre 2011

Any XXXII • Núm. 1.668 • 2,40 euros

L'ESCOLA CRISTIANA DEFENSA EL MODEL D'IMMERSIÓ LINGÜÍSTICA EN CATALÀ

Reptes per al nou curs

Les retallades econòmiques en el sector educatiu protagonitzen l'inici del curs escolar 2011-2012. Aquestes mesures repercurteixen en les dotacions econòmiques dels centres i en l'empitjorament de les condicions laborals del professorat. «Això implica establir quines són les prioritats i, simultàniament, esforçar-nos a trobar maneres d'optimitzar els recursos disponibles», explica el P. Jordi Lleixà, director de Salesians de Sarrià. Per la seva banda, el P. Marcel·lí Muñoz, director del Col·legi Pare Manyanet de Barcelona, comenta que «les escoles concertades ja estem en el límit del que podem aguantar econòmicament».

La Fundació Escola Cristiana de Catalunya, juntament amb altres entitats, ha fet públic un manifest on subratlla que «el model d'immersió lingüística en català ha permès evitar la segregació escolar i ha estat un factor decisiu de cohesió social». **P 24**

P. Enric Puig: «Les escoles cristianes han de vetllar perquè la seva presència evangelitzadora emergeixi amb tota autenticitat a la ciutat secular» **P 10**

Les clarisses es reuneixen per albirar juntes camins de futur

L'Orde de les Germanes Pobres de Santa Clara es troba immers de ple en la celebració dels seus 800 anys d'història. Moment de submergir-se en els seus orígens, però no tant pel fet de recrear-se en el passat amb una mirada més o menys nostàlgica, com per trobar-hi una nova llum capaç d'il·luminar el present i el futur, una força renovada que les capaciti per albirar nous camins. Ha estat amb aquesta voluntat que de l'1 al 3 de setembre s'han celebrat les II Jornades Clarianes a la residència Josep Manyanet de Barcelona. Després de dies de reflexió i estudi, les germanes van gaudir d'una visita al monestir de Santa Maria de Pedralbes, on van assistir a la missa presidida per Mons. Sebastià Taltavull, bisbe auxiliar de Barcelona. **P 20**

Agustí Codinach

«La poesia va ser el meu primer amor i sempre anirem de bracet»

Entrevista a David Jou, catedràtic de Física a la UAB i poeta

P 25

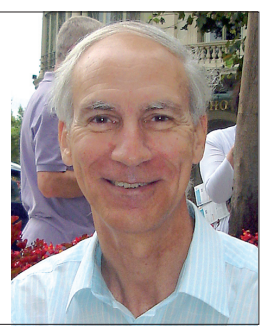

Bona Diada

Sumari

P 8 Nou bisbe de Cadis i Ceuta
P 9 La missió de les verges consagrades
P 21 Entrevista a Mn. Antoni Matabosch
P 22 Jornades de Teologia a Urgell
P 26 Llibre de Georg Ratzinger sobre el Papa

Editorial

Deu anys de l'11-S

Aquest diumenge fa deu anys de l'onze de setembre de l'any 2001. Aquell dia fatídic, al matí, uns terroristes van segrestar quatre avions comercials, dos dels quals van atacar les torres bessones a la ciutat de Nova York i un tercer el Pentàgon a Virgínia. Un quart avió es va estavellar en un camp de Pennsilvània, degut a la lluita entre la tripulació i els passatgers amb els segrestadors per tornar a prendre el control de l'aparell. La tragèdia, en tot just dues hores, va deixar sense vida quasi 3.000 persones i va sembrar el pànic arreu. Les imatges de l'atemptat a les torres bessones del *World Trade Center*, difoses en directe per tot el món, semblaven la icona del xoc de civilitzacions profetitzat apocalípticament per S. Huntington. El món es precipitava a una nova i peculiar guerra que en un decenni ha segat la vida de centenars de milers de persones, especialment a l'Iraq i a l'Afganistan. Avui els experts diuen que el veritable mòbil dels atemptats era la causa palestina i el suport dels EUA a Israel. En qualsevol cas els fets tràgics marcaren el gir cap a una altra fase de la història del món, en la qual cada vegada més som conscients de la interconnexió i la interdependència global.

El 20 d'abril del 2008, Benet XVI, després de pregar una bona estona a la Zona Zero, va pronunciar commogut aquesta pregària: «Déu de comprensió, afeixugats per la magnitud d'aquesta tragèdia, cerquem la teva llum i la teva guia, quan ens enfrontem a fets tan terribles com aquest. Fes que aquells les vides dels quals van ser salvades, visquin de manera que les vides perdudes aquí no ho hagin estat en va. Conforta'ns i consola'ns. Enforteix-nos en l'esperança i dóna'ns saviesa i coratge per treballar incansablement per un món en el qual la veritable pau i amor regnin entre les nacions i als cors de tots.» Eren paraules expressives d'una banda del sentit cristià del dolor i també d'allò que és tan propi dels cristians: consolar i acompanyar. El P. Michael F. Judge, *ofm*, capellà dels bombers de Nova York, morí mentre administrava els sagraments als ferits i als moribunds (350 bombers i 50 policies, també hi van deixar la vida). Una de les esglésies properes a la tragèdia va servir de seguida com a centre de suport als familiars i a les seves víctimes i conserva en el seu interior moltes mostres d'aquells dies: roba, llibres i fotografies de gent que va morir. En la mateixa Zona Zero es va construir també un museu que serveix d'homenatge a les víctimes.

El 2002 la Reial Càtedra Gaudí va oferir a la Comissió encarregada de la reconstrucció el projecte de l'Hotel Atracció, esbossat per Antoni Gaudí el 1908 per a Nova York: un gran gratacel de 360 m que l'arquitecte català va realitzar per encàrrec d'uns empresaris americans. Un Gaudí entusiasta va rematar tot el conjunt amb una grandiosa sala *Homenatge a Amèrica.* L'oferiment no fou acceptat. Amb tot el fotomuntatge [publicat en primera pàgina de *La Vanguardia*, 31/05/2002] presentava una solució molt suggeridora, humanitzadora i expressiva d'una voluntat de confraternitat dels nostres pobles. En lloc de les torres ara s'està construint el gratacel conegut com *One World* [un món] *Trade Center.*

Han passat deu anys i fa ben poc que ha desaparegut l'autor intel·lectual de la massacre, Osama Bin Laden, però tots som conscients que les amenaces i els atemptats terroristes continuen en el món. L'èxit del terrorista és provocar el terror: no permetem que ens domini. Segons Miguel Arbués, un aragonès que fou testimoni directe de l'atemptat, la gent a Nova York es va recuperar molt ràpidament i va tenir un canvi estrany que ell anomena «la primavera de l'amabilitat». «La gent es va tornar una mica més humana, perquè habitualment Nova York, amb el seu ritme frenètic, les seves presses, deshumanitza força.»

Oportunament, aquests dies, a Munic, se celebra la XXVI Trobada Internacional de Pregària per la Pau, organitzada per la Comunitat de Sant'Egidio, coincidint amb el desè aniversari de l'atemptat (recordem que l'any passat la trobada es va celebrar a Barcelona). El lema d'enguany és «Hem de viure junts. Religions i cultures en diàleg».

Des d'aquests humils mitjans fem arribar als familiars de les víctimes el nostre testimoni de solidaritat i d'esperança i fem vots perquè aquesta primavera de l'amabilitat es perpetuï als EUA i al món.

CatalunyaCristiana

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta
Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Samuel Gutiérrez, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire
Lingüista: Montserrat Pibernat
Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande
Corresponsals: Mónica García, *BARCELONA;* Guillem Farré, *CASTELLÓ;* Víctor Gay, *GIRONA;* Jordi Curcó, *LLEIDA;* Cristina Sànchez, *MALLORCA;* Júlia Ayala, *SOLSONA*; Joan Boronat*, TARRAGONA;* Víctor M. Cardona*, TORTOSA;* Patrícia Navas, *URGELL;* Xavier Bisbal i Jordi Castellet, *VIC*
Col·laboradors d´aquesta setmana: Cecília Aranés, Pilarín Bayés, Margarita Borrull, Agustí Codinach, Pere Fàbregues, Enric Frigola, Joan Guiteras, Elisabet Juanola, Dani Majà, Joan A. Mateo, Victòria Molins, Glòria Monés, Francesc Nicolau, Joan Piñol, Armand Puig, Enric Puig, Josep Oriol Pujol, Josep Rius-Camps, Lluís Serra, Lluís Solà, Carles Soler Perdigó, Andreu Sotorra, Pere Tena, Francesc Torralba, P-J Ynaraja.
Redacció, administració, publicitat i promoció:
C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA
Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775
a/e: **redaccio@catalunyacristiana.cat (Redacció)**
a/e: **administracio@catalunyacristiana.cat (Administració i subscripcions)**
a/e: **publicitat@catalunyacristiana.cat (Publicitat)**
Pàgina web: www.catalunyacristiana.cat
www.facebook.com/catalunyacristiana
Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa
Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura
Publicitat: Josep Harris
Promoció: Alfons Miralles
Administració: Isabel Giralt (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)
Autoedició i compaginació: Carlos Aguado
Impressió: *Impressions Intercomarcals, SA* Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per ojd

Membre de la UCIP
International Catholic Union of Press
Membre de l'APPEC
Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 120 €
Gibraltar i Portugal: 120,1 €
Resta d'Europa: 195,10 €
Amèrica i Àfrica: 233,11 €
Àsia i Oceania: 311 €

El setmanari rep l'ajut del Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació de la Generalitat de Catalunya

LA TIRA DEL PRIMER PLA *Per Pilarín*

L'accent català de la JMJ

Més de 1.300 joves vinculats al Secretariat Interdiocesà de Joventut viuen a Madrid una gran «aventura de fe»

Samuel Gutiérrez

Més enllà de les inclemències del temps, del caos organitzatiu a Cuatro Vientos o de les dificultats inherents a tot pelegrinatge, els més de 1.300 joves catalans que del 17 al 21 d'agost van viatjar a Madrid amb el SIJ per participar en la Jornada Mundial de la Joventut han tornat a casa amb un tresor inesperat: el sentiment indescriptible de proximitat d'un papa que a Madrid semblava que els hagués adreçat personalment cada paraula. Així ho destacava, per exemple, Maria Palau Melet, delegada de Joventut del bisbat de Tortosa, convençuda dels bons fruits d'aquesta experiència intensa de comunió eclesial: «M'ha cridat molt l'atenció la claredat, la proximitat i l'estima que transmet el Papa per cadascun dels joves als quals s'adreça. Ens parla de Déu amb el desig immens que ens trobem amb Ell i configurem la nostra vida segons la seva Veritat!»

Les impressions de la delegada de Joventut de Tortosa han estat generalitzades en el si d'una expedició catalana que un any més ha estat organitzada pel Secretariat Interdiocesà de Pastoral de Joventut (SIJ) de Catalunya i Balears. «La JMJ ens ha permès fer l'experiència de ser pelegrins —apunta Mn. Carles Muñiz, delegat de Joventut de Sant Feliu—. Aquesta és una bona escola per deixar-se fer per l'Esperit, per l'altre, que pensa, que prega, que t'estima...» La valoració ha estat, doncs, molt positiva, no només per la participació a Madrid, sinó també pels Dies a les Diòcesis, que van significar tota una alenada d'esperança per a la pastoral juvenil de Catalunya. «M'agradaria destacar el fet —recorda Muñiz— que han estat els nostres joves els qui han fet possible tot això que hem viscut. Ells són els qui s'han deixat moure per l'Esperit i han fet realitat l'acollida de més de 30.000 pelegrins camí de la JMJ.»

Des de la delegació de Joventut de l'arquebisbat de Barcelona, on aquest mes de setembre es produirà el relleu en el seu delegat —Mn. Bruno Bérchez substituirà Mn. Toni Roman—, la sensació és també d'haver viscut un gran esdeveniment eclesial. És la mateixa impressió que tenen a les altres diòcesis amb seu a Catalunya. Com, per exemple, a Girona, on la implicació en els Dies d'Acollida i en l'anada a Madrid ha estat molt gran. «La JMJ —explica el seu delegat de Joventut, Mn. Jordi Callejón— ha estat un moment fort en el procés de fe dels nostres joves. Sempre és important sentir-te Església catòlica envoltat de tants milers de joves que intenten fer un camí de fe en Jesús i sobretot formant part de la peregrinació de totes les diòcesis amb seu a Catalunya.»

Arrelats i edificats en Crist

Després d'un treball intensíssim en l'acollida dels joves pelegrins d'arreu del món que van fer escala a Catalunya camí de Madrid, l'expedició catalana va viatjar en més de 20 autocars cap a la capital d'Espanya el 17 d'agost. Allotjats a San Lorenzo del Escorial, acollits per pares agustins i les religioses concepcionistes, els més de 1.300 joves van iniciar la participació a la JMJ amb una solemne eucaristia de benvinguda presidida per Mons. Francesc Pardo, bisbe de Girona i responsable de la Pastoral de Joventut de la Tarraconense. El bisbe Pardo va convidar els joves a viure uns dies intensos de comunió eclesial. Els va agrair també la seva activa col·laboració durant els dies d'acollida i els va animar a ser testimonis de la fe i l'alegria cristianes en els seus entorns quotidians. L'acte de benvinguda es va cloure de forma festiva amb un concert protagonitzat pel grup tarragoní Canta la Teva Fe. A aquelles hores, però, molts joves ja tenien el cap i el cor a un altre lloc. Barça-Madrid jugaven en aquells moments la tornada de la Supercopa i molts membres de la delegació catalana, sobretot els més jovenets, no es van voler perdre el matx.

«És increïble l'atenció, la claredat, la proximitat i l'estima que transmet el Papa per cadascun dels joves als quals s'adreça»

«Aquests joves són els revolucionaris de la misericòrdia, els salvats per l'amor de Crist. Són els sants del segle XXI»

El dijous i divendres al matí van ser moments per a la formació i la catequesi. Les parròquies i col·legis religiosos de Madrid i rodalies es van omplir de pelegrins que acudien a sentir les paraules dels seus pastors. La presència de bisbes de diòcesis amb seu a Catalunya va ser també molt destacada. Un dels prelats que va atreure més jovent va ser Mons. Xavier Novell, bisbe de Solsona, que va insistir una vegada i una altra en les seves intervencions en la necessitat de la trobada personal amb Jesucrist com a condició *sine qua non* per viure «edificats i arrelats en Crist». Les seves paraules, nascudes del seu esperit jove i entusiasta, tocaven el cor dels joves i els interpellaven en la seva vida de fe.

El mateix bisbe Novell, que fins fa ben poc ha acompanyat grups de joves a les JMJ, reconeixia en una de les seves glosses dominicals haver après molt d'aquests «joves sans que desitgen viure la veritat». «Aquests joves no són xavals de festival, nois i noies aburgesats sense capacitat per canviar el món —deia—. Aquests són els veritables revolucionaris d'aquest segle. No ocuparan els carrers amb les seves manifestacions, no lluitaran contra el sistema amb violència de carrer, ni s'evadiran falsament i fàcilment de la realitat. Ells són els revolucionaris de la misericòrdia, els salvats per l'amor de Crist i els seus heralds. Ells proclamen amb el seu testimoni i les seves paraules que el Senyor és l'únic que pot alliberar i canviar el cor de tota persona humana i, a través de cada persona, el món.» I acabava dient: «Aquests joves són els sants del segle XXI. Quan d'aquí a cent anys algú estudiï les biografies comparades dels centenars de sants que l'Església haurà canonitzat durant el tercer mil·lenni, segurament notarà una coincidència en molts d'ells: l'agost de 2011 van ser a Madrid.»

La trobada amb el Papa

El punt àlgid de la JMJ es va iniciar amb l'arribada del Papa el dijous dia 18, a la plaça Cibeles, i va continuar l'endemà amb la celebració del Via Crucis pel Paseo de la Castellana. Com a acte conjunt del SIJ abans de sortir cap a Cuatro Vientos va tenir lloc el dia 20 d'agost al matí, al mateix monestir de l'Escorial, la celebració del perdó i de l'eucaristia. Els joves van carregar piles espirituals i físiques per afrontar el tram final d'unes jornades inoblidables.

Un cop a Cuatro Vientos, el desencís va amenaçar, per moments, la delegació de les diòcesis amb seu a Catalunya. Per motius de seguretat, no els van deixar entrar al recinte, per al qual estaven acreditats, perquè ja era ple a vessar. Però al mal temps, bona cara.

Els joves es van refer d'aquesta petita desil·lusió inicial i acomodats en els exteriors de l'aeròdrom es van disposar a viure amb fe la Vetlla i l'Eucaristia de l'endemà. Tant és així que fins i tot la tempesta nocturna va ser viscuda com a signe de la radicalitat que Jesús demana en el seu seguiment.

Enmig de tantes dificultats les paraules properes i plenes de calidesa del Papa, tant a la Vetlla com a l'Eucaristia de l'endemà, van ser rebudes com a veritable maná del poble d'Israel al desert. Semblava que Benet XVI vetllés per cadascun dels pelegrins. «He pensat molt en vosaltres (...) Hem viscut junts una gran aventura.» En aquells moments, la seva crida a fer experiència de trobada personal amb Jesucrist esdevenia més penetrant que mai. Així ho constata Carles Muñiz, delegat de Sant Feliu: «Del missatge del Papa amb motiu de la JMJ destaco la crida a fer experiència del Senyor Jesús ressuscitat i viu, i del seu amor per cadascun de nosaltres. Vull fer personalment aquesta experiència i vull ajudar a molts a fer-la. Que això il·lumini la nostra vida i les nostres relacions interpersonals.» També va ser molt emotiva la consagració dels joves del món al Cor de Jesús. «Va ser una manera de cridar amb veu alta —afirma Muñiz— que "ésser" és més important i més fort que "fer".»

Per al delegat de Joves de Girona, Mn. Jordi Callejón, el més fascinant del papa Benet XVI és que «parla als joves amb una profunditat que molt poques persones al món, o ningú, és capaç de fer». «Els parla amb el cor obert —afegeix— i demana concretament que es distingeixin dels altres joves per l'amor als altres i a Déu mateix.» I acaba explicant: «Em van impressionar, i potser semblarà banal, les primeres paraules que ens va adreçar abans de començar l'Eucaristia del diumenge: "Aquesta nit he pensat molt en vosaltres." Immediatament un jove de la meva diòcesi em va dir: "Carai, sí que ens estima el Papa." Només per això calia anar a la JMJ, per sentir-te estimat per Pere enmig de dos milions de persones d'arreu del món.»

Festa de la fe

Ja de tornada a casa, i després d'uns dies de merescut descans, és temps ara d'aprofitar l'embranzida d'aquesta gran aventura de la fe i donar un nou impuls a la pastoral juvenil. «La JMJ —reconeix Maria Palau, de Tortosa— ha estat una gran festa de la fe cristiana. Un moment joiós, després d'un temps llarg i intens d'acompanyament. Un impuls fort per treballar amb més entusiasme i dedicació en la pastoral ordinària. Una confirmació més que es pot ser jove actual i cristià ardent. I el més important, un moment de gràcia per a molts joves que han tingut oportunitat d'intuir, començar o fer més ferma la seva relació personal amb Déu...» Pel que fa als fruits, la delegada de Tortosa creu que «dependran en gran part de la capacitat d'entusiasme, dedicació i estima que sapiguem vessar sobre la pastoral amb joves, i sobre els joves concrets, amb els quals tractem dia a dia».

De manera semblant pensa Mn. Carles Muñiz, per al qual aquesta experiència ha estat «una invitació a renovar el nostre compromís pels adolescents i joves». «Crec —continua dient— que l'Esperit ens porta al sorgiment de comunitats de joves inserides a les parròquies, on la Paraula, els Sagraments i el servei siguin motor i estímul per a cada persona. Crec que l'Esperit ens reclama la veu profètica en la nostra societat: morts per drogues, atur juvenil, precarietat laboral, dificultat en l'emancipació, falsa alegria i sentit a la vida, nohoritzó vital...» I acaba dient: «Jo personalment ja penso en una nova edició de l'Aplec de l'Esperit on puguem trobar-nos, fer festa i donar gràcies pels fruits d'aquests mesos intensos de treball i d'estar disponibles a l'acció de l'Esperit.»

Testimonis

JORDI ROVIRA BUSQUETS, 28 ANYS, DE LA PARRÒQUIA DE SANT PERE APÒSTOL DE TORREDEMBARRA

«Moment especial de trobada amb Déu»

«Els dies de la JMJ han estat per a mi un moment molt especial de trobada amb Déu. Sobretot en els dies d'acollida a Tarragona he pogut palpar molt de prop la seva presència en els germans i en la comunitat sencera. La parròquia de Torredembarra, que ha acollit un grup de 130 joves de Zilina (Eslovàquia) encapçalats pel seu bisbe, ha viscut una mena de "revulsiu interior" en redescobrir que la fe en Jesús és viva i és jove.

De fet, crec que tota la diòcesi de Tarragona ha viscut uns "dies de gràcia" molt intensos en aquests Dies d'Acollida, que van trobar el seu punt culminant en la celebració de l'Eucaristia a la Tarraco Arena Plaça (antiga plaça de Toros) el capvespre del 14 d'agost. Tots els que hi vam participar coincidim a afirmar que la vivència va ser fantàstica.

I finalment, la celebració de Madrid va ajudar-me personalment a contemplar una Església universal, que fa present allò que Jesús va dir als apòstols abans de l'Ascensió: "Aneu a tots els pobles i bategeu-los en el nom del Pare, del Fill i de l'Esperit Sant".»

ELISENDA ALMIRALL FUSTER, 23 ANYS, DE LA PARRÒQUIA DE SANT ANTONI ABAT DE VILANOVA I LA GELTRÚ

«Alenada de l'Esperit que em dóna forces»

«Riures, reflexió, bons moments, pregària, amistats... I no paren de venir-me paraules i adjectius per definir la vivència de la JMJ.

La valoració de tota l'experiència és molt positiva. Per exemple, les sensacions de voluntària als dies previs de les diòcesis (classificant menjar pels càterings, ajudant a l'acollida de Sant Vicenç dels Horts amb més de 180 brasilers, a l'acte del fòrum...) són immillorables. Les ganes de treballar amb alegria i aprendre els uns dels altres es respiraven en tot moment, i això va fer que el que en un principi es veia com una muntanya de feina a poc a poc es convertís en la llum per descobrir el goig de servir.

D'altra banda, Madrid també mereix una gran menció. En tornar he descobert que la meva motxilla de peregrina és molt selectiva. En ella no hi tenen cabuda les hores d'autobús ni la decepció pel fet que no ens deixessin entrar a les parcel·les de Cuatro Vientos malgrat que hi estàvem acreditats, sinó que en obrir-la hi he trobat, i no és poc, una forta alenada d'esperit que em dóna forces.

Penso que la JMJ ha estat una font d'aigua al camí per fer-nos veure a tots plegats que no estem sols i que cal viure sense por i amb joia la nostra fe.»

«Fills estimats! Avui us convido a pregar i dejunar per les meves intencions, perquè Satanàs vol destruir el meu pla. Aquí el vaig començar amb aquesta parròquia i he fet una crida a tot el món. Molts han respost, amb tot, el nombre de persones que no volen sentir ni acceptar la meva invitació és molt gran. Per això, vosaltres, que heu dit que sí, sigueu forts i decidits. Gràcies per haver respost a la meva crida!»

Missatge de la Reina de la Pau, 25 d'agost del 2011

Subscripció bimestral gratuïta *Eco Mª Reina de la Pau*: «Amics de Medjugorje»
C/ Sant Ignasi, 26 -1r - 08700 IGUALADA; Edició en castellà: C/ Mare de Déu dels Àngels , 32 - 08221 Terrassa (Barcelona)
Comandes llibres: hijosdemedjugorjeespana@gmail.com - Tel. 629 792 849 / 676 059 594
www.mensajerosdelareinadelapaz.org www.virgendemedjugorje.org

Una Església amb futur

Armand Puig i Tàrrech
Degà de la Facultat de Teologia de Catalunya

La recent celebració, a Madrid, de la Jornada Mundial de la Joventut (JMJ), iniciada pel beat Joan Pau II, Papa, a la dècada dels vuitanta, ha estat una ocasió extraordinària per copsar els «moviments subterranis» de la història humana. No és previsible que una quantitat ingent de joves (la mitjana d'edat dels inscrits era de 22 anys) s'aplegui el mes d'agost, en plena canícula i amb temperatures que rondaven els 40 graus, durant quasi dues setmanes per tal de refermar la seva fe en Jesucrist. No és evident que entre un i dos milions de joves facin milers de quilòmetres perquè se senten cridats a trobar-se amb un Papa ancià (84 anys), que els parla de Déu, de Crist i de l'Evangeli pausadament amb un to que té poca cosa a veure amb el d'una «estrella» mediàtica. No és habitual que, en la societat de la queixa permanent, ningú no abandoni després d'una tamborinada d'estiu que deixa xops tots els participants i converteix Cuatro Vientos en un terreny impracticable —mentre el Sant Pare, convidat a anar-se'n pels qui temen per la seva salut després de la mullena, insisteix per tres vegades que no es mourà de Cuatro Vientos.

Katarzyna Majszczyk/Madrid2011jmj

«El missatge de l'Evangeli, formulat amb expressions culturals diverses, manté una força que supera les fronteres i s'endinsa en el cor de les persones»

Què hi ha al darrere de tot plegat? En primer lloc, la intuïció profètica de Joan Pau II, continuada per Benet XVI, segons la qual els joves catòlics necessiten viure la seva fe en el marc d'una gran família, en el marc de l'Església que els acull i els parla. És prou sabut que a les escoles i universitats europees la identitat cristiana és considerada sovint com una relíquia del passat o fins i tot com una doctrina que coarta la llibertat dels qui la segueixen. D'altra banda, com em deia un dels capellans universitaris de Marsella assistents a la JMJ, els joves cristians són un o dos en classes de fins a cent persones. Cal, doncs, trobar-se junts per tal de reprendre amb coratge la fe en Jesucrist i refermar el testimoni que aquesta fe comporta.

En segon lloc, l'esdeveniment de Madrid, ben pensat i realitzat per l'Església diocesana que l'ha acollit, mostra que el cristianisme és un «ideari» viu i actiu, probablement l'únic, capaç de mobilitzar milers i milers de joves —més enllà, naturalment, de les concentracions lúdiques i esportives multitudinàries, concebudes com a operacions de màrqueting en el marc del consumisme dominant. El missatge de l'Evangeli, formulat amb expressions culturals diverses, manté una força que supera les fronteres i s'endinsa en el cor de les persones. L'acció de l'Esperit no es detura, i seria ingenu pensar que la JMJ és un simple «muntatge». En el temps de les opcions personals, allò que mou a moure's és l'atracció d'una realitat capaç de tocar els registres personals més amagats: el diàleg entre Déu i la creatura, que es concreta en la pregària, en els sagraments, en una relació personal amb Jesús i en l'amistat amb els pobres. Els joves de la JMJ *volien* ser germans del Crist i fills de l'Església. No es poden posar en dubte les seves intencions.

En tercer lloc, l'opció espiritual de tants joves —una opció validada per l'Esperit— assenyala la formació progressiva d'una minoria, creativa i potent, dins la societat globalitzada del segle XXI. Aquesta minoria viu amb naturalitat el missatge cristià, cerca Déu sincerament i l'invoca, troba en l'Evangeli de Jesús un motiu decisiu per viure i entén l'Església com una fraternitat universal. L'Església catòlica ha d'escoltar i ha de parlar als més joves, oferint-los camins concrets on brilli l'Evangeli de Jesús, evangeli d'amor, de pau i de justícia. Aquest és el repte dels propers decennis.

Proposta engrescadora de vida en comunitat

Josep Oriol Pujol i Humet
Director General de la Fundació Pere Tarrés

Benet XVI en l'eucaristia final de la Jornada Mundial de la Joventut (JMJ) a l'aeròdrom de Cuatro Vientos va demanar als joves que practiquin la fe dins l'Església, no pel seu compte sinó en «joiosa inserció a les parròquies, comunitats i moviments». Trobades multitudinàries com la JMJ poden ser un revulsiu per a la vida de fe dels participants, però com bé suggeria el Sant Pare l'important és la quotidianitat i només en comunitat es pot mantenir ferma la fe. Sempre són positives celebracions excepcionals com la de Madrid, amb les seves fases preparatòries en les diferents diòcesis, però l'important és l'acompanyament ordinari, la reflexió periòdica, la participació setmanal en l'eucaristia, l'exercici del compromís, que s'ha de derivar de la vivència cristiana.

Formidable el suggeriment del Sant Pare. Certament, en una sola frase apunta un veritable pla pastoral en línia amb la prioritària «recristianització» d'Europa. El model de parròquia, avui més oberta que el marc geogràfic, ha estat potser la forma d'incardinar les persones i en especial els joves en una comunitat cristiana. Ara bé, aquesta proposta, a més dels joves, obliga preveres i consells parroquials, perquè: com trobaran els joves les parròquies quan s'hi apropin? Què els atraurà d'aquestes per entrar-hi? Qui els «recordarà» la proposta del Sant Pare tot fent-los una proposta engrescadora de vida en comunitat?

A Cuatro Vientos hi havia centenars de milers de joves que van poder escoltar el Papa, però des de casa i també a l'aeròdrom el van sentir tots els capellans i catòlics que podem convertir parròquies, comunitats i moviments en espais d'acollida per a l'evangelització. Serem capaços de promoure un canvi veritable o ens és més fàcil seguir exclamant-nos sobre com són els joves? Actuarem en consonància amb la mala experiència que vam poder tenir en el passat o ens posarem a treballar de valent per atreure les noves generacions? Quines instruccions pastorals es donaran i quin seguiment rigorós se'n farà? Tothom sap que aquell encàrrec o mandat que no se segueix amb rigor és molt fàcil que no s'executi.

«Benet XVI ens instava a treballar de valent la pastoral amb els joves»

Dol l'actitud d'alguns queixosos del compromís cristià dels joves que expliquen complaguts els suposats èxits d'altres, mentre el seu comportament proactiu per fer-ho possible és nul. Benet XVI, en fer aquesta proposta als joves, ens deia a la vegada que obríssim les portes dels locals parroquials una mica més que als de sempre, que acceptéssim que serien utilitzats fins molt tard a la nit, que caldria fer còpies de claus, que ens hauríem d'esforçar a buscar ponts amb els joves, en formar líders engrescadors, que hauríem d'adaptar el nostre llenguatge, que caldria escoltar de debò i reorientar comportaments i actituds, que tindríem nous conflictes i hauríem de ser molt racionals. Benet XVI ens instava a treballar de valent la pastoral amb els joves.

Més o menys el mateix que predicà Jesús a l'*stablishment* jueu del seu temps. Estem disposats a treballar de debò per aquesta proposta del Papa o les imatges televisives de la JMJ hauran estat només una distracció d'estiu?

CASA GAY

SERVEI DE LLOGUER
Des del 1860

C/ Puigcerdà, 100-102
08019 Barcelona

Tel. 933 080 104 - Fax 933 087 193

Lloguer de: cadires, taules, tarimes, passarel·les, tanques metàl·liques, parament de taula, estovalles, peanyes per a protocol, penja-robes...

Muntatge de: festes, concerts, reunions, exàmens, congressos, conferències, desfilades de modes, banquets i tota classe d'actes a petita o gran escala.

CASA GAY Vendes Hostaleria: c/ Roger de Llúria, 12-14 - 08010 Barcelona - Tel. 933 181 495
Servei de lloguer: c/ Puigcerdà, 100-102 - 08019 Barcelona - Tel. 933 080 104

Programació 2011

Club+amics

Associació d'Amics de Catalunya Cristiana

Pelegrinatges

Organització tècnica Ruth Travel GC 1478

Pelegrinatges a Terra Santa

Del 5 al 12 de desembre

RUTA DE LA SEDA

Samarkanda i els tresors d'Uzbekistan

18 al 26 d'octubre

Petits Pelegrinatges

Organització tècnica relitur viatges GC 1045 D

Lourdes

14 al 16 d'octubre

Dissabte dia 1 d'Octubre sortida al Port del Comte

8:30h. Sortida de Barcelona (Estació de Sants, Comtes de Bell-lloc, a tocar Catalunya Cristiana i Ràdio Estel).
9:30h. Parada de mitja hora per esmorzar cadascú pel seu compte.
11:00h. Arribada al Port del Comte. Pujada amb telecadira al mirador del Querol.
13:30h. Dinar a l'Avet, al mateix Port del Comte
16:00h. Visita guiada per Solsona d'1 hora ½ - 2 hores a la Catedral, al Casc antic i al Pou de Gel.
18:00h. Retorn a Barcelona
20:00h. Arribada a Barcelona, Estació de Sants.

Preu, incloent autocar, telecadira, dinar, guia i explicacions a l'autocar, visites guiades a Solsona: **43 euros**
Per a més informació truqueu al 934092770

Places limitades

Club+amics
Comtes de Bell-lloc 67-69
08014 Barcelona

Tel: 93 409 27 00
info@clubmes.cat
www.clubmes.cat

La Santa Seu no va obstaculitzar les investigacions sobre abusos a Irlanda

Reitera la seva repugnància pels crims comesos per sacerdots

Zenit
Ciutat del Vaticà

La Santa Seu ha manifestat la seva repugnància pels abusos sexuals comesos per sacerdots a Irlanda i ha explicat que no va obstaculitzar les investigacions de les autoritats civils a la diòcesi de Cloyne.

Són dos dels punts centrals de la resposta que ha lliurat el Vaticà aquest 3 de setembre al govern irlandès, a través de la seva representació a Roma, després de la publicació de l'Informe de la Comissió d'Investigació sobre la diòcesi de Cloyne, sobre abusos sexuals contra menors per part de membres del clergat i la forma en què han estat afrontats en aquesta diòcesi.

El document vaticà afirma, «abans de res, la seva profunda repugnància pels delictes d'abús sexual ocorreguts en aquella diòcesi i lamenta i s'avergonyeix profundament pels terribles patiments que les víctimes i les seves famílies han hagut de suportar a l'Església de Jesucrist, lloc on això mai no hauria de passar».

> «En cap moment la Santa Seu ha intentat interferir en la llei civil irlandesa o impedir a les autoritats civils l'exercici de les seves funcions»

La Santa Seu, assegura el text, «està molt amoïnada per les troballes de la Comissió pel que fa a les greus mancances en el govern eclesial de la diòcesi i el tracte inadequat de les acusacions d'abús».

«És particularment alarmant que totes aquestes deficiències hagin pogut passar malgrat que els bisbes i els superiors religiosos hagin assumit el compromís d'aplicar les línies guia desenvolupades per l'Església a Irlanda per tal d'ajudar a garantir la protecció dels infants, i malgrat les normes i els procediments de la Santa Seu relatius als casos d'abús sexual.»

D'altra banda, la nota aclareix que complir els requisits canònics per assegurar la correcta administració de justícia a l'Església no impedia de cap manera la cooperació amb les autoritats civils.

La Santa Seu comprèn i comparteix els profunds sentiments de disgust i frustració davant de les conclusions del *Cloyne Report*, i que es van manifestar en el discurs d'Enda Kenny, primer ministre, pronunciat a la Cambra de Diputats el 20 de juliol del 2011.

Això no obstant, la Santa Seu manté importants reserves sobre alguns aspectes del discurs. En particular, és infundada l'acusació que la Santa Seu pretengués «frustrar una investigació en una república sobirana i democràtica fa tan sols tres anys, no fa tres dècades».

La Santa Seu desitja deixar ben clar que de cap manera ha obstaculitzat o ha intentat interferir en cap investigació de casos d'abús sexual de menors a la diòcesi de Cloyne. A més, en cap moment la Santa Seu ha intentat interferir en la llei civil irlandesa o impedir a les autoritats civils l'exercici de les seves funcions.

El Vaticà, «alhora que rebutja les acusacions sense fonament, acull amb esperit d'humilitat totes les observacions i suggeriments objectius i útils per combatre amb determinació l'espantós delicte de l'abús sexual de menors».

La Santa Seu conclou repetint que «comparteix la profunda preocupació i inquietud expressades per les autoritats irlandeses, pels ciutadans irlandesos en general i pels bisbes, sacerdots, religiosos i laics d'Irlanda pel que fa als fets delictius i pecaminosos d'abús sexual perpetrats per membres del clergat i per religiosos».

Balanç del portaveu vaticà sobre la JMJ

Zenit / Ciutat del Vaticà

Els joves que van participar en la cloenda de la Jornada Mundial de la Joventut van aprendre juntament amb Benet XVI el sentit de la «comunió espiritual», explica el portaveu de la Santa Seu. Aquesta és la lliçó que extreu d'aquell esdeveniment, que va convocar uns dos milions de persones, el pare Federico Lombardi, *s.j.*, director de l'Oficina d'Informació de la Santa Seu, en el balanç que ha presentat a l'editorial de la darrera edició d'*Octava Dies*, setmanari del Centre Televisiu Vaticà.

Vetlla de pregària a Cuatro Vientos.
Katarzyna Majszczyk/MadridJMJ2011

El sacerdot va recordar el moment culminant de les jornades de Madrid, la vetlla i la missa a Cuatro Vientos, «trobada amb el Papa, però més encara celebració comunitària juntament amb el Papa en presència de Crist». Segons el portaveu, hi ha dos aspectes característics que es desprenen de l'esdeveniment i que seran crucials per a la reflexió dels joves i de l'Església sobre la relació amb Jesucrist present a l'Eucaristia.

Abans de res l'adoració vespertina, explica. «Des de la Jornada de Colònia el 2005, l'adoració eucarística té un lloc central a la vetlla, i el silenci absolut de centenars de milers de joves en pregària ajuda tota l'Església a redescobrir la importància de l'adoració eucarística, que molts havíem subestimat o oblidat. Estar en silenci amb Jesús: així es pot començar a escoltar i a parlar amb ell, es pot alimentar i aprofundir la comunió amb Ell.»

«El fet que durant la missa, per causes no previsibles, nombrosos joves no han pogut rebre la comunió sacramental, ens ha ajudat a recordar les precioses paraules d'un document recent del Papa, que posen en guàrdia d'un cert automatisme, gairebé com si pel sol fet de ser a l'Església durant la litúrgia es tingui el dret o potser el deure de participar a la taula eucarística.» «També quan no és possible rebre la comunió sacramental, la participació a la santa missa roman necessària, vàlida, significativa i fructuosa.» En aquestes circumstàncies cal «conrear el desig de la plena unió amb Crist», com diu una antiga i bella tradició, fer la «comunió espiritual» (*Sacramentus caritatis*, n. 55).

«A la missa la comunitat de l'Església celebra la mort i la resurrecció de Jesús, viu i present. Rebre'l sagramentalment continua sent un do gratuït; el desig intens d'estar units a ell és també una font de comunió eficaç. Aquesta és una paraula important d'esperança i de solidaritat per a tots aquells que per tants motius —pràctics o vinculats a la condició de vida familiar— no poden avui rebre la comunió sacramental. És un gran missatge positiu del no desitjat dejú eucarístic d'un milió de joves a Cuatro Vientos», conclou el pare Lombardi.

Regne Unit

L'Església catòlica celebra el primer aniversari de la visita papal

N.E. / Londres

Per tal d'encoratjar el compromís evangelitzador i la vivència de la fe, la Conferència Episcopal d'Anglaterra i Gal·les ha anunciat una sèrie d'activitats amb ocasió del primer aniversari de la visita del papa Benet XVI al Regne Unit. A partir del 16 de setembre, un any després que s'iniciés la visita apostòlica del Sant Pare, es faran tres dies de commemoració, reflexió i celebració. Entre les activitats hi ha promoure el divendres com a dia de penitència, així com l'evangelització i vivència de la fe en l'àmbit familiar.
Les activitats acabaran amb una celebració eucarística el diumenge 18 de setembre a la catedral de Westminster, amb la presència dels bisbes de la Conferència Episcopal d'Anglaterra i Gal·les.
Segons ha afirmat Mons. Vincent Nichols, arquebisbe de Westminster i president de la Conferència Episcopal d'Anglaterra i Gal·les, es tracta d'«una gran oportunitat per recordar, un cop més, les benediccions i l'energia que van envoltar la visita de Benet XVI i rebre'n un fort alè».

Cadis

Mons. Rafael Zornoza, nou bisbe de Cadis i Ceuta

Substitueix Mons. Antonio Ceballos, al capdavant de la diòcesi des del 1993

SIC
Cadis

El Papa ha acceptat la renúncia al govern pastoral de la diòcesi de Cadis i Ceuta que Mons. Antonio Ceballos Atienza li havia presentat en conformitat amb el cànon 401, paràgraf 1, del Codi de Dret Canònic, i ha nomenat bisbe de l'esmentada seu episcopal Mons. Rafael Zornoza Boy, en l'actualitat bisbe auxiliar de Getafe.

En la seva salutació als seus nous diocesans, Mons. Zornoza assenyala: «M'agradaria ser entre vosaltres sagrament de Crist, bisbe i pastor de les nostres ànimes, servidor de l'Evangeli per a l'esperança del món. Confio plenament en Ell, que em va cridar fa molt a compartir el seu pasturatge, primer en el sacerdoci i després en l'episcopat. Sempre m'ha confortat i m'ha fet experimentar la vida de l'Església, la seva veritat i la seva caritat, com una experiència preciosa, i el goig de servir-lo.»

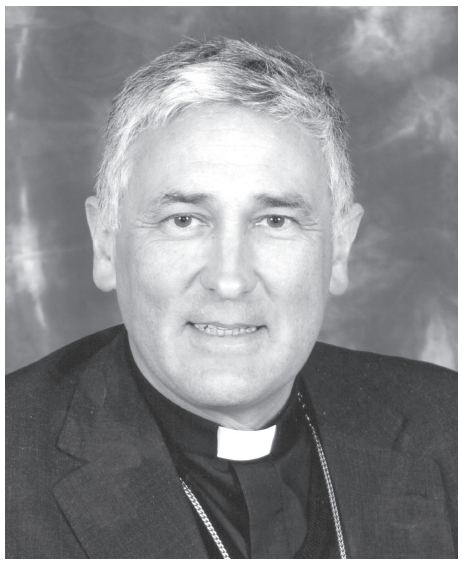

Mons. Rafael Zornoza.

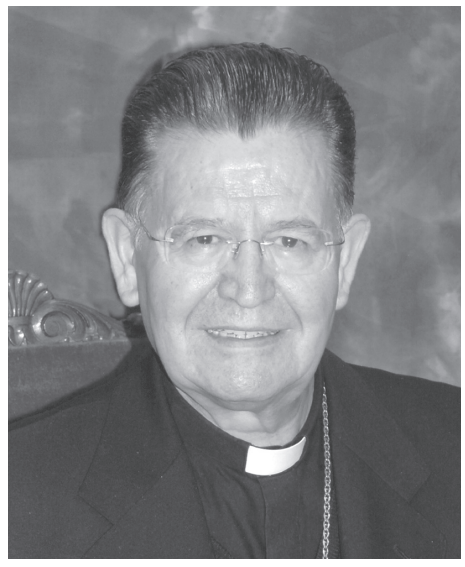

Mons. Antonio Ceballos.

Mons. Zornoza ha dedicat el seu esforç més gran, en aquests anys, als joves. Per això, també tenia paraules per a ells en la seva salutació: «Confio en la vostra entrega ferma i joiosa —joves i seminaristes—, com a motor de la nova evangelització a la qual estem cridats.»

Als fidels de la diòcesi de Cadis i Ceuta, el seu nou bisbe els ha dit: «Anhelo ser aviat entre vosaltres, conèixer-vos personalment i pasturar l'Església on m'envia el Senyor, de manera que, units en Ell, visquem cadascú la nostra vocació com a fills de l'Església i siguem fidels a la missió que ens ha encomanat, perquè el goig de pertànyer-hi es transmeti amb decisió i convenciment a tots els qui ens envolten, i puguin experimentar-ho també tots els qui el cerquen amb cor sincer.»

Mons. Rafael Zornoza va néixer a Madrid el 1947. Va ser ordenat sacerdot el 1975; nomenat bisbe auxiliar de Getafe el 2005 i consagrat el 2006.

El seu primer encàrrec pastoral va ser a la parròquia de Sant Jordi, a Madrid, com a vicari parroquial, quan era rector Francisco José Pérez y Fernández-Golfín, que va ser primer bisbe de Getafe. Va impulsar la pastoral juvenil, matrimonial i de vocacions. Ha estat consiliari d'Acció Catòlica i encarregat de Cursets de Cristiandat. De 1983 a 1991 va ser arxiprest de l'arxiprestat de Sant Agustí i membre del Consell Presbiteral de l'arxidiòcesi de Madrid.

Amb la creació de la nova diòcesi de Getafe el 1991, va passar a ser secretari particular del bisbe de Getafe, amb qui va col·laborar de manera molt estreta fins a la seva mort.

Va ser nomenat rector del Seminari Diocesà, creat el 1994. Pertany al Consell del Presbiteri i al Col·legi de Consultors. És llicenciat en Teologia Bíblica per la Universitat Pontifícia de Comillas, a Madrid, on també va fer el curs de doctorat. Ha estat professor de Teologia Fonamental al Centre Diocesà de Teologia.

Implicat sempre en la Pastoral de Joventut, ha organitzat i creat mitjans per a la formació de joves cristians i ha estat promotor d'activitats de lleure des de l'any 1986. És fundador i membre directiu de l'Associació Juvenil Llambrión i, posteriorment, de l'Escola de Lleure Semites, per fomentar la Pastoral Juvenil de la diòcesi de Getafe.

A la Conferència Episcopal Espanyola (CEE) és membre de la Comissió Episcopal per a Seminaris i Universitats des del 2006.

Mons. Antonio Ceballos Atienza

Va néixer el 1935 a Alcalá la Real (Jaén). Es va doctorar a la Facultat de Teologia de Granada i va ser ordenat sacerdot el 1962.

Ha desenvolupat, entre altres, els càrrecs de vicari cooperador a la parròquia de Jódar i de professor del Seminari Menor i Major.

D'altra banda, va ser director espiritual del Seminari Major de Jaén a Granada i delegat del Clergat. El 1972 va ser rector del Seminari Major de Jaén i professor de Teologia, i delegat del Clergat i de Vocacions. També va ser rector de Sant Bartomeu a Jaén i canonge de la catedral des del 1982. Va ser ordenat bisbe a la catedral de Ciudad Rodrigo i va prendre possessió d'aquella diòcesi el 1988.

El 1991 va visitar un bon nombre de Seminaris Majors espanyols com a visitador apostòlic, delegat pel Vaticà.

El 1993 va ser nomenat bisbe de Cadis i Ceuta, i administrador diocesà de la diòcesi de Ciudad Rodrigo, fins que va prendre possessió canònica de la nova diòcesi el 1994.

A la CEE és, des del 1987, membre de la Comissió Episcopal del Clergat. Del 1990 al 1996 ho va ser de la Comissió de Seminaris i Universitats.

Subscriu un missioner

Regala una subscripció de CatalunyaCristiana perquè també els missioners rebin notícies de casa (podeu mantenir-hi correspondència).

Nom

Cognoms

Adreça

Població

DP Tel. NIF

Marqueu la vostra preferència (preu d'una subscripció missionera)

☐ **Amèrica i Àfrica: 233,11 €** ☐ **Missioner** ☐ Edició en català
☐ **Àsia i Oceania: 311 €** ☐ **Missionera** ☐ Edició en castellà
☐ Adjunto xec nominatiu ☐ Domiciliació bancària

Senyors, els prego que carreguin al meu compte el rebut que els presentarà Fundació Catalunya Cristiana per la meva donació Subscripció Missionera.

Titular

Entitat Oficina DC Compte Data (dd/mm/aa)

Signatura del titular

Envieu aquesta butlleta a:
CatalunyaCristiana
Comtes de Bell-lloc, 67-69
08014 Barcelona

Conforme al que disposa l'article 6 de la llei orgànica 15/1999 de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal, autoritzo CatalunyaCristiana a incloure les meves dades personals al fitxer informàtic d'aquesta entitat així com a tractar-les, per tal de rebre informació periòdica de les seves activitats. En qualsevol moment el titular podrà exercir els drets d'accés, rectificació i cancel·lació, així com oposar-se al tractament de les seves dades adreçant-se a CatalunyaCristiana amb domicili al carrer Comtes de Bell-lloc 67-69, 08014 Barcelona.

Madrid

La JMJ, proposada per al premi Príncep d'Astúries

SIC / Madrid

La Jornada Mundial de la Joventut (JMJ), celebrada a Madrid durant el mes d'agost, continua en l'ànim dels joves catòlics espanyols. Aquesta setmana s'ha conegut la proposta d'aquesta Jornada per al premi Príncep d'Astúries de la Concòrdia, que ha realitzat la presidenta-editora del diari *ABC*, Catalina Luca de Tena. El Comitè Organitzador de la JMJ ha acollit amb interès la proposta i ja es pot trobar un formulari per donar suport a la sol·licitud a la web madrid11.com, així com a Facebook. Els iniciadors d'aquesta sol·licitud consideren que «la joventut, la solidaritat i la convivència pacífica entre joves de gairebé 200 països del món, procedents de contextos socials, culturals, polítics i econòmics totalment diversos, que han inundat els carrers de Madrid i de la resta d'Espanya, han tornat l'esperança i l'optimisme a gran part de la societat». De moment, ja han ofert el seu suport a la proposta organitzacions com Mans Unides i HazteOir.

Àvila

Verges consagrades per a la nova evangelització

Celebrada a Àvila la XXI Trobada Nacional de l'Orde de les Verges

Samuel Gutiérrez
Àvila

Més de 70 verges consagrades de tot Espanya, així com set aspirants, es van congregar del 23 al 27 d'agost al Seminari Diocesà d'Àvila per participar a la XXI Trobada Nacional de l'Orde de les Verges. Amb el lema «L'ésser i el fer de la verge consagrada», la trobada va tenir com a eix vertebrador la reflexió i el diàleg sobre la missió i vigència d'aquest carisma en els temps actuals, tan marcats, sobretot a la Vella Europa, per la necessitat d'una nova evangelització. «La consagració de les verges —va recordar en la seva ponència Mons. Bernardo Álvarez, bisbe de Tenerife— no és un enviament, ni una missió, ni tan sols un compromís per a la missió.» «La vostra missió —va afegir el prelat— consisteix a viure i mostrar de forma profètica aquest misteri d'amor esponsalici entre Crist i l'Església, signe del que l'Església és ja i del que tota la humanitat està cridada a ser.» I va acabar dient: «En la verge consagrada, aquesta relació d'esposa és, sens dubte, la seva identitat carismàtica més forta, més específica, més identificativa.»

Juntament amb la ponència marc de Mons. Álvarez, les jornades van comptar també amb intervencions destacades a diferents nivells. Especialment significatives van ser les aportacions de dos ponents amb una llarga trajectòria de vida espiritual: el carmelita Francisco Brändle, que va parlar sobre la importància de viure des de Déu totes les realitats d'aquest món, i el P. Ángel de Buenafuente, vicari episcopal per a la Vida Consagrada de la diòcesi de Sigüenza-Guadalajara, que va reflexionar sobre la vocació com a regal de Déu sempre immerescut.

Exègesi viva de la Paraula de Déu

Tampoc no van faltar a la seva cita anual amb les verges consagrades Mons. Joaquín M. López de Andújar, bisbe de Getafe i assessor de l'Orde de les Verges a la CEE, i Mons. Vicente Jiménez, bisbe de Santander i president de la Comissió de Vida Consagrada de la CEE. Aquest darrer va ressaltar especialment les paraules que el Sant Pare havia adreçat pocs dies abans a Madrid en la trobada amb les religioses de la JMJ. «També vosaltres esteu cridades a ser exègesi viva de la Paraula de Déu, amb un cor indivís i amb l'Evangeli com a norma —va afirmar el prelat—. Per emprendre una nova evangelització, que no serà fàcil, ens cal valentia i viure amb autenticitat i amb un cor pur.»

Entre les participants, s'hi van congregar enguany una bona representació de verges vinculades a diòcesis catalanes: Cristina Ribot, d'Urgell; Teresa Gené, de Solsona; Glenda Hernández, de Terrassa, i Carmen Freire, M. Clara Pujadas i Maria Matías, de Barcelona. Totes elles han viscut la trobada com ocasió adient per renovar la seva vocació i afrontar amb un nou entusiasme els reptes que planteja el món actual. Per a M. Clara Pujadas, el fet de trobar-se amb germanes de tot Espanya que viuen sota un mateix carisma li ha permès revifar «la seva pròpia vocació de la virginitat lliurada i el desig de ser una esposa santa.» «El fet de trobar-nos a Àvila, terra de grans místics —afegia Pujadas—, propiciava viure al llarg de les jornades en la presència de Déu.» En la seva visita obligada al monestir de l'Encarnació, les participants van rebre un missatge clar: «Que la vostra vida sigui traspassada per l'Amor Diví.» «Aquestes paraules —confessa aquesta verge consagrada de Barcelona— m'han ajudat a tenir més present la mirada amorosa de Déu que em transforma i la necessitat de deixar-me fer per l'Esperit. Realment portem la vocació en autèntics atuells de terrissa.»

«La vostra missió consisteix a viure i mostrar de forma profètica el misteri d'amor esponsalici entre Crist i l'Església»

L'Orde de les Verges

L'Orde de les Verges és una vocació i una realitat molt antiga, com la mateixa Església, i restaurada pel Concili Vaticà II. La verge consagrada descobreix la virginitat com a do, un regal de l'Esperit Sant a tota l'Església, del qual el Senyor la fa particularment partícip, i la seva manera específica de viure la seva total consagració a Déu enmig del món com a esposa fidel de Crist i sempre al servei de l'Església. Aquesta consagració es fa a través d'un ritu públic i solemne que compromet la candidata de manera perpètua i irrevocable. La verge consagrada viu una vida de pregària. La seva missió principal és la pregària en el cor mateix de l'Església. No entra en una nova estructura. La seva comunitat és la seva diòcesi, en la vida eclesial de la qual participa, fent la seva tasca professional com a autèntic servei evangelitzador. Cada verge consagrada depèn directament del bisbe diocesà, que discerneix i acompanya la seva vocació.

Congrés internacional sobre «Camino de perfección»

Redacció / Àvila

Del 29 d'agost al 4 de setembre, la Universitat de la Mística d'Àvila va acollir el II Congrés Internacional Teresià, que enguany va tractar sobre el llibre de santa Teresa *Camino de perfección*. Durant una setmana més d'un centenar de persones van ser convidades a aprofundir en la doctrina i saviesa de Teresa de Jesús contingudes en la seva segona obra escrita. Un dels principals atractius d'aquesta segona edició del Congrés Internacional Teresià va ser la presència del manuscrit original d'aquest llibre, conservat al monestir de les Carmelites Descalces de Valladolid. L'obra estava inclosa a l'exposició «Camino de perfección», formada per un conjunt de plafons on el visitant podia visualitzar el contingut i missatge del llibre essencial de la literatura mística.

La presència del manuscrit original de «Camino de perfección» ha despertat gran expectació.

El II Congrés Internacional Teresià va aplegar a Àvila destacats ponents esperts en santa Teresa i en la seva obra *Camino de perfección*, així com en el seu *aggiornamento* als temps actuals. Hi van intervenir, entre molts altres, el P. Saverino Cannistrà, prepòsit general del Carmel descalç; Armando Pego, professor de la Facultat de Teologia de Catalunya; Cristina Dobner, carmelita descalça; Mons. Ihor Isichenko, arquebisbe de l'Església ucraïnesa, i Mons. Raúl Berzosa, bisbe de Ciudad Rodrigo.

Punt de vista

Enric Puig
Secretari general de l'Escola Cristiana

Un nou curs escolar

Cada nou curs arriba curull de rutines i, alhora, de novetats. Des de la perspectiva acadèmica, pocs canvis hi haurà enguany en el nostre sistema educatiu. La reforma del 4t d'ESO, aprovada a finals de juliol, tampoc no suposa una transformació radical ni entrarà en vigor fins al proper curs. Cada escola té, però, els seus plans estratègics o el seus plans de millora per reeixir en la seva missió i acostar-se cada cop més a la visió del que ha de ser, amb voluntat d'excel·lència.

En aquests moments, però, el món escolar rep també, i amb força, els efectes de la crisi econòmica. El professorat, tant de l'escola pública com de la concertada, ja fa 16 mesos que té el sou rebaixat. Els recursos a l'abast de l'escola facilitats per l'administració també s'han reduït o congelat. Les famílies també se'n ressenten. L'escola concertada també pateix per les dificultats de bon nombre de famílies que no poden collaborar en el sosteniment dels centres en la mateixa mesura com ho feien fins fa no gaire.

Resituar-se davant la crisi és el repte comú de tota la societat i també de l'escola. Com estem comprovant dia a dia, aquesta crisi no és pas un fenomen passatger que, com si d'un xàfec d'estiu es tractés, podem superar aixoplugant-nos i esperant senzillament que passi i torni a sortir el sol. Aquesta situació obliga a replantejar prioritats i revisar l'ús que es fa dels recursos. També ens exigeix un esforç ja no d'eficàcia, sinó d'eficiència: assolir els mateixos o millors resultats amb el menor cost possible.

Aquest repte pot semblar inassolible per a una societat molt ràpidament aviciada per determinades cotes de benestar i per una extensió no sempre ben ponderada del principi de gratuïtat per a determinats serveis. Però no és pas impossible recuperar determinades actituds de prudència, d'austeritat, de rigor i d'esforç en el treball, que biogràficament i històrica no estan tan lluny de nosaltres mateixos i de la societat catalana en el seu conjunt.

Les escoles cristianes comparteixen aquests reptes i, per estar veritablement obertes a tots, han de maldar per suplir els recursos que no puguin aportar les famílies per a totes aquelles activitats i serveis que no cobreix el concert educatiu, però que són indestriables i formen part del mateix projecte educatiu del centre.

D'altra banda, per la seva naturalesa i missió específica, les escoles cristianes han de vetllar perquè la seva presència evangelitzadora emergeixi amb tota autenticitat a la ciutat secular. La proximitat del Sant Pare Benet XVI, tant en la seva visita a Barcelona com en la recent celebrada Jornada Mundial de la Joventut, ha estat viscuda per moltes escoles i ha d'esdevenir un estímul per aprofundir en la identitat cristiana dels centres. Iniciatives com l'anunciada Missió Metròpolis, entre d'altres, que s'ha de viure a Barcelona són un esperó més per intensificar la dimensió evangelitzadora d'aquestes escoles. Una dimensió que, en el nostre context, suposa cada cop més «nova evangelització».

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova
Degà del Capítol Catedral
de Barcelona

Frases lapidàries

Els estudiants de totes les èpoques sempre han tingut —encara avui— fama de «burletes». El diccionari dóna la definició de burleta: «És la persona que es burla de tot per costum.» Definició exacta. La prova és fàcil per a qui estigui una estona sentint el que diuen els estudiants d'una facultat en una festa jocosa.

Recordo l'alegria dels meus anys d'estudiant. He de confessar que m'agradaven força les gresques i que hi participava, de vegades, molt activament. Només explicaré el gest que fèiem quan algun company pronunciava una frase amb to de sentència. Posàvem la mà esquerra com si aguantéssim una escarpa i la dreta com si sostinguéssim un martell que picava al damunt. Volíem manifestar que la frase —més o menys afortunada— era digna de figurar esculpida en una làpida.

L'anècdota l'he pensada arran d'uns textos il·lustrats i musicats. Hi he trobat una colla d'expressions que, destacant damunt bells paisatges, m'han semblat adients i de sentit comú. Moltes d'aquestes frases són una bona referència per a la manera humana i evangèlica de viure. N'extrec algunes.

«He après... que quan només una persona em diu: "Tu em vas alegrar el dia", alegra el meu dia. He après... que, quan t'amarres a la teva amargor, la felicitat amarrarà en un altre moll. He après... que ser bondadós és millor que tenir la raó. He après... que sempre puc pregar per un altre, quan passa alguna dificultat. He après... que hauríem d'estar contents que Déu no ens hagi concedit tot el que demanem. He après... que les coses petites de cada dia fan la vida molt espectacular. He après... que sota la cuirassa més dura hi ha algú que vol ser apreciat i estimat. He après... que el Senyor no ho va fer tot en un sol dia, què em fa pensar que jo puc fer-ho? He après... que quan tinc menys temps disponible, més coses acabo. He après... que volar és bonic i que es pot fer assegut.»

Valgui com a conclusió: «He sentit que, sent humil, sóc més gran i poderós.»

A propòsit de...

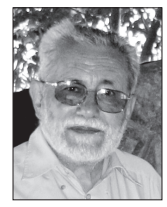

P-J Ynaraja
Capellà del Montanyà
(ynaraja@ynaraja.e.telefonica.net)

JMJ (sacerdots)

Dues coses de la JMJ de Madrid s'han destacat. Començo per la més visible: el somriure col·lectiu, l'alegria juvenil. I la dels que no són joves. Que 1.800.000 persones donessin fe de la seva felicitat va sorprendre tothom, acostumats com estem a escoltar teories d'allò més *progres*, avorrides tot sovint.

Jo era feliç allí? És òbvia la resposta. Doncs sí, a la meva manera. No vull vestir sotana, ni portar corbata. Crec que el meu comportament ha de ser provocadorament cristià. Norma que no compta en moments de reunió litúrgica. En aquest cas, penjaven visiblement les meves credencials de sacerdot i de premsa. Em vaig oferir a confessar sacramentalment en aquella avinguda, festa de la reconciliació, i ho vaig fer. Vaig recórrer la fira de les vocacions, vaig ser molt ben atès i vaig aprendre molt. En no portar cap uniforme, cap barrera no frenava el tracte. Ni amb joves, ni amb clergues, ni amb policies. En llegir els cartellets se sentien contents i intercanviàvem impressions. O sol·licitaven consell. Van ser dies molt intensos, durant els quals vaig passar molta calor i set. I, gràcies a Déu, vaig estar immers en una multitud jove entusiasmada. Acabat l'esdeveniment, s'ompliran les nostres esglésies?, es pregunten molts. Ningú no en pot assegurar la perseverança, n'hi ha prou de tenir propòsit per començar.

Estem amarats de valors intermedis. Una mostra són les rivalitats entre certs equips de futbol. Un d'aquells dies competien dos antagonistes i vaig voler fer la prova. Vaig preguntar qui havia guanyat, a gent jove i a adults, em va costar molt saber-ho.

Es parla de papalatria, no en dubto de l'existència. Vaig anar a una parròquia a una pregària comunitària. Hi assistien cristians del país i del Canadà. Vam quedar els d'aquí impressionats de la correcció i pietat dels foranis. També vaig assistir a una catequesi. Confesso que les reflexions d'aquell bisbe argentí em van enriquir i vaig envejar-ne la claredat de l'exposició i la simpatia del gest. Ni en un acte ni en l'altre no es va enaltir el Papa. Jesucrist i el seu missatge era allò important.

Benet XVI estimulava l'adhesió a Crist, d'això no hi ha dubte. Un cop consolidat el xàfec de la nit de la vetlla, vaig decidir per serioses raons allunyar-me i vaig comprovar com els joves que ocupaven drets un lloc no autoritzat van arrencar a córrer en direcció a la presidència tot cridant amb entusiasme: «Aquesta és la joventut del Papa», i em vaig sentir feliç.

Vaig sentir enveja i em preguntava per què jo no havia estat capaç d'entusiasmar i d'atreure a la conversió. Havia resat per l'èxit, i continuo fent-ho ara.

El Senyor ens va demanar que fóssim llevat, però no em vaig sentir capaç de ser-ne. Vaig recordar que aquests diminuts fongs es propaguen a través d'espores, em vaig proposar aleshores, i continuo pensant-ho, que només en sóc una humil partícula. Espero un dia trobar-me'n molts al Cel i comentar les meves pregàries i alegrement celebrar-ho.

Madrid ha estat com un gran recipient amb tres líquids no miscibles. Allò que expliquen els mitjans, no hi ha dubte que és veritat que ho expliquen i potser correspon, en algun cas, amb el que succeïa a l'altre nivell. En aquest, et senties transportat a un altre planeta, l'única cosa que et recordava que estaves ancorat a la geografia i la història era la calor i la set. Si no n'haguéssim tingut, ens hauríem sentit a Galilea, en la tercera dècada del segle primer. En el nivell inferior continua l'oració que mai no és inútil. Al capdamunt, amb el protagonisme de generacions generalment ancianes, intervenen molts teòrics, gairebé tots antics teòlegs progres. Esperem que les seves disquisicions donin resultat.

Finestra a la vida

Victòria Molins, *s.t.j.*
viqui70@yahoo.es

Què se n'ha fet d'aquell pallasso?

Els que ja fa anys que transitem sovint per les Rambles hem conegut l'evolució de les figures estàtiques o amb moviment que cada dia distreuen els turistes i visitants que les recorren. Jo recordo aquelles primeres, senzilles, poètiques, musicals que coneixia personalment i estimava en la seva feina imaginativa i artística. La cosa ha anat millorant en quantitat, en vistositat fins a arribar a escenes ben sofisticades, però ignoro si sempre en qualitat humana.

No oblidaré mai aquell Antonio d'inconfusible figura —la memòria del qual vaig guardar en el meu llibre de *Las veinte canciones desesperadas*— que ens feia gaudir dia rere dia amb les seves castanyoles i el seu ball en una tarima circular. Ho va fer fins que les forces el van anar deixant i va desaparèixer, oblidat de gairebé tothom quan passava els seus últims dies a l'hospital.

D'alguns d'aquells artistes de carrer, em pregunto què se n'ha fet. Els han negat el permís que ara es necessita per guanyar uns quartos amb les seves disfresses? Els ha arribat l'edat de plegar i viuen miserablement d'una paga no contributiva? Què se n'ha fet, per exemple, d'aquella dona vestida de sevillana que també tocava les castanyoles i es feia fotografies amb els turistes entusiasmats amb els seus volants de *faralaes*? I aquell que emulava Ronaldinho, fent rècords de xuts amb la pilota?

Però d'altres sí que sé què se n'ha fet i com viuen a hores d'ara. Suposo que molts recordareu, per exemple, aquella figura eixuta, sense cap disfressa, sempre agenollada sobre d'un coixí, tocant la guitarra i l'harmònica que portava penjada del coll. Al seu costat el que sí que anava disfressat era el seu gosset que, com aquell antic de la carretera de Montserrat, s'estava dret amb una gorra davant on la gent podia deixar la seva almoina.

Durant els últims anys, ja sense capacitat per passar-se hores al carrer, ha estat amb la seva mare que tenia cura del seu fill amb problemes psiquiàtrics. Ara, morta la mare vagareja pel barri i parla sol pels carrers, amb les seves dèries viscudes en soledat. El conec perquè és veí i de tant en tant fem petar la xerrada.

També del nostre veïnatge és un altre home, que he anat veient com la força el deixava i li feia perdre les capacitats encisadores com a pallasso.

El seu lloc habitual a les Rambles era a prop de la sortida del metro de Liceu. Anava vestit amb una indumentària de pallasso, la característica més famosa del qual era la de les seves sabates, grans i llargarudes amb les quals anava fent una mena de ball de titella molt suggeridor. Una altra de les seves característiques era la cabellera canosa que es mig amagava a sota un barret.

Ara, ja fa uns anys que el veiem al carrer Pelai assegut en una cadira plegable, amb un gran gos al seu costat i un barret al terra esperant l'ajuda pública.

Aquell artista improvisat —la història del qual desconeixem— em fa pensar en el pas del temps i el terrible flagell de l'atur o del treball submergit que en arribar a la vellesa no dóna dret a gaudir de la Seguretat Social.

Zoom

Eduard Brufau

El govern turc ha fet un pas més en el reconeixement de les minories religioses. El primer ministre, Recep Tayyip Erdogan, va anunciar la devolució de les propietats confiscades des del 1936 als no musulmans. Qui més es beneficiarà del nou decret llei seran la comunitat jueva, l'ortodoxa grega i l'armènia. Encara que la mesura no inclou tots els catòlics, sinó només els de ritu caldeu, la Conferència Episcopal de Turquia ha acollit favorablement la notícia. A la fotografia, l'abandonada catedral armènia d'Ani.

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana
llserrall@gmail.com

Una reflexió política

La celebració de l'Onze de setembre, com a festa nacional de Catalunya, ens ofereix anualment l'oportunitat de fer una reflexió política sobre la nostra pròpia realitat com a col·lectiu social. No bufen bons vents i tots ho sabem. En el mar procel·lós de l'economia, apareixen cada vegada més esculls que poden fer encallar l'embarcació amb més perill per als que treballen a la bodega del vaixell, viatgen sense documentació o netegen la coberta. El risc afavoreix actituds populistes, fractures socials, augment de la marginació, pèrdua de credibilitat en els capitans... Catalunya, com a nau diferenciada dins de la flota espanyola, intenta adreçar una navegació a la deriva a la qual l'han conduït uns timoners poc preparats i a més dividits entre ells, un espoli sistemàtic dels recursos propis que li fa difícil tapar les vies d'aigua, l'absència de brúixoles fiables que segueixin amb fidelitat els itineraris previstos.

Les temptacions són nombroses. Tornar al passat, moguts per la nostàlgia d'una unitat uniforme. S'abandona l'esperit de la transició i els dos partits majoritaris, amb menyspreu del conjunt, pacten sobre la flota sense aglutinar complicitats, volen tocar fins i tot textos constitucionals. Sortir del sistema, sense conèixer l'alternativa que es proposa. La modificació d'aspectes importants, que és convenient i necessària, pot quedar eclipsada per una indignació que qüestiona no només les formes sinó el fons de la democràcia. Produir un divorci i enfrontament entre la tripulació i els passatgers només porta a mals auguris. Ser crític, ajuda. Passar-se de rosca, destrueix.

El primer objectiu consisteix a convertir les dificultats en reptes. No podem plorar sense parar per la llet vessada. Cal saber-se refer i esforçar-se. La paraula que més bé ho resumeix és resiliència, que el diccionari defineix com «la capacitat humana d'assumir amb flexibilitat situacions límit i sobreposar-s'hi». Es tracta de tenir tremp i no perdre's pels tortuosos camins secundaris o dels objectius mesquins. El bé comú per damunt dels interessos particulars. Aquesta tasca no es pot dur a terme sense un gran component ètic i psicològic. La convivència social, l'aprofitament del talent mitjançant la incorporació a la feina, l'esforç per integrar les persones que caminen pels marges... no són temes negociables. Des de l'òptica collectiva de Catalunya, pertànyer a la flota es viu amb desencant i angoixa. Gairebé tot resulta inconvenient. No hi ha respecte per l'economia, per les inversions, per l'autogovern, per la llengua, per la cultura... i els primers perjudicats són els ciutadans que viatgen al vaixell, siguin catalans de naixement o acabats d'arribar. Abduir Catalunya és la temptació espanyola de sempre. Respectar-la i integrar-la, el seu desafiament. De cara al futur n'hi ha que s'estimen més la restauració, però la història i el progrés són a les mans de persones que obren horitzons d'esperança i es juguen la vida per ells.

El compromís de l'Església per Catalunya és irrenunciable. No parlo d'una opció partidista, sinó del sistema democràtic, de l'encarnació del seu missatge, de l'aposta per la gent, de l'anunci evangèlic de Jesucrist, de l'atenció pastoral, de la lluita per la justícia, del respecte a la llengua pròpia del país, del dret d'autodeterminació... Les estructures polítiques, sempre que siguin justes i democràtiques, no pertoquen a l'Església, però sí els valors que difonen.

GESMOR
DES DE 1950

Servei permanent
24 hores
Ens desplacem a domicili

TRAMITACIÓ D'ENTERRAMENTS

En cas de defunció, què s'ha de fer? Truqueu al 902 11 65 93

Descomptes especials per a subscriptors, parròquies i comunitats religioses

Esqueles a Catalunya Cristiana

Tel. 934 092 810

Des del monestir

JMJ amb humor

Lluís Solà
Monjo de Poblet

«La Cambra de Comerç de Madrid calcula que la visita del papa ha generat 160 milions d'euros de benefici» (www.3cat24.cat, 22 agost 2011). En llegir aquest titular he recordat un exercici de literatura, de ja fa molts anys, a l'escola, en què se'ns demanava de comparar les diferents maneres d'apropar-se la premsa escrita a una mateixa notícia.
Els joves pelegrins de les JMJ, ben nombrosos, que hem acollit de pas aquests dies per Poblet, m'han causat molt bona impressió. Se'ls veia molt motivats i molt seriosos. Estic convençut que per a ells ha estat un moment fort d'experiència religiosa i de fe. Tanmateix voldria comentar tres aspectes —que no tenen res a veure amb ells— que no m'han agradat, d'aquestes jornades, una mica en clau d'humor, i de cara a la reflexió personal.

Primer aspecte. El discurs grandiloqüent —a mi m'ho ha semblat, si més no— del cardenal Rouco, omnipresent en totes les celebracions, perquè li tocava com a pastor de l'església diocesana que acollia el papa. No m'ha agradat. Suposo que és cosa de sensibilitat. Un cert discurs pot il·lustrar bé l'estil d'una certa església que no suporta la pèrdua de prestigi i rellevància socials, o que, tot al contrari, s'amaga com el llevat en la pasta per fecundar d'Evangeli la realitat. I això que les institucions de l'Estat s'han abocat en l'organització i logística de la JMJ!
Segon aspecte. El paper «d'estrassa» que feien els religiosos —les religioses, més ben dit!— al «Patio de Reyes» de l'Escorial. I encara sort que l'acte va ser relativament breu. En actes d'aquesta mena quasi sempre ens el fan fer, o el fem, aquest paper, els membres d'això que en diem «vida consagrada». I no m'agrada, francament, com a religiós que sóc! La vida consagrada en l'església l'hauríem de fer visible, d'expressar d'una altra manera.
Tercer aspecte, molt anecdòtic. Les «puntes» dels roquets dels cerimoniers del papa. Per contrast posaven en evidència l'elegància i la dignitat dels «decorats» de les celebracions, sobretot el de Cuatro Vientos, que he trobat superb. Això de les «puntes» m'ha vingut així, perquè la nit de la tempesta, juntament amb els paraigües amb què tapaven el sant pare, feien una nota molt simpàtica. Una escena, d'altra banda, que ens apropava un papa molt humà i molt serè, senzill, amb un somriure realment evangèlic.
Expressat, com he dit, amb clau d'humor. Sense voluntat d'ofendre.

La sal de la terra

Lentitud

Francesc Torralba
Professor de Blanquerna-Universitat Ramon Llull

La lentitud hauria de ser el valor més preuat durant les vacances. Tal com jo les entenc, el període estival és idoni per exercitar-se en l'art de la lentitud.
La qüestió no rau a fer moltes coses, a visitar moltes ciutats, a omplir el lleure amb una munió de compromisos. Amb freqüència, el ritme estival és una mera prolongació dels ritmes laborals i molt sovint no per raons externes, sinó per incapacitat d'un mateix per canviar de mentalitat. Del que es tracta és de trobar el ritme lent, de fer les coses amb lentitud, des dels petits rituals quotidians (dutxar-se, esmorzar, cuinar, caminar, llegir, escriure) fins a les activitats que fem amb els altres. Ens cal retrobar temps per conversar, per practicar aquella conversa distesa, intrascendent, que no cerca cap fi en concret i que es deixa anar lliurement, sense la servitud del temps. La conversa estival no cerca l'acord, ni persegueix un fi polític o econòmic. És lliure.
Fer vacances és passejar lentament amb un amic i parar-se per observar una flor, un niu d'ocell, una estranya espècie de bolets. Fer vacances és trencar els ritmes de l'hivern, permetre's el luxe d'aixecar-se més tard i de fer sobretaules com les d'abans, sense haver de mirar-se el rellotge de reüll per por de fer tard al següent compromís.
La lentitud és el ritme que l'ànima necessita per vagar lliurement, per deixar-se elevar fins a les altures, per esplaiar-se i prendre l'alè pels nous reptes i les noves càrregues.
La lentitud també juga un paper clau en les relacions. Les vacances són una ocasió idònia per donar temps al fill perquè narri el que està vivint, per donar temps al veí perquè expliqui com està la seva mare; per donar temps al botiguer perquè relati les desgràcies que ha patit durant aquest hivern. La clau no està en el lloc on es fan les vacances; està en la gestió del temps. Només som capaços de fer vacances si ens alliberem de la servitud del rellotge i ens deixem seduir per allò que ens envolta, practicant la consciència plena, l'atenció total al que la realitat ens ofereix generosament com una ofrena gratuïta.

Mirada al món

Vitalia, la bondat de ser bona

Elisabet Juanola Sòria
Periodista. Institut de la Pau
Armando de Ramón. Murtra
Santa Maria dels Àngels (Xile)

Amb aquest nom tan expressiu, va viure i servir amb bondat la mare, àvia, esposa, bona amiga, germana i filla Vitalia, què més es pot demanar? Una dona encantadora, sempre riallera, senzilla i intel·ligent com ella sola.
Convidada a celebrar i reunir-se amb amics, arribava amb un gustós pa gros fet per ella, signe eucarístic i festiu. Era d'aquelles persones que on era acollia els altres i sempre era benvinguda.
La Vitalia s'havia casat amb el teòleg Antonio Bentué, aterrat a principi dels 70 des de Catalunya a fer apostolat a Xile. Es van conèixer a la població La Victoria, on tots dos servien gent que iniciava la construcció d'habitatges i comunitats en terres que eren desocupades i on tot estava per fer. A La Victoria hi havia gent amb necessitats urgents i companyia, calia atenció tant espiritual, com afectiva, estructural o educativa.
La Vitalia era veritablement una institució reconeguda i merescuda, disposada a ajudar sempre, convocadora i molt sàvia. Tenia la bondat de ser bona i això la feia propera a tothom: grans, petits, cultes i no tant. Ha mort i creiem que ha ressuscitat aquest 2 d'agost, els àngels se l'han endut després d'haver gaudit de 13 anys de gràcia!!, temps que va viure amb un cor trasplantat després d'un infart fulminant que va superar perquè calia donar més amor a la terra i així ho va fer.
Parlar de la Vitalia és parlar de l'Antonio, el seu estimat i per qui ha estat entranyablement i intensament estimada, de la seva família que la va cuidar i per qui va tenir la sort de ser cuidada. La Vitalia deixa un buit insubstituïble, però és molt més gran el testimoni d'alegria i de fecunditat d'una gran dona que va treballar per un món més just de dins cap enfora, començant per ella i per casa seva.
A peus de la majestuosa serralada andina, un nom més per recordar i aprendre, un nom sonor, poc usual i tan, tan expressiu com Vitalia. Gràcies per haver compartit la bondat de ser bona.

La JMJ i Joan Pau II

Bé es pot dir que l'esperit jove del beat Joan Pau II ha estat present a les celebracions de la Jornada Mundial de la Joventut, al cor urbà de Madrid. Va ser el cardenal Rouco Varela qui va voler iniciar els actes de la JMJ amb un emocionat homenatge a la figura del fundador i patró d'aquestes jornades que, per uns dies, van convertir Madrid en aquesta gegantina festa de l'alegria que implica la fe en Crist, en contrast amb un món en crisi de valors.

Les aclamacions espontànies dels centenars de milers de joves arribats d'arreu del món i congregats a la plaça de Cibeles i als seus voltants cada vegada que el cardenal Rouco Varela citava el venerat Papa van donar mostra de com n'està de fresca la memòria d'aquell «jove de vuitanta anys» que va iniciar el seu magisteri amb la crida a no tenir por de Crist.

DOMINGO MARTÍNEZ MADRID
Baños de Valdearados (Burgos)

«Amb els meus joves»

Si em pregunten què destaco de la visita del Sant Pare a la JMJ, és molt difícil de respondre. El que em va commoure molt va ser que, davant de la tempesta, el vent i la pluja que de sobte es va desencadenar a Cuatro Vientos al començament de la vetlla, el Papa va haver d'interrompre el seu missatge perquè els papers, els paraigües... tot s'ho enduia el vent. Davant d'aquest imprevist, els homes que tenen cura de la seguretat del Papa el van convidar que abandonés l'aeròdrom, però Benet XVI, sense perdre el somriure, l'alegria i la serenitat, els va dir: «Jo em quedo aquí, amb els meus joves.»

Potser alguns devien pensar en aquells moments: «Quina mala sort, quina falta feia aquesta borratxera de vent i pluja!» «Això no estava previst?», deien mig en broma alguns comentaristes per la televisió, com creient que allò deslluiria l'esdeveniment. Doncs tot al contrari. Encara que el vent i la pluja van trigar a amainar, com que la fe dels dos milions de pelegrins era «ferma» —com resa el lema de la JMJ «Arrelats i edificats en Crist, ferms en la fe»—, van demostrar passar de l'eufòria i del cant de la festa més gran del món al silenci absolut i el recolliment total de la més gran contemplació eucarística de la història.

L'Església i la humanitat estan d'enhorabona amb el testimoni d'aquests milions de joves.

ELENA BAEZA
Màlaga

Els «altres joves» de la JMJ

També nosaltres som aquí! Encara que ens fallin les forces i amb el pes dels anys... som aquí! Nosaltres som els «altres joves»; els joves de la generació del Papa. Som els «joves» que us han precedit: en la família, a la parròquia, a la catequesi, als moviments cristians... En tot allò que us ha acompanyat i ajudat en la fe.

Per aquesta raó, avui responem per vosaltres; perquè hem estat els vostres pares, els vostres catequistes, els vostres guies, fins a dur-vos aquí. Avui sou aquí, «ferms en la fe i arrelats en Crist» perquè hi ha arrels que us han comunicat la saba.

Nosaltres, els «altres joves», coneixem els vostres desitjos i entusiasmes perquè els hem viscut. Sabem com estimeu el Papa perquè també nosaltres l'hem estimat i el seguim estimant. És per això que volem ser per a vosaltres l'«altra veu del Papa»; «veu» que anima i acompanya, que agraeix la vostra resposta creient i solidària, i us entrega el «testimoni» perquè l'Evangeli sigui anunciat a tots els homes i perquè tots junts, vosaltres i nosaltres, lloant «el Déu que alegra la nostra joventut» puguem continuar sent en l'Església i per al món la joventut perenne del Papa!

ENCARNA MENÁRGUEZ GARCÍA
Barcelona

Màrtirs per la fe

Fa poc va tenir lloc a Hongria la Conferència internacional sobre el diàleg interreligiós entre cristians, jueus i musulmans. Un dels relators, el catòlic Massimo Introvigne, va aportar dades realment esgarrifoses. Cada any moren, per causa de la seva fe, uns 105.000 cristians, entre catòlics, ortodoxos i protestants. Va comentar que es pot dir, per tant, que cada cinc minuts un cristià mor martiritzat per la seva fe.

En el còmput no es tenen en compte els morts a causa de les guerres, la majoria dels quals són nens, ni tampoc les moltes víctimes a causa de danys i seqüeles. És no només convenient sinó necessari que tinguin lloc aquestes reunions internacionals en què es compta amb la bona fe dels participants, però els seus treballs haurien de produir resultats concrets. És una situació insostenible.

ISABEL ESTEBAN GÜELL
Barcelona

Missa al Vilosell

Amb motiu de la commemoració dels 75 anys de la persecució religiosa als nostres pobles, Mn. Joan Miquel, rector del Vilosell, ha anunciat que s'oficiaran uns funerals pels tres sacerdots martiritzats el 1936. Als assistents a la missa se'ls facilitarà una biografia de cada sacerdot immolat.

LLUÍS NOGUER PASTÓ
El Vilosell

La dona cananea és l'ovella perduda d'Israel!

En la perícopa de Mt 15,21-28, manllevada a Mc 7,24-30, Jesús es veu forçat a exiliar-se a l'estranger. Ara bé, mentre que, segons Marc, li sortí a l'encontre una «dona grega, siriofenícia» (text normal) o simplement «fenícia» (còdex Beza), segons Mateu es tractaria d'una «dona cananea», que designaria els habitants de Canaan, l'antic territori conquerit pels israelites. Per influència del text dominant, se la considera una dona «pagana»; no així, segons el còdex Beza (en cursiva): «I heus aquí una dona cananea que havia sortit d'aquells confins es posà a cridar *darrere d'ell*.» Es tractaria, per tant, d'una *seguidora* o deixebla de Jesús, no d'una pagana. El crit que li llança: «Tingues compassió de mi, Senyor, fill de David: la meva filla està malament endimoniada» pressuposa que el reconeix com a Senyor i Messies davídic. Mare i filla descriuen una situació humana límit posseïda per una ideologia destructora i fanàtica. Com que Jesús no n'hi feia cas, els seus deixebles li demanaven: «Acomiada-la, que ve cridant darrere nostre!» Se la volen treure del damunt. La resposta de Jesús, segons el text normal: «No he estat enviat sinó a les ovelles perdudes de la casa d'Israel», pressuposa que és una pagana. D'aquí que alguns traductors, en comptes d'«Acomiada-la», proposin traduir benèvolament: «Sigues benvolent amb ella.» Però el còdex Beza en capgira el sentit: «No he estat enviat sinó a les ovelles *aquestes, les que s'han perdut* de la casa d'Israel», és a dir, que la cananea és una d'*aquestes* ovelles que el Messies ha vingut a recuperar precisament a fi de reunir les dotze tribus d'Israel.
Hi ha, però, un obstacle insalvable: «No *és permès* prendre el pa dels fills i tirar-lo als gossets», un proverbi jueu que avui qualificaríem amb raó de xenòfob. Jesús no se'l fa seu, a diferència dels seus deixebles, ans bé li ho recorda per posar-la a prova. La dona no s'immuta: «Sí, Senyor!, car també els gossets *mengen* de les *molles* que cauen de la taula dels seus senyors.» La dona lluita perquè li siguin reconeguts els seus drets, alienats pels ocupants israelites, com passa avui amb els palestins. Jesús reconeix la «gran fe/adhesió» que té a la seva persona, que ha alliberat la seva filla d'aquell esperit destructiu.

Mn. JOSEP RIUS CAMPS
Montcada i Reixac

El Consultori

PREGUNTES I RESPOSTES SOBRE DOCTRINA I MORAL
pel Dr. Joan Antoni Mateo

Carregar la creu

M'agradaria que m'expliqués això de «carregar la creu» que ens diu Jesucrist. Sempre m'ha fet l'efecte d'una visió tràgica i dolorosa de la vida i això em sembla contradictori amb l'alegria a la qual convida Jesús a l'Evangeli.

Suposo que es refereix a l'Evangeli del diumenge XXII de durant l'any. Situem el text en el seu context: Jesús comença a parlar amb claredat del seu camí i del seu destí a uns deixebles que encara tenen molts pardals al cap, que s'imaginaven un camí gloriós i triomfal del qual, per descomptat, ells participarien. Jesús, efectivament, presenta el missatge evangèlic en tota la seva grandesa, però no amaga les dificultats del veritable seguiment i de la construcció realista del Regne de Déu en un món ferit pel mal i el pecat. Fer la voluntat de Déu en aquest món, intentar la consecució del bé, donar el millor de nosaltres mateixos, no es fa sense esforç ni sacrifici. Això és carregar la creu. No es tracta de valorar el dolor per ell mateix, sinó d'assumir-lo quan cal per a la realització del bé. Carregar la creu comporta esforçar-se efectivament per complir les nostres obligacions i el nostre deure, lluitant amb fortalesa contra les dificultats externes i internes, que no falten mai. El missatge que amaga l'expressió «carregar la creu i seguir Jesús» crec que és d'una actualitat ben viva. No deixa de ser un antídot excel·lent a una visió edulcorada i mel·líflua del cristianisme que molts adopten, tot regint la fe i la conducta no tant per la voluntat de Déu sinó pel seu propi arbitri personal. És aquest pseudocristianisme que es mou per les «ganes» o «desganes» que un sent i que constitueix un veritable principi de dissolució de la vida de fe. Sens dubte, aquesta falsificació de la fe també procedeix d'una cultura que evita tot el que implica esforç i sacrifici i afrontar amb fortalesa les dificultats de la vida. Lamentablement aquesta manera de viure també s'ha instal·lat a la vida de molts cristians.
Per tant, l'expressió «carregar la creu» al·ludeix a una cosa essencial i irrenunciable en la fe cristiana (i jo diria que en tota experiència humana autèntica) i no entra en contradicció amb l'alegria que el Senyor ens vol comunicar. Més aviat tot al contrari. No hi ha veritable alegria sense creu, sense amor sacrificat que ens porta a entregar-nos a Déu i al proïsme vencent totes les dificultats. Acabo aquesta reflexió-resposta a la pregunta amb una frase molt bonica d'un sant contemporani: l'alegria cristiana té arrels en forma de creu. Convido els lectors a meditar-ho per a gran profit de la vida cristiana.

• Si voleu enviar les vostres consultes al Dr. Mateo, podeu adreçar-vos a: elconsultori@hotmail.com - www.balmesiana.org apartat de correus 121 - 25620 Tremp (Lleida). Cal indicar sempre «Consultori».

Notícies del lector

Un sant que riu!

Una religiosa de Ntra. Sra. de la Consolació

Molt estimada Mare Església:

Sento una imperiosa necessitat de dirigir-me a Tu per dir-te: gràcies, infinites gràcies, Mare Església! Sí, Mare, tota la meva gratitud pel meravellós regal que acabes de fernos. Els regals d'una Mare són sempre adorables, porten per si un no sé què d'amorosa tendresa, impossible de descriure amb paraules, ja que és inefable.

Acabes de regalar-nos una cosa summament necessària i indispensable per a nosaltres, els catòlics, que tenim l'obligació ineludible de presentar al món sencer el teu rostre feliç i joiós. Estic, doncs, estremida de goig perquè a la fi tenim camí dels altars a un sant que riu!

I és que des de sempre jo em vaig preguntar com podia ser que totes les imatges dels nostres temples mostressin un semblant bastant seriós i greu sense ni tan sols indici d'un lleuger somriure. Els estava prohibit somriure a aquells que amb la seva santedat tenien la bonica tasca d'ensenyar-nos a ser sants? Estic segura que quan Jesús va preguntar els apòstols: «Nois, teniu alguna cosa per menjar?», ho va fer amb un somriure d'orella a orella.

Em fascina la foto «oficial» que ens han deixat, a la qual li he posat el títol de «Juan Pablo II, el beato sonriente.» El seu somriure murri i la seva picada d'ull gairebé còmplice, que atreuen i subjuguen, semblen continuar dient-nos, com el gran dia de la plaça de Sant Pere: «No tingueu por... no tingueu por. Obriu les portes del cor, obriu els braços a l'Amor que ve a inundar el món sencer de la seva presència somrient i amorosa.» I l'eco es queda en l'aire esperant cors amants on poder posar-se.

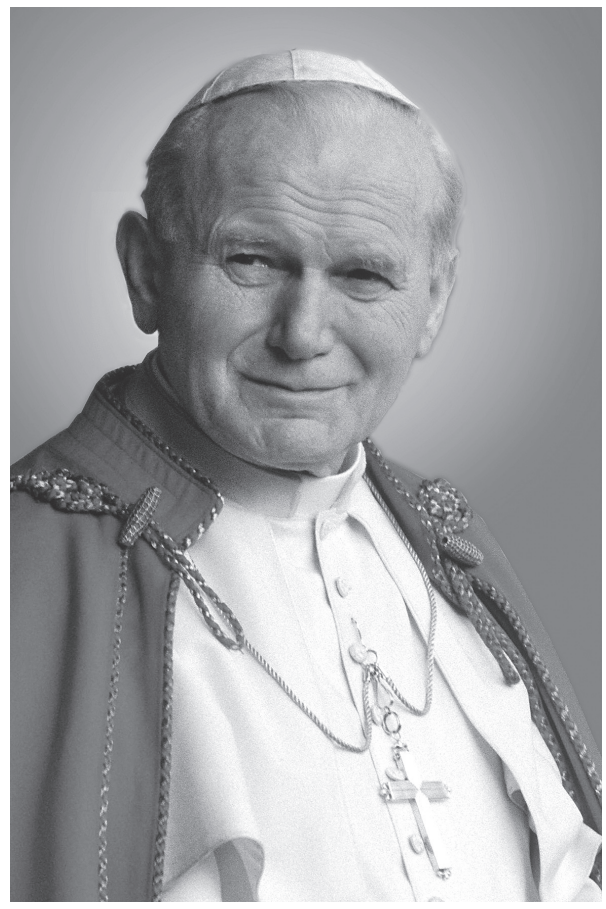

Pregària a Joan Pau II

I ara, Mare, permeteu-me una petita pregària al meu «beat que somriu»:

Fes-nos capaços de somriure sempre, a tot i a tots.

Fes que el nostre somriure sigui oasi de pau en el desert tumultuós de la violència.

Fes que el nostre somriure sigui vincle d'unió en tantes famílies desfetes.

Fes que el nostre somriure sigui brisa que acaricia i flor que guarneix.

Fes que el nostre somriure sigui aigua que sadolla i rosada que refresca.

No permetis mai que siguem tan necis i insensats com per convertir alguna cosa meravellosa en somriures d'ironia, somriures de burla, somriures d'autosuficiència o somriures d'autocomplaença.

I un cop més, estimada Mare Església, el meu agraïment, el meu goig, la meva alegria joiosa per tenir camí dels altars ¡un sant que riu!

Celebració de l'inici de restauració del temple parroquial de Linyola

Joan Civit Esmatges

Fa poc Linyola va celebrar amb brillantor el 40è aniversari de l'inici de les obres de restauració del temple parroquial. Així mateix, es va retre un emotiu homenatge als integrants de la Junta d'Obres que va intervenir en les diferents rehabilitacions que es van dur a terme durant aquest llarg període.

Cal dir que l'impulsor i l'ànima mater de l'esmentada obra va recaure en la persona de Mn. Naudí Balcells, rector en aquell moment de la localitat de Linyola.

Quant a la commemoració, va tenir dues fases. En primer lloc, es va celebrar una missa oficiada pel rector actual, Mn. Pere Cañada, i cantada pel Cor parroquial. Una vegada conclosa, l'alcalde de la vila, Manuel Coll Mas, va fer lliurament d'una esplèndida placa commemorativa als membres homenatjats de la Junta d'Obres que van intervenir en els treballs de restauració de l'església de Santa Maria de Linyola.

A continuació, el mateix alcalde va tallar la cinta d'inauguració d'una exposició fotogràfica, muntada a la plaça de l'Església, on es podien veure les diferents fases de restauració efectuades durant el període indicat anteriorment.

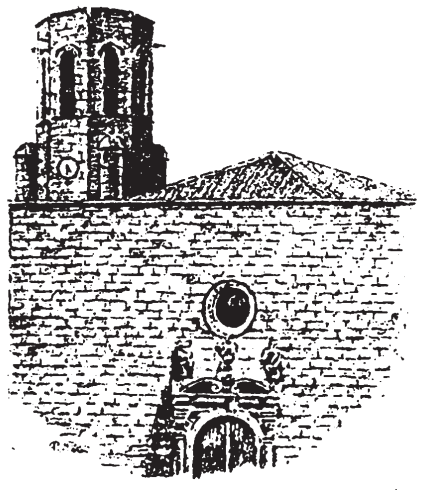

Dibuix de l'església de Linyola, per Robert Pérez Palou.

Diverses fases

El procés de rehabilitació ha estat llarg. En la primera fase (1969-1971) es van reparar els arcs i els nervis de la volta, tota la teulada, el presbiteri, l'altar major i la il·luminació interior.

La segona fase (1979-1983) va comprendre el reforç dels contraforts de la paret lateral dreta, la reparació de la paret exterior del mateix costat, la col·locació d'algunes gàrgoles i la retirada del transformador d'energia elèctrica.

Quant a la tercera fase (1983-2001), es pot esmentar la reparació del contrafort posterior, el descobriment de l'arc del cor, la realització del nou arc de pedra de la sagristia i la instal·lació de la calefacció.

El 1995 va ser rehabilitat tot el conjunt del campanar: la cornisa superior, les dues inferiors, les guaites, la resta de gàrgoles que encara faltava col·locar, el penell i el parallamps. També es va recuperar una pedra de l'ermita de Santa Quitèria, del segle XVI, instal·lada al segon esglaó d'entrada a l'església.

Temps més tard, concretament el mes de maig de 2001, la nostra població de Linyola va viure la festa de la presentació i benedicció de tres noves campanes, que portaven per nom: *Maria Assumpta* (720 kg), *Francesca-Teresa* (520 kg) i *Quitèria* (330 kg).

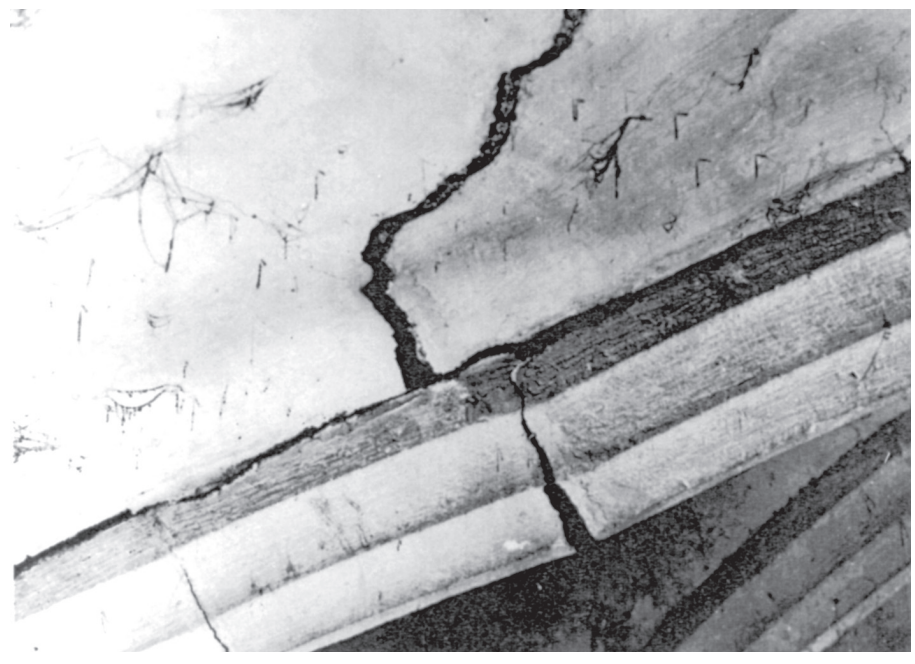

Els nervis de la volta presentaven un estat molt perillós. *Josep Pla*

Catalunya Cristiana posa a disposició dels seus lectors aquest espai, on es publicaran articles i cròniques referents a la vida eclesial de pobles, parròquies, comunitats, grups, etc. Els textos no han de superar les trenta línies mecanografiades i hi ha de constar nom, cognoms, adreça i telèfon. Podeu enviar-los a: redaccio@catalunyacristiana.cat. *Catalunya Cristiana* es reserva el dret de publicar els que consideri oportuns.

Paraula i vida

El servei dels polítics a la societat

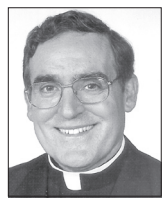

Lluís Martínez Sistach
Cardenal, arquebisbe
de Barcelona

Aquest diumenge coincideix amb la Diada Nacional de Catalunya. En aquesta jornada, em sembla oportú recordar algunes reflexions que vaig fer als polítics cristians de casa nostra en una missa celebrada a la basílica de la Mare de Déu de la Mercè, amb motiu de la festa de sant Tomàs More, patró dels polítics.
De la vida i del martiri de sant Tomàs More brolla un missatge que a través dels segles parla a les persones de tots els temps de la inalienable dignitat de la consciència, la qual, com recorda el Concili Vaticà II, «és el nucli més secret i el sagrari de l'home, en el qual hi ha només Déu, i la seva veu ressona en el més íntim de la consciència» (GS, 16). Precisament perquè la fidelitat a la seva consciència portà Tomàs More al martiri, aquest sant és venerat com a exemple perenne de coherència moral. Que l'Església hagi donat als polítics com a patró aquesta gran figura d'humanista i polític, que arribà a ser el canceller del regne d'Anglaterra, indica la gran consideració que hem de tenir del treball dels polítics i del seu servei al bé comú. Malgrat les crítiques que se'ls fan, que mai no s'han de globalitzar, cal insistir en la importància del servei que presten quan imiten aquelles actituds i virtuts de sant Tomàs More.
En aquesta festa nacional de Catalunya, em sembla que hem de ser conscients que la política és necessària per tal d'aconseguir el bé comú de la societat. No podem prescindir dels polítics. Per això cal posar en relleu la dignitat de la política i dels que l'exerceixen. Ja Pius XI, el Papa de l'Acció Catòlica i de la importància de la missió dels laics cristians en l'Església i en la societat, va parlar de la caritat política, la qual no es limita a suplir les deficiències de la justícia o a denunciar les injustícies, sinó que fa més que això. El mateix Concili Vaticà II va dir que «l'Església considera digna de lloança i d'atenció la tasca dels qui es consagren al servei dels homes per al bé comú i accepten les càrregues d'aquest servei».
El servei polític en una societat democràtica demana escoltar constantment el que necessita i demana el poble per tal que pugui exercir els seus drets i els seus deures. Avui, com a conseqüència de la greu crisi econòmica mundial, el nombre d'aturats ha arribat ja entre nosaltres als cinc milions de persones, amb un 40% de desocupació pel que fa als joves. El clam per poder tenir feina és unànime, com observem en les manifestacions d'arreu, i és una constant dels qui en nombre creixent han de recórrer a Càritas per poder subsistir. Les persones no ens demanen ajuts; ens demanen sobretot feina. Així ens ho diuen els qui vénen a Càritas.
Estic segur que aquest clam tan legítim els nostres polítics també el porten en el cap i en el cor. En la mesura del possible, convindria que es donessin signes que explicitessin aquesta preocupació dels polítics de casa nostra, d'arreu d'Europa i del món per trobar solucions a aquesta qüestió que és de país, d'Estat, i no és pas d'un partit, d'un sindicat o de la patronal, sinó que demana actuacions unitàries de tots.
Un altre servei dels polítics, especialment important en aquests moments de globalització i de pluralisme creixent de la nostra societat, és el servei a la nostra identitat col·lectiva. La nostra mil·lenària història de país de marca ens ha obert a les altres ètnies i cultures que han arribat a casa nostra, integrant a la nostra identitat tot allò que l'enriqueix i oferint tot el que tenim de bo als qui vénen de fora.

Als quatre vents

Donants de vida

Jaume Pujol Balcells
Arquebisbe de Tarragona
i Primat

El proper dissabte, dia 17, se celebrarà a Tarragona la Jornada de Donants de Sang a la qual, si res no ho impedeix, aniré a fer la meva donació com en altres anys. Amb aquest motiu vull fer una crida a totes les persones que es trobin amb possibilitats de fer quelcom semblant.
Els experts sanitaris controlen que el donant sigui una persona major d'edat i que estigui en circumstàncies de fer la donació sense que representi cap risc. Per això ens miren la pressió arterial, ens punxen el dit per comprovar l'hemoglobina i descartar l'anèmia, i extreuen la sang que després es classificarà segons el grup per atendre els casos en què calgui utilitzar-la.
Cada any hi ha molta gent que, per accident o durant una operació quirúrgica, perd sang que ha de ser reemplaçada per una altra. Gràcies als bancs de sang, que es nodreixen de donacions voluntàries, és possible la pràctica de transfusions que són indispensables per al seu restabliment.
Aquest any he pensat que la meva crida podria fer-la a través de l'article que escric per a cada diumenge, i que recullen els mitjans de comunicació habituals. I veig que el diumenge anterior coincideix amb l'11 de setembre, una data que històricament està lligada a diversos vessaments de sang. A Catalunya, l'11-S té una significació molt especial des de 1714, a la qual es va afegir un altre significat, ja d'abast mundial, després dels atemptats de Nova York i Washington el mateix dia de l'any 2001.
En aquestes dates es va vessar molta sang, conseqüència de guerres i atemptats. Sang d'altres persones, i en alguns casos sang de persones que van creure erròniament que feien alguna cosa digna del martiri en fer estavellar els avions amb ells mateixos a dins, juntament amb altres passatgers.
El martiri cristià no accepta morir matant. És una immolació de la pròpia vida per salvar la d'altres o per no renunciar a la fe. En aquest sentit, sense que tingui les característiques del martiri, la donació voluntària de sang sí que té un significat elevat. És una donació de vida. És cert que no posa en risc la nostra, però és símbol i efecte de la solidaritat. Podríem dir que el que la donació posa en risc és el nostre egoisme, pel fet d'haver de pensar en els altres. Benvingut sigui aquest risc. Actuacions així ens fan millors i alhora fan la societat més humana. Mentre la sang no pugui ser produïda artificialment serà un bé escàs, i ser donant serà un títol de generositat.
La persona receptora no pot donar les gràcies a ningú en particular, però Déu, que va dir que el que féssim per un necessitat ho fem per ell, ens somriu amb afecte en contemplar el nostre gest.

Pelegrins de la fe a la JMJ

Més d'un centenar de joves d'una parròquia barcelonina van anar a peu fins a Madrid

Joan Piñol

Tot va començar amb una broma però ha acabat convertint-se en una veritable aventura i una experiència que qualifiquen de «divertida, intensa i inoblidable». Anar a peu des de Barcelona fins a Madrid —uns 700 kilòmetres— pot semblar una gesta difícil d'aconseguir, però amb constància i alegria aquests joves de Barcelona l'han acomplert amb escreix.

La idea va sorgir durant la Jornada Mundial de la Joventut de Sydney de l'any 2008. Seixanta joves de la parròquia barcelonina de Santa Teresa de l'Infant Jesús van anar a la trobada amb el Papa, la qual cosa els va suposar una despesa econòmica molt important. Mn. Ferran Lorda, vicari de la parròquia, ens comenta que algú va dir, en broma, que perquè a Madrid els costés el mateix hi haurien d'anar a peu. La idea els va semblar molt bona, tant que des de llavors s'han anat preparant per fer-la realitat.

No van ser pocs els que van pensar que no aconseguirien aguantar l'esforç, la durada del trajecte, la calor i el sol. Tot i així, Mn. Lorda ens diu amb fermesa que «cal confiar en els joves, exigir-los reptes i no posar-los límits perquè llavors els estàs menyspreant». Ell mateix ens explica com alguns dels nois, quan van arribar a Madrid, ploraven d'emoció i «donaven les gràcies que haguéssim confiat en ells». Mn. Lorda creu que «han descobert que poden donar molt més de si».

Tres anys de preparació

Tot i l'èxit aconseguit, darrere aquest projecte hi ha moltes hores de preparació i organització. Des que va néixer la idea d'anar caminant a Madrid, no han parat de fer activitats per planificar el viatge. El grup, format per 131 nois i noies d'entre 16 i 23 anys, va iniciar un període d'intensa preparació física però també espiritual per aconseguir el seu objectiu. El primer «entrenament» que van dur a terme els joves va ser fer el camí de Santiago des d'Oporto (uns 300 quilòmetres). Des d'aleshores feien una trobada cada trimestre per anar a caminar. Més tard, també van fer una peregrinació a peu fins al santuari de Czestochowa.

Els 700 quilòmetres que separen Barcelona de Madrid els van recórrer en 27 dies. Van sortir de la Ciutat Comtal el 22 de juliol i van arribar a la capital el 18 d'agost. Van seguir una ruta marcada per la devoció mariana i van passar expressament per llocs com Montserrat i Saragossa.

El dia a dia dels pelegrins era sempre bastant semblant. Es llevaven entre les 3 i les 4 de la matinada per començar a caminar ben d'hora i no haver de suportar les hores fortes del sol. Cap a les 12 arribaven al seu final d'etapa. Allà visitaven els principals monuments i més tard dinaven. El moment més espiritual era a la tarda on tenia lloc una petita catequesi a càrrec dels mossens que acompanyaven els joves o bé dels rectors del pobles on estaven. Després oficiaven una eucaristia molts cops en companyia dels feligresos de les diferents localitats. A l'hora de dormir solien triar poliesportius municipals, convents, escoles i gimnasos. Al llarg dels mesos precedents cada una de les etapes i llocs per dormir havien estat planejades i programades. L'organització era molt bona i això els ha permès fer el recorregut sense gaires ensurts per descansar o menjar.

«Tots els dies ens ajudàvem entre nosaltres, ens animàvem, ens divertíem i veies com els joves s'havien després d'allò més important i s'havien enriquit com a persones»

Mn. Lorda destaca, igual que els joves, l'enorme hospitalitat que han rebut durant el viatge. Els pobles, en especial els més petits, s'han bolcat amb els joves. «Molts veïns ens obrien les portes de casa seva, ens donaven refrescos, compartien amb nosaltres el que tenien», explica el vicari de la parròquia.

Precisament un dels objectius que s'havien marcat els pelegrins era el de ser testimonis joves de la fe cristiana enmig de la gent. És per això que era molt important aquest component de relació amb els habitants dels pobles pels quals passaven i dormien. La relació amb els feligresos dels diferents llocs, sovint gent gran, va generar un veritable aire nou dins la vida de les parròquies i escoles per on passaven. Mn. Lorda recorda molt especialment un dels dies en què van arribar a Ateca (Saragossa). Allà van ser rebuts per l'alcalde, que els va acompanyar mentre entraven al poble amb 131 joves cantant amb alegria. La gent del poble es va emocionar fortament i van demanar als joves que fessin una volta per tot el poble. «En total vam fer tantes voltes entre els veïns del poble que vam fer 6 quilòmetres més dels previstos», ens diu Mn. Lorda.

En molts dels pobles l'emoció estava a flor de pell. Veure tants joves cristians que, després de fer una dura jornada caminant 30 quilòmetres, entraven als pobles alegres i cantant en viu testimoni de la seva fe emocionava els presents. Mn. Lorda ens explica com molts dels rectors dels pobles expressaven la seva joia i els donaven les gràcies per haver passat per la seva parròquia.

Un objectiu: construir una escola a Burkina Faso

La peregrinació d'aquests joves fins a Madrid tenia molts objectius. Conèixer llocs, fer esport, créixer en la fe, enriquir-se personalment, etc. Tot i així, hi ha un objectiu principal que els ha mogut al llarg de tot el temps: construir una escola a Burkina Faso. Els joves han estat recaptant fons per pagar la construcció d'un centre escolar en una regió de l'Àfrica on només el 20 per cent dels nens està escolaritzat. La seva peregrinació ha donat un fruit directe ja que s'han recollit els diners necessaris i l'escola ja s'està construint. «Estem pensant de posar-li com a nom *Madrid 2011* o *Benet XVI*», diu Mn. Lorda, que ens explica que tenen la ferma intenció de mantenir el col·legi molts més anys. Un cop construït necessitaran 10.000 euros cada any per mantenir-lo en funcionament. Amb l'enginyós lema 1 km=1 euro, la peregrinació s'ha revestit d'un gran component social i caritatiu a més de lúdic i esportiu.

Un dels aspectes que més recalca Mn. Lorda és el sentit de família, i afirma que «els joves han experimentat un creixement personal i com a grup espectacular». Al llarg de tot el camí, els peregrins han creat una família lligada per la fe, la germanor i el bon ambient. Ho compartien tot, des del menjar fins a les samarretes. «Tots els dies ens ajudàvem entre nosaltres, ens animàvem, ens divertíem i veies com els joves s'havien després d'allò menys important i s'havien enriquit com a persones», comenta el responsable d'aquesta aventura. Els joves havien deixat a casa els mòbils, els ordinadors, els mp3 i tots els aparells electrònics. «Han descobert que poden ser molt feliços sense tot això, que s'ho poden passar molt bé junts i viure una autèntica felicitat en companyia del Senyor», destaca el seu responsable.

També es va voler implicar les famílies des de bon principi. Els pares i mares, i també els germans petits, van ser acompanyants dels pelegrins. Quan l'expedició va arribar a Saragossa, allí es van trobar amb les seves famílies i tot junts van fer una ofrena a la Mare de Déu del Pilar i van passar el dia junts. Més tard, quan els joves ja arribaven a Madrid, els pares se'ls van tornar a unir per entrar a la capital tots junts. «Els pares i germans van quedar sorpresos en veure els nois i noies en aquell esperit i fent amb alegria tants quilòmetres», revela Mn. Lorda. Els joves van escriure un bloc a Internet per anar explicant les cròniques dels 27 dies en què van estar caminant. Aquesta pàgina web, adreçada inicialment als pares, però que tothom pot visitar, és www.madrid2011mola.blogspot.com.

El balanç d'aquesta peregrinació és molt positiu i es nota en l'alegria dels joves i també de Mn. Lorda, que els va acompanyar en tot moment i va compartir amb ells totes les alegries i tots els sofriments. Ens explica que entre tots s'han sentit Església i han vist que no caminen sols, que caminen amb la fe dels seus companys. Les seves vivències i el seu testimoni produeixen una sana enveja en veure aquests joves que han viscut intensament la JMJ.

Els Bisbes de Catalunya proposen el catecisme

Jesús és el Senyor

amb el material que ha preparat el SIC pels dos primers cursos de la catequesi d'infants

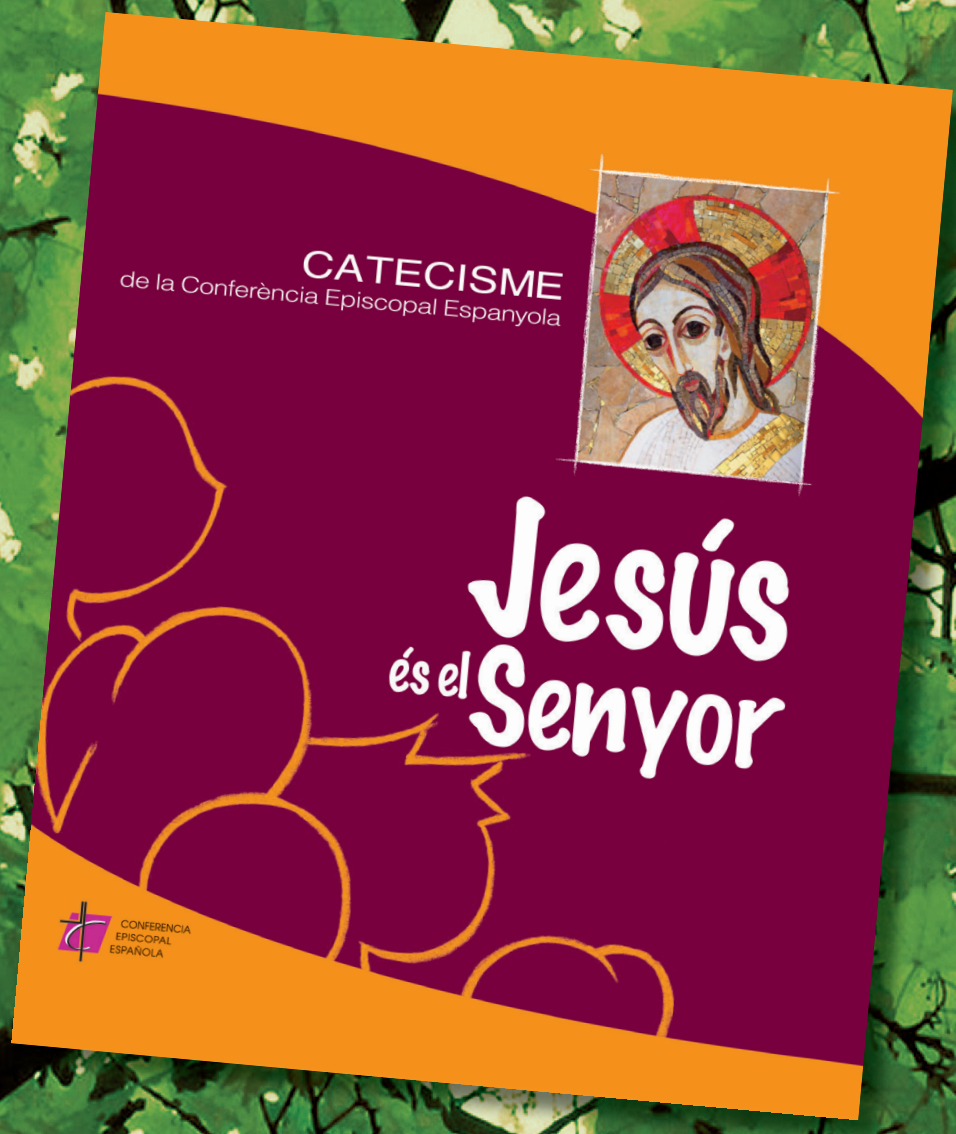

I per continuar...

SIC

Secretariat Interdiocesà de Catequesi de Catalunya (SIC)

www.sic-catequesi.cat

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(CICLE LITÚRGIC A; FERIAL I) **TEMPS DE DURANT L'ANY**

(SALTERI: SETMANA 4)

SETEMBRE

11. DIUMENGE
XXIV de durant l'any, *Verd*. Lectures: Siràcida 27,30-28,7 / Salm 102 / Romans 14,7-9 / Mateu 18,21-35
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Protus i Jacint, mr.; beat Bonaventura Gran, rel.; Santes, Teodora Alexandrina.

12. DILLUNS
Fèria, *Verd*. Lectures: 1 Timoteu 2,1-8 / Salm 27 / Lluc 7,1-10. O bé: *Santíssim Nom de Maria* (ML), *Blanc*.
ALTRES CELEBRACIONS: *Mare de Déu de Lluc*. Sants, Guiu, pel.; beat Miró, prev.

13. DIMARTS
Sant Joan Crisòstom (MO), *Blanc*. Lectures: 1 Timoteu 3,1-13 / Salm 100 / Lluc 7,11-17
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Felip.

14. DIMECRES
L'exaltació de la Santa Creu (F), *Vermell*. Lectures: Nombres 21,4b-9 / Salm 77 / Joan 3,13-17. Vic: Aniversari ordenació episcopal bisbe Romà Casanova.
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Crescenci, mr.; Santes, Ròsula, mr.

15. DIJOUS
Mare de Déu dels Dolors (MO), *Blanc*. Lectures: 1 Timoteu 4,12-16 / Salm 110 / Joan 19,25-27
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Nicomedes, mr.; Santes, Caterina de Gènova, viuda.

16. DIVENDRES
Sants Corneli i Cebrià (MO), *Vermell*. Lectures: 1 Timoteu 6,2c-12 / Salm 48 / Lluc 8,1-3
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, beat Víctor III, p.; Santes, Edita, vg.

17. DISSABTE
Fèria, *Verd*. Lectures: 1 Timoteu 6,13-16 / Salm 99 / Lluc 8,4-15. Vic: ***Dedicació de la catedral*** (S), *Blanc*.
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Robert de Bel·larmino, card. i doctor de l'Església; Pere d'Arbuès, prev. i mr.; Santes, Coloma, vg. i mr.; Ariadna, mr.; Hildegarda, ab.

Comentari de la Paraula

Josep Rius-Camps
Teòleg i biblista

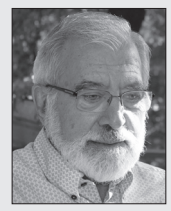

Qui no perdona no té les entranyes de Déu

Pere, portaveu del grup de deixebles, paper recalcat sovint per l'evangelista Mateu, considera massa liberal el perdó de les ofenses que Jesús ha pregonat i vol posar-li un fre: «Senyor, quantes vegades el meu germà em seguirà ofenent i l'hauré de perdonar? Fins a set vegades?» Jesús emfasitza la resposta: «No et dic fins a set vegades, sinó fins a setanta vegades set *vegades*. Per això —afegeix— el regne dels cels s'assembla a un rei que volgué passar comptes amb els seus servents…» La paràbola és ben coneguda. El primer servent que li fou presentat li devia una quantitat fabulosa, «deu mil talents» (un «talent equivalia a uns 22 kg de plata), exagerada a propòsit. Com que no podia pagar, el senyor manà que el venguessin a ell, la seva dona i els seus fills i totes les seves possessions, per pagar el deute. «*Aquell* servent es llançà als seus peus, i prosternat li repetia: "Sigues *magnànim amb mi*, que ho pagaré tot." Mogut a compassió, el senyor d'*aquell* servent, el deixà en llibertat i li perdonà el deute. Tot just sortí, *aquell* servent trobà un dels seus conservents que li devia cent denaris…», una quantitat ínfima. El còdex *Beza* no es cansa de remarcar-lo. El seu conservent farà amb ell el mateix gest i li suplicarà: «Sigues *magnànim amb mi*, que *jo* t'ho pagaré.» Però aquell ho refusà i el féu tancar a la presó fins que li pagués el que li devia. En veure-ho, els seus conservents es van quedar profundament adolorits i anaren a contar al seu senyor tot el que havia passat. Aquest el convocà i li tirà en cara: «Servent miserable! Et vaig perdonar tot aquell deute, ja que m'ho vas suplicar. No calia, doncs, que també tu et compadissis del teu company com jo em vaig compadir de tu? I indignat, el seu senyor el lliurà als botxins, fins que pagués el que devia.» El pas que fa tot seguit Jesús de la paràbola a la manera com Déu actua posa en relleu la profunda indignació que sent Déu envers els creients que no perdonen i, per tant, no tenen capacitat per ser perdonats i experimentar el seu amor: «Així també us tractarà el meu Pare celestial, si no perdoneu, cada un de vosaltres, el seu germà, de tot cor.» Un altre «indignat», i van…

Lectures bíbliques

Diumenge XXIV de durant l'any

Lectura primera Sir 27,30-28,7

Perdona als altres el mal que t'han fet,
i Déu et perdonarà els pecats quan tu el preguis

Lectura del llibre de Jesús fill de Sira:

És odiós irritar-se i guardar rancúnia, però el pecador ho fa i no vol apaivagar-se. El venjatiu toparà amb la venjança del Senyor, que li demanarà compte rigorós dels seus pecats. Perdona als altres el mal que t'han fet, i Déu et perdonarà els pecats quan tu el preguis. L'home que s'irrita contra un altre home, com pot esperar que el Senyor li retorni la salut? No s'ha compadit d'un home com ell i ara s'atreveix a pregar pels seus propis pecats? Si ell, que és de carn i ossos, guarda rancúnia, qui li obtindrà el perdó quan haurà pecat? Recorda la fi que t'espera i amainarà la teva enemistat; pensa en la mort, i guardaràs fidelment els manaments. Recorda't dels manaments, i no seràs rancorós amb els altres; pensa en l'aliança de l'Altíssim, i no tindràs en compte l'ofensa rebuda.

Salm responsorial 102

Beneeix el Senyor, ànima meva,
del fons del cor beneeix el seu sant nom.
Beneeix el Senyor, ànima meva,
no t'oblidis dels seus favors.

R. *El Senyor és compassiu i benigne,*
lent per al càstig, ric en l'amor.

Ell et perdona les culpes
i et guareix de tota malaltia;
rescata de la mort la teva vida
i et sacia d'amor entranyable. **R.**

No sempre acusa,
ni guarda rancúnia sense fi;
no ens castiga els pecats com mereixeríem,
no ens paga com deuria les nostres culpes. **R.**

El seu amor als fidels és tan immens
com la distància del cel a la terra;
llença les nostres culpes lluny de nosaltres
com l'Orient és lluny de l'Occident. **R.**

Lectura segona Rm 14,7-9

Tant si vivim com si morim, som del Senyor

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Roma:

Germans, cap de nosaltres no viu ni mor per a ell mateix: mentre vivim, vivim per al Senyor, i quan morim, morim per al Senyor. Per això, tant si vivim com si morim, som del Senyor, ja que, si Crist va morir i va tornar a la vida, va ser justament perquè havia de ser sobirà de morts i de vius.

Al·leluia Jn 13,34

Us dono un manament nou, diu el Senyor.
Que us estimeu els uns als altres
tal com jo us he estimat

Evangeli Mt 18,21-35

No et dic que perdonis set vegades,
sinó setanta vegades set

Lectura de l'evangeli segons sant Mateu:

En aquell temps, Pere preguntà a Jesús: «Senyor, quantes vegades hauré de perdonar al meu germà el mal que m'haurà fet? Set vegades?» Jesús li respon: «No et dic set vegades, sinó setanta vegades set.»

Glòria Monés

Per això passa amb el Regne del cel com amb un rei que va voler demanar comptes als qui ocupen els llocs de govern. Tot just començava, ja li van presentar un dels seus ministres, que li devia deu mil milions. Com que no tenia res per pagar, el rei va manar que venguessin tots els seus béns, i a ell mateix, amb la seva dona i els seus fills, els venguessin com a esclaus, per poder pagar el deute. Però ell se li llançà als peus i li deia: Tingueu paciència i us ho pagaré tot. Llavors el rei, se'n compadí, el deixà lliure i li perdonà el deute. Quan sortia, trobà un dels seus col·legues que li devia uns quants diners, l'agafà i l'escanyava dient-li: Paga'm tot el que em deus. L'altre se li llançà als peus i el suplicava: Tingues paciència i ja t'ho pagaré. Ell no en va fer cas, i el va tancar a la presó fins que li pagués el deute. Els altres col·legues, en veure-ho, se n'entristiren molt i anaren a informar el rei de tot el que havia passat. El rei el cridà i li digué: Que n'ets, de mal home! Quan tu em vas suplicar, et vaig perdonar tot aquell deute. No t'havies de compadir del teu col·lega, com jo m'havia compadit de tu? Llavors el rei el posà en mans dels botxins, perquè el torturessin fins que pagués tot el deute. Això farà amb vosaltres el meu pare celestial si cadascú no perdona de tot cor el seu germà.

El ressò de la JMJ

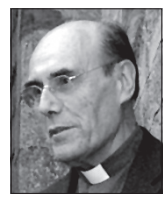

Pere Tena
Bisbe auxiliar emèrit de Barcelona

Un fet eclesial positiu

La JMJ que s'ha celebrat a Madrid a la meitat d'agost quedarà com un fet eclesial amb conseqüencies positives per a la fe cristiana. Penso que aquesta afirmació és compartida per la immensa majoria de tots els qui, d'una manera o d'una altra, n'hem pogut captar l'experiència. Han estat ben pocs els qui, en els mitjans, han fet elucubracions sobre preteses intencions i manipulacions polítiques, o s'han atrevit a considerar tristes i tètriques unes jornades on tot respirava esperança i ganes de manifestar la joia de la fe. El cert és que, tant en la concentració a Madrid, com en la presència en les diferents ciutats on, abans o després de la JMJ, han estat presents alguns grups de joves, s'ha suscitat entre els cristians que els acollien, o simplement els veien, una aura de simpatia i d'admiració.
Aquest fet m'ha recordat un paràgraf del document preparatori del Sínode de l'any 2012 sobre la nova evangelització. Diu així: «El risc de perdre també els elements fonamentals de la gramàtica de la fe és real, amb la conseqüència de caure en una atròfia espiritual i en el buit del cor o, al contrari, en formes substitutòries de pertinença religiosa i d'espiritualisme imprecís. En un escenari d'aquest tipus, la nova evangelització es presenta com un estímul del qual tenen necessitat les comunitats cansades i dèbils per descobrir novament l'alegria de l'experiència cristiana, per retrobar "l'amor primer que s'ha perdut" (Apoc 2,4), per reafirmar una vegada més la naturalesa de la llibertat en la recerca de la fe» (*Lineamenta*, n. 6).
El testimoni de tants i tants joves vinguts d'arreu, que han manifestat com la fe cristiana és viscuda, creguda i celebrada amb plena responsabilitat personal i amb alegria ha estat, doncs, per a les nostres comunitats una experiència de «nova evangelització». No tinguem por de dir que aquests joves ens han «evangelitzat», que ens han despertat d'un cert cansament i debilitat en la vida cristiana; al contrari, donem-ne gràcies a Déu, i recollim aquesta experiència per fer-la activa en nosaltres. El Senyor ens diu: «Vés, i fes tu igual» (Lluc 10, 37).

La perspectiva de la pregària

Enmig dels diversos aspectes positius que es poden subratllar d'aquest testimoniatge de la JMJ, m'agrada destacar aquí els moments en els quals la pregària, litúrgica o privada, ha estat al centre. Les assemblees litúrgiques han estat moments forts de testimoni. Algú comentava amb admiració no solament la qualitat de les respostes en els diàlegs i en els cants, sinó igualment la capacitat de silenci i de recolliment quan era el moment de fer-ho. En el record de molts han quedat aquells minuts de silenci profund que es van produir a Cuatro Vientos, durant l'adoració eucarística. Molts joves romanien agenollats, recollits, fent-nos pensar, per contrast, en la poca experiència que hi ha en la joventut actual de pregar agenollats. D'altra banda, quan era hora de cantar no quedaven pas muts...
Afegeixo encara una experiència viscuda directament a la catedral de Barcelona. A la missa celebrada a les nou del matí, uns dies abans de la JMJ, arribà un grup de japonesos amb un prevere, que va concelebrar. No hi ha hagué cap dificultat en recitar el Gloria, el Sanctus, el Pater Noster, l'Agnus Dei, en llatí. La resposta i el cant dels japonesos es deixava sentir clarament, amb més força en algun moment que el cant dels presents habituals. La reflexió és espontània: si els japonesos són capaços de pregar i cantar en llatí amb naturalitat, i d'aquesta manera capaços de participar en una celebració litúrgica romana, ¿per què hi ha, entre nosaltres, fidels que refusen d'aprendre el Pare nostre en llatí, o els sembla que cantar en aquesta llengua és una pràctica a oblidar?
Sense donar a l'experiència més importància de la que té, també en això hi ha un cert fruit de les JMJ. Ens han mostrat clarament que l'Església és més que les nostres comunitats, ens han confortat amb la comunió de la mateixa fe en Jesucrist, ens han fet notar que podem anar bastant més endavant encara en la nostra missió d'anunciar l'Evangeli, que és, en definitiva, anunciar Jesucrist, Senyor i Salvador.

El sant de la setmana

Per Eduard Brufau

Sant Guiu d'Anderlecht

✓ Nascut cap a l'any 950 a Anderlecht, Bèlgica
✓ Pagès pobre, de gran devoció religiosa
✓ Va tenir cura d'altres pobres i dels pelegrins de Terra Santa
✓ Va morir l'any 1012

Sant Guiu és un dels sants més venerats a Bèlgica. Era un pagès de condició molt humil amb un sentiment religiós profund. La tradició diu que un àngel baixava cada dia a visitar-lo i llaurava per ell, per tal que pogués dedicar molta més estona a pregar. La seva devoció religiosa i l'assistència freqüent a missa va fer que fos designat sagristà de l'església de Laken, prop de Brussel·les. Sant Guiu veia la seva pobresa com una prova de Déu i com una crida a servir els altres, de manera que va començar a tenir cura d'altres pobres i dels malalts. Un bon dia se li va presentar l'ocasió de participar en el negoci d'un comerciant, i va decidir associar-s'hi per sortir de la pobresa. Però en el seu primer viatge comercial el vaixell en què navegava es va enfonsar, i sant Guiu va interpretar que Déu el volia pobre. Penedit per haver-se volgut fer ric, va pelegrinar a Roma i a Jerusalem, on durant una bona temporada es va dedicar a fer de guia de pelegrins i vivia només de l'almoina. Finalment va tornar a la seva ciutat natal, Anderlecht, on va continuar vivint en la pobresa i en la pregària diària. Es va guanyar l'admiració dels seus contemporanis, que no van tardar a considerar-lo sant. Després de mort els fidels pelegrinaven a la seva tomba, al voltant de la qual van tenir lloc diversos miracles.

Barcelona

Les clarisses obren camí

En les II Jornades Clarianes s'insisteix en una relació més estreta entre tots els membres de la família franciscana

Carme Munté
Barcelona
Fotos: Agustí Codinach

L'Orde de les Germanes Pobres de Santa Clara es troba immers de ple en la celebració dels seus 800 anys d'història. I com sol passar amb motiu d'aquesta mena d'efemèrides, les actuals clarisses miren de submergir-se en els seus orígens, però no tant pel fet de recrear-se en el passat amb una mirada més o menys nostàlgica, com per trobar-hi una nova llum capaç d'il·luminar el present i el futur, una força renovada que les capaciti per albirar nous camins.

Ha estat amb aquesta voluntat d'albirar nous camins que de l'1 al 3 de setembre s'han celebrat les II Jornades Clarianes a la residència Josep Manyanet de Barcelona.

Organitzades per una comissió específicament creada per a aquest esdeveniment, constituïda per tres franciscans i tres clarisses, les jornades han estat una ocasió perquè les germanes actuals —a Catalunya són unes noranta— compartissin en grup els desafiaments que planteja avui mantenir-se fidels al carisma d'una dona del segle XIII, Clara d'Assís, que va abandonar totes les seves comoditats per seguir Jesús enmig d'una vida d'oració i de fraternitat.

Al llarg dels tres dies d'aquestes jornades, en què van participar-hi prop d'un centenar de persones provinents d'arreu de Catalunya i Espanya, però també de Portugal i d'Itàlia, van ser molts els moments d'alegria que es feien palesos en el rostre dels assistents. Les germanes havien abandonat per uns dies els seus monestirs per compartir amb altres clarisses, però també amb els frares i amb membres de l'Orde Franciscà Seglar, la gran riquesa del seu carisma.

Perquè si una conclusió podem extreure d'aquestes II Jornades Clarianes és precisament la necessitat de fer més palesa la fraternitat entre tots els membres de la família franciscana, però no com una qüestió teòrica sinó com una qüestió pràctica.

Així ho va posar de manifest Fra José Rodríguez Carballo, ministre general de l'Orde Franciscà, quan en la seva intervenció va convidar a potenciar aquesta realitat de trobar-se plegats germans i germanes.

«Som la família més nombrosa de l'Església, però precisament per això no ens coneixem», va dir, i va recordar en aquest sentit que «si no ens coneixem no ens estimem i que, si no ens estimem, tampoc no podem viure com a germans i germanes». «En Francesc i Clara el carisma és el mateix, encara que la història ens hagi separat en dos ordes», va afegir Fra José Rodríguez Carballo, que també va parlar d'una «relació de reciprocitat vital».

Aquesta necessitat de plasmar que es tracta d'una mateixa família també la va posar de manifest en declaracions a *Catalunya Cristiana* la germana Clara Fernández, de la Fraternitat de Santa Clara de Vilobí d'Onyar i presidenta de la Federació de Germanes Clarisses de Catalunya, Castelló i Menorca.

> FRA JOSÉ RODRÍGUEZ CARBALLO:
> «En Francesc i Clara el carisma és el mateix, encara que la història ens hagi separat en dos ordes»

La germana Clara es va referir a l'aïllament que històricament han viscut els diversos monestirs de clarisses, fruit també de la seva autonomia, i a les dificultats de relació entre els tres ordes fundats per sant Francesc d'Assís. «Sempre diem que som una única família, però, com sol passar amb les famílies, els diversos membres van cadascú a la seva. Nosaltres volem recobrar aquesta originalitat de ser una família», va dir.

Qui també es va fer ressò d'aquesta necessitat va ser Encarnita del Pozo, ministra general de l'Orde Franciscà Seglar, que va afirmar que amb motiu d'aquests 800 anys l'objectiu ha de ser precisament recuperar la mútua relació i emprendre projectes comuns. «Sobre el paper ens reconeixem, ens estimem, però a la pràctica ens coneixem molt poc», va reconèixer Encarnita del Pozo en representació d'una realitat, la dels seglars, que arreu del món aplega més de 430.000 membres.

Descobrir la identitat

Les vicissituds històriques al llarg dels segles acaben creant unes inèrcies de vegades difícils de detectar i de capgirar. Amb una gran dosi d'humor, el ministre general de l'Orde Franciscà va parlar de la necessitat d'un autèntic discerniment. «Hi ha molta palla en aquests vuit segles de vida de l'orde franciscà i clarià», va dir fra Rodríguez Carballo. Emprant referències dels seus orígens agrícoles, també va convidar «a separar el gra de la palla per anar a l'essencial».

Si bé va mirar d'evitar el to paternalista, aquest franciscà gallec que es defineix com a «ministre clarià» va parlar sense embuts d'alguna qüestió delicada com és l'autonomia dels monestirs. «Quants monestirs a Espanya són realment autònoms?», va preguntar en un to provocador fra Rodríguez Carballo. I en parlar de la realitat de comunitats on només viuen tres o quatre germanes, va dir de forma taxativa: «L'autonomia serà la vostra sepultura.»

Una altra qüestió delicada que va posar sobre la taula el ministre general, en referència sense dir-ho explícitament al cas de Lerma, va ser la identitat de les clarisses avui dia. «Jo visito moltíssims monestirs, i puc dir-vos que estic molt preocupat per la vostra identitat», els va dir, al mateix temps que va convidar les germanes a viure amb més autenticitat el *sine proprio*, aquesta forma de viure «sense res propi». No es tracta únicament d'una invitació a no tenir béns materials, sinó d'un abandonament de tota la persona per obrir-se a Déu i als altres.

Tots aquests elements són els que van anar sorgint al llarg de les intervencions d'aquestes Jornades Clarianes que van ser inaugurades i clausurades pel bisbe auxiliar de Barcelona, Sebastià Taltavull. Són qüestions que posen en evidència que l'Orde de les Clarisses viu aquest 800 aniversari com una ocasió propícia per cercar en santa Clara pistes per al futur.

La germana Clara Fernández es referia en aquest sentit a un element molt important dins l'espiritualitat de Clara com és viure en santa unitat, «totalment contraposat a la nostra estructura d'autonomia».

«Per a Clara la santa unitat era fonamental; ella vivia a Assís però estava totalment unida i vinculada a santa Agnès, que vivia a Praga.» Per això segons la presidenta de la Federació de Clarisses, «anar caminant en aquest sentit d'unitat és el que també ens pot ajudar a tenir més consciència com a Orde de les Clarisses i al mateix temps aprofundir en aquest sentit de família».

Així doncs, les formes externes són diferents —només calia fer un cop d'ull a la diversitat d'hàbits per comprovar-ho— però l'essència és la mateixa per a aquesta gran família franciscana que, segons dades aportades pel mateix ministre general, aplega fins a 500.000 membres. Un desig es va fer realitat en aquestes Jornades Clarianes: que les trobades de sant Francesc i santa Clara a la Porciúncula i el seu vincle espiritual siguin capaços de traspassar aquests vuitcents anys d'història comuna i de trobar plasmació concreta al segle XXI.

Barcelona

«Hi ha partits polítics que pretenen guanyar vots fent campanya contra els de fora»

Mn. Antoni Matabosch, membre catòlic del Grup de Treball Estable de Religions

Carme Munté

Està previst que el 13 de setembre vinent s'aprovi la modificació de l'actual llei de centres de culte. Tal com en el seu moment va avançar en una entrevista al nostre setmanari Xavier Puigdollers, director general d'Afers Religiosos de la Generalitat de Catalunya, amb aquesta reforma es pretenen corregir qüestions de gestió administrativa i d'efectes pràctics. Una de les persones que més coneix els avatars d'aquesta llei de centres de culte és Mn. Antoni Matabosch, membre catòlic del Grup de Treball Estable de Religions, que sempre va mantenir la seva postura contrària a regular per llei un aspecte tan sensible com és la llibertat religiosa.

Agustí Codinach

Vostè va seguir molt de prop la configuració de la llei de centres de culte i sempre va posar-ne en qüestió la necessitat. Continua pensant que era una llei innecessària?

Fa tres anys, quan es va portar el projecte de Llei al Parlament, en la compareixença a la corresponent Comissió Parlamentària, vaig fer un decàleg de crítiques a la llei. La primera fou que la considerava innecessària, i encara ho crec. Sens dubte és veritat que els ajuntaments catalans han aplicat criteris molt diversos respecte als centres de culte, especialment sobre l'obertura de nous locals d'algunes confessions o religions (sobretot de protestants i musulmans) a les plantes baixes dels edificis de pisos. Per això calia establir uns criteris comuns. Però crec que s'hauria pogut solucionar amb una normativa inferior a una llei. En el curs de la discussió al Parlament es van fer un seguit de canvis, la majoria proposats per CiU, que la van fer molt més digerible i acceptable.

Quines dificultats ha comportat l'aplicació de la llei per als edificis de l'Església catòlica?

El Reglament de la Llei que es va aprovar fa un any opino que és bastant moderat i no endureix el que es va legislar. Als centres de culte existents (que no tinguin llicència municipal o que no estiguin inclosos a l'Inventari del Patrimoni Cultural Català) només se'ls exigeix que compleixin les condicions bàsiques de seguretat. Hi ha, però, temes que presenten dificultats. Per exemple, només hi ha cinc anys per adaptar els centres de culte existents a la nova normativa i no es preveu cap aportació econòmica. Diu que s'ha de garantir un tracte igualitari i no discriminatori per a totes les religions, però sense tenir en compte l'arrelament numèric de cada confessió. Igualtat no és el mateix que uniformitat, ja que igualtat implica donar respostes adequades a cada circumstància a fi que els drets de tots siguin adequadament reconeguts.

> «Certs ajuntaments haurien d'estar molt ben assessorats per persones que siguin especialistes en religions»

Des d'un bon començament, la vicepresidenta del Govern i l'actual director general d'Afers Religiosos van anunciar la reforma d'aquesta llei per tal de fer-la més àgil i menys feixuga. Li sembla oportuna la reforma?

Al principi jo era reticent a fer canvis perquè tenia por que es pogués obrir la «caixa dels trons» i tornar a tenir una polèmica desagradable, i així els ho vaig fer saber quan m'ho van preguntar. Però ara, a la vista de l'avantprojecte, em sembla que quedarà millorada i no crec que presenti gaires problemes parlamentaris.

Quines són les línies d'aquesta reforma?

L'avantprojecte fa fonamentalment sis esmenes.

1.- Per tal de garantir el principi d'autonomia local i tenir en compte les necessitats pròpies de cada municipi, les ordenacions urbanístiques municipals poden no reservar sòls per a usos religiosos si consideren que no hi ha necessitat de nous centres de culte.

2.- S'elimina l'obligació municipal d'adequar el plantejament general a les previsions de la llei en el termini de 10 anys.

3.- S'ha de prendre en consideració el grau d'implantació i d'arrelament de cadascuna de les esglésies, confessions i comunitats religioses al nostre país, a fi d'oferir un tracte igualitari i no discriminatori.

4.- La regulació de les condicions tècniques i materials mínimes que han de complir els centres de culte ha de respectar les característiques arquitectòniques, culturals, de tradició, històriques i els elements artístics dels centres de culte existents.

5.- Els centres de culte de nova implantació han de disposar de les mesures d'aïllament acústic suficient per garantir la prevenció de molèsties cap a l'exterior.

6.- S'amplia el termini d'adaptació dels centres preexistents fins a deu anys, a comptar des del moment de l'entrada en vigor d'aquesta modificació de la llei.

Com valora fets com els de Salt, on precisament s'ha establert una moratòria per a la construcció de nous llocs de culte?

Salt és un municipi molt complex. Sembla que les peticions que estan en curs es podran realitzar i que es fa una moratòria d'un any per a altres possibles peticions. Certs ajuntaments haurien d'estar molt ben assessorats per persones que siguin especialistes en religions, que és molt més que ser mediadors culturals. S'hauria d'anar amb molta cura en cada cas concret.

Les protestes davant l'obertura de noves mesquites i temples evangèlics s'han erigit com una de les mostres més visibles de l'actual clima de xenofòbia?

Hi ha una prevenció a acceptar el que és diferent al costat de casa nostra. Hi ha por que baixin de preu els habitatges si hi ha veïns de fora. Hi ha partits polítics que pretenen guanyar vots mitjançant les campanyes contra els de fora. Jo faria una crida a no jugar amb foc, perquè ens podem cremar. Catalunya ha estat sempre un país d'acollida i d'integració. És veritat que la nova immigració planteja qüestions noves; però precisament per això hem d'anar més amb compte i fer les coses més ben fetes.

Tarragona

Convivència d'estiu a Tarrés del grup Viure

Redacció / Tarrés

Durant la primera quinzena del mes d'agost unes cinquanta persones entre infants, joves i adults han participat al petit poble de Tarrés en unes jornades de convivència fraterna organitzades pel grup Viure, en un ambient participatiu, de total gratuïtat i germanor.

Amb activitats organitzades al llarg del dia, s'han portat a terme tallers formatius i de creativitat a les diferents cases d'acollida de la Comunitat de Jesús a Tarrés: Cups del Perdiuet, Ca l'Hostal, Pallisses del Cirerer i del Ton, l'ermita de la Santa Creu i els espais exteriors al seu entorn.

Espais de reflexió sobre la *lectio divina*, Enneagrama, Cinefòrum, Art i emocions, Com viure els colors, ioga i excursions a la muntanyes de Prades han estat el mitjà per passar uns dies de vacances, compartir una amistat des de la gratuïtat i aprofundir en el missatge de Jesús.

L'excel·lent organització dels responsables de les convivències i la calidesa del poble de Tarrés han permès portar a terme

les activitats programades, amb un aprofundiment espiritual i formatiu dels participants, immersos en els valors evangèlics i la vida compartida dels primers deixebles de Jesús de Natzaret.

Urgell

La comprensió de la Bíblia, essencial en la vida de fe

Les Jornades de Teologia s'han dedicat a la influència de la Bíblia en l'ensenyament i en la vida de l'Església

Patrícia Navas
La Seu d'Urgell

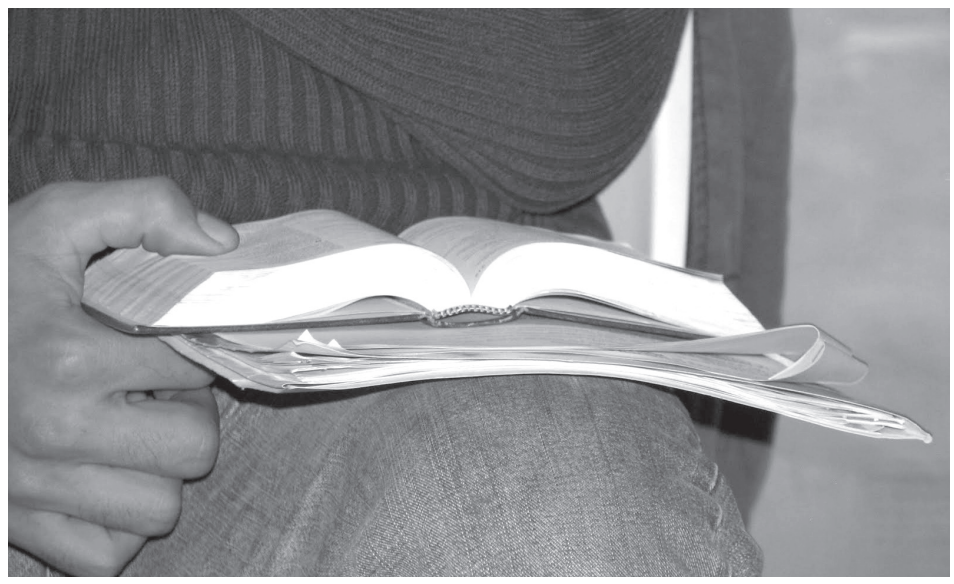

Déu no ha guardat el seu missatge sinó que l'ha volgut comunicar gratuïtament a la humanitat, establint un profund vincle d'amor amb el món que ha creat. En aquest sentit és que la Bíblia conté la Paraula de Déu i per aquest motiu la seva comprensió és essencial en la vida de fe. Per això estem cridats a meditar les paraules de la Bíblia en el cor, a analitzar-la intel·lectualment, però també a encarnar-la existencialment.

Aquesta va ser una de les reflexions del carmelita Agustí Borrell, especialista en interpretació de la Bíblia, a les Jornades de Teologia del bisbat d'Urgell, que, sota el títol *La Bíblia en l'ensenyament i en la vida de l'Església*, van aplegar 162 mestres i professors de religió, catequistes, sacerdots i laics els dies 30 i 31 d'agost a la Sala Sant Domènec de la Seu d'Urgell.

El pare Borrell va parlar de la Bíblia com a Paraula de Déu, dels seus recursos literaris i de les interpretacions que se'n fan des del punt de vista exegètic i hermenèutic. L'altre ponent de les jornades va ser el catedràtic de filosofía de la Universitat Ramon Llull, Francesc Torralba, que va oferir ponències sobre la creació, la persona i la història des de la perspectiva bíblica.

A través de les ponències, de les preguntes que van poder formular i de les eines didàctiques que van donar els experts per treballar la Bíblia, els assistents van poder comprendre millor aquest Llibre de llibres que constitueix el fonament del currículum de l'assignatura de Religió, així com la seva influència en la cultura, especialment en la concepció actual de la persona humana, la història i la naturalesa.

El bisbe d'Urgell, l'arquebisbe Joan Enric Vives, va inaugurar les jornades amb una pregària lligada amb el cant de la Jornada Mundial de la Joventut celebrada a l'agost a Madrid. En el seu discurs, va destacar com un verset de la Bíblia —«Arrelats i edificats en Crist, ferms en la fe», lema d'aquesta trobada de joves amb el Papa— va ser capaç de moure i fer trobar dos milions de joves de tot el món amb un sol ideal. També va destacar la influència que ha exercit la Bíblia sobre personatges il·lustres de la història.

Després dels treballs i la convivència, les jornades van acabar amb una missa a l'església del seminari diocesà presidida per l'arquebisbe Vives, qui va lliurar la Missió Canònica als mestres i professors de religió del bisbat com a signe d'enviament.

El delegat diocesà d'Ensenyament i organitzador de les jornades, Mn. Pepe Chisvert, va fer una valoració molt positiva de les jornades, especialment per l'elevat nombre d'assistents, educadors que van voler dedicar dos dies de vacances a formar-se, i per la bona convivència entre ells, que van poder compartir experiències i materials didàctics i sentir que formen part d'un equip ampli, en un bisbat d'una extensió tan gran com Urgell.

Per a les jornades de l'any vinent, el seu desig inicial és introduir una part més pràctica, potser amb algun taller. Se celebraran en les mateixes dates i el contingut girarà al voltant de la doctrina social de l'Església des d'una vessant transversal, tractant temes com el treball i l'economia. Aquestes jornades són reconegudes pel Departament d'Ensenyament de la Generalitat amb un certificat de quinze hores de la formació obligatòria anual dels professors.

XXXV Assemblea de la Renovació Carismàtica Catòlica a Catalunya

17 i 18 de setembre

Lema:

«LÍBRANOS DEL MAL»

Predicador:

D. Ramón de la Rosa, arquebisbe de Santiago de los Caballeros (República Dominicana).

Lloc: Fundació Balmesiana
C/ Duran i Bas, 9 - Barcelona

Informació: José Antonio Godina,
tel. 608 506 243.

Organitza: Equip Coordinador Regional.

Web: www.renovacioncarismaticacataluña.es

Terrassa

Entrega de nomenaments

Redacció / Barcelona

El dia 1 de setembre Mons. Saiz Meneses va presidir l'acte d'entrega de nomenaments a la Cúria Diocesana. L'acte es va iniciar a les 12 del migdia amb la pregària d'hora menor. Seguidament va tenir lloc la lectura del decret de creació del Seminari Menor i el lliurament de nomenaments a Mons. Cristau com a rector i als altres membres de l'equip de formadors.

A continuació va tenir lloc la constitució del Tribunal Eclesiàstic i el nomenament de Mn. Joan Làzaro com a vicari judicial i la resta de càrrecs del tribunal. Seguidament van prendre possessió els nous rectors i es van entregar els nomenaments a vicaris i adscrits. Finalment també el bisbe va nomenar Mn. Josep Monfort nou delegat d'Apostolat Seglar i Mn. Xavier Farrés nou delegat de Joventut.

En les paraules finals, el bisbe de Terrassa va remarcar que amb aquests nomenaments es completa l'organigrama diocesà després de 7 anys de vida diocesana. També va recordar la importància de l'aplicació del Pla Pastoral Diocesà a partir de les paraules del Sant Pare a la Jornada Mundial de la Joventut de Madrid, en especial pel que fa referència a la força transformadora de Jesucrist, el sentit comunitari i d'Església i la confiança en el treball.

Comiat a Heribert Barrera i Costa

Jordi Sans i Vallès

Dissabte dia 27 d'agost va morir a Barcelona als 94 anys d'edat Heribert Barrera i Costa, primer president del Parlament de la Generalitat de Catalunya de l'època postfranquista.

Fou fill de Martí Barrera i Maresma, sindicalista de la CNT que més tard es va incorporar a ERC, i que va ser diputat al Parlament i conseller de Treball del govern de Lluís Companys durant la guerra civil.

Heribert Barrera va ser un gran científic. Quan va marxar de Catalunya l'any 1939 ja era llicenciat en Ciències Químiques i, durant el seu desterrament a França, es llicencià en Matemàtiques a Montpeller i es doctorà en Física a la Sorbona de París.

Malgrat ser un científic mai no es va dedicar plenament a aquesta disciplina, ja que les circumstàncies històriques que va viure (la guerra civil, el franquisme, la transició…) el van cridar a participar activament en la vida política del país. I al seu país, des de les files d'ERC, va dedicar tota la seva vida, amb honestedat i fidelitat, a les seves idees.

A pesar de la seva intensa activitat política, mai no van desagradar-li les petites coses, com els dinars-tertúlia mensuals que feia amb un cercle reduït d'amics i coneguts per parlar de política i de temes diversos, als quals vaig tenir l'honor d'assistir durant força anys. Els dinars es feien en un petit restaurant anomenat Los Toreros, al

Agustí Codinach

costat de la plaça d'Espanya, limitant amb una comissaria de policia i a prop de la plaça de braus de Les Arenes. Només ens faltava anar-hi disfressats de toreros!

Atent i complidor, mai no s'havia negat a participar en programes de la ràdio o de televisió.

Com tots els homes savis, tenia una biblioteca immensa. Els representants del règim anterior havien cremat la biblioteca del seu pare i Barrera va perdre una bona col·lecció de llibres. Des del seu retorn a Barcelona, no va parar mai de comprar-ne. Cada llibre publicat tenia opció d'ocupar un lloc a les seves lleixes, fos de l'ordre que fos, fins i tot els evangelis, el Catecisme de l'Església catòlica…

«Cada llibre publicat tenia opció d'ocupar un lloc a les seves lleixes, fos de l'ordre que fos, fins i tot els evangelis, el Catecisme de l'Església catòlica...»

Jo havia visitat una part de biblioteca que tenia en un pis del passeig Sant Gervasi. Des de l'entrada, tots els passadissos estaven atapeïts de llibres. Després penetraves en una gran sala menjador voltada de prestatgeries plenes també. El sofà i les cadires estaven ocupats per piles de llibres, en espera que n'arribessin d'altres (sovint jo n'hi portava). Llavors ell et deia tot compungit: «Obri's pas i segui allà on pugui.»

Mai no menyspreà cap opció. Mn. Francesc Nicolau publicava els coneguts llibres que apleguen els articles publicats a *Catalunya Cristiana*. Heribert Barrera també els adquiria i, fins i tot, els fullejava, i algun l'arribava a llegir íntegrament. Així ens ho manifestà en alguna ocasió, en què s'excusava pel retard a contestar una carta de Mn. Nicolau, ja que primerament volia llegir el seu llibre. «Volia llegir-lo en calma i no vaig trobar el moment oportú el mes passat…», deia Heribert Barrera en una carta adreçada a Mn. Nicolau, «la lectura del vostre llibre m'ha interessat molt (…). Permeteu-me que us feliciti ben sincerament pel vostre rigor científic, per la claredat d'exposició i per la gran quantitat d'informació pertinent…».

D'obres escrites, no n'hi coneixem gaires: *Intervenció constitucional a la Comissió del Congrés de Diputats de Madrid el 8 de maig del 1978*, *Barrera, la veu d'un poble*, *Què pensa Heribert Barrera*, *Toc d'alerta*, *Heribert Barrera, l'últim republicà*… però si agafem les 300 pàgines del llibre *Paraules del president Heribert Barrera i Costa* n'hi ha per quedar bocabadats, de la grandesa del personatge.

Arran de la seva mort, al diari *Ara* trobem les reaccions de diversos polítics. Ens quedem amb les del futur president d'ERC, Oriol Jonqueras: «Avui estem tristos, plens d'orgull i carregats de l'enorme responsabilitat de donar continuïtat a la seva tasca i al seu compromís.»

Nosaltres només li podem desitjar que descansi en la pau de Déu, que té misericòrdia de tots els homes de bona voluntat.

CAMPANYA DEL ROSARI

Més de 300 milions de cristians pateixen per la seva fe, molts pateixen violència i fins i tot assessinat.

AEN treballa incansablement per ajudar milions de cristians arreu del món que són perseguits per la seva fe.

Quina millor manera d´ajudar-los que resant el Rosari.

Per cada donatiu de **8**€ que ens envieu, rebreu un rosari beneït pel Sant Pare Benet XVI amb el seu llibre de meditacions i AEN enviarà en nom vostre material religiós a algun dels països on ajudem.

També en castellà

Informació i donatius: **93 237 37 63**
La Caixa 2100 2415 42 0200140293

Ayuda a la Iglesia Necesitada
¡Tú eres su esperanza!

☐ Desitjo unir-me a la campanya amb .....Rosaris ☐ Hi col.laboro amb ..... €. Per: ☐ Gir ☐ Transferència ☐ Xec

Nom i Cognoms ..... Telèfon .....
Carrer ..... C.P. ..... Població .....
Província ..... E-mail .....

Ajuda a l´Església Necessitada
C. Lluís Antúnez 24, 2º2ª – 08006 Barcelona. Tel: 93 237 37 63. www.ain-es.org

Els reptes de l'educació avui

Les retallades econòmiques en el sector educatiu protagonitzen l'inici del nou curs escolar

Miquel Àngel Codina
Barcelona

El curs escolar 2011-2012 ja ha començat. I amb polèmica. Enguany estarà marcat, sens dubte, pel malestar provocat per les mesures aplicades pel decret llei de la Generalitat de Catalunya que afecta sobretot el professorat i les famílies de les escoles concertades. Aquestes mesures repercurteixen en les dotacions econòmiques dels centres (congelació dels ajuts en neteja, fotocòpies, llum...) i en l'empitjorament de les condicions laborals del professorat, tant a primària com a secundària.

«La situació econòmica actual, amb una disminució important dels ingressos i amb la incertesa de com anirà en el futur, ens ha obligat a ser molt primmirats en ajustar el pressupost als recursos reals dels quals disposem. Això implica d'entrada establir quines són les prioritats i, simultàniament, esforçar-nos a trobar maneres d'optimitzar els recursos disponibles. Tot s'acaba concretant en una reducció global d'hores de dedicació del personal i en una reducció de les inversions, però també ens obliga a treure més rendiment dels recursos i a ser molt més creatius», explica el P. Jordi Lleixà, director de Salesians de Sarrià.

«L'altre aspecte important que afecta és la situació laboral del personal —afegeix el P. Lleixà—, que els ubica en una situació d'incertesa sobre el seu lloc de treball i sobre les seves condicions laborals que no ajuda a l'estabilitat necessària per a la feina que tenim entre mans. Amb tot, val a dir que comptem amb un col·lectiu molt professional i amb vocació que, a pesar d'aquesta situació, dóna el millor de si per al bé dels alumnes.»

Salesians de Sarrià, de clara orientació cristiana, és una obra salesiana que va iniciar la seva tasca educativa el 1884. Des de llavors, s'ha anat consolidant com a centre pioner en l'ensenyament professional de qualitat. És un centre educatiu de batxillerat i un centre integrat de formació professional inicial, ocupacional i contínua.

Retallades cròniques

Per la seva banda, el P. Marcel·lí Muñoz, director del Col·legi Pare Manyanet de Barcelona, comenta que «en principi, no esperem que hi hagi més retallades econòmiques que les que es van fer a cursos passats i a les quals ja vam fer front, o millor vam assumir. Les escoles concertades ja estem en el límit del que podem aguantar econòmicament. De fet, és gràcies a les quotes que paguen les famílies, així com al treball generós i silenciós que continuem fent el personal religiós i també, per què no dir-ho, gràcies a la bona entesa i col·laboració amb el personal del centre, que podem quadrar els pressupostos. Les retallades econòmiques a les escoles concertades són cròniques! Els concerts no arriben per assolir la tan promesa gratuïtat de l'ensenyament per a les famílies».

El Col·legi Pare Manyanet de Barcelona és un dels centres que pertanyen a la Congregació dels Fills de la Sagrada Família, fundada per sant Josep Manyanet el 1864 a Tremp. És, alhora, una llar i una escola per tal que els alumnes, com Jesús a Natzaret, assoleixin un creixement integral i harmònic, i es preparin per participar activament en la transformació i millora de la família i la societat. Presenta l'Evangeli com a opció de vida i fa referència constant, en la formació religiosa i catequètica, a l'estil de vida i als valors de Jesús, Maria i Josep.

Les noves tecnologies ja han esdevingut una eina habitual de treball a l'escola. El P. Lleixà assegura que «avui dia és imprescindible conèixer-les per poder desenvolupar-se personalment i professionalment. A la nostra escola en concret, en ser una escola de formació professional, és un element intrínsec el fet d'estar al dia en aquestes tecnologies». Segons el P. Muñoz, «les noves tecnologies, ben aplicades, aporten tal quantitat de recursos i obren un ventall tan gran de possibilitats que cada vegada tenen més incidència en el món escolar. Ja formen part del paisatge escolar, però també s'ha de dir que ha estat possible gràcies a les aportacions de les entitats titulars i els pares dels alumnes, que han fet les grans inversions.

Proposta cristiana

Pel que fa a la formació cristiana i en valors, el director de Salesians de Sarrià afirma que «ha d'estar plenament integrada i present en la vida de l'escola; no és un afegit que oferim les escoles cristianes a l'educació, sinó que és la nostra manera d'educar. En l'entorn cultural i social que ens envolta, hem d'assumir que el model de funcionament és el de proposta creïble. Evitant les imposicions il·lògiques, hem de poder dir amb claredat als alumnes, a les famílies i al nostre entorn el que creiem i fer la nostra oferta, que pot omplir plenament de sentit la pròpia vida».

«A la nostra escola —informa el P. Jordi Lleixà— hi ha dos itineraris (educació en valors socials i recerca de sentit) que es treballen a través de les matèries, la tutoria i la vida de l'escola. Al mateix temps, i ja pensant-ho per a un grup ampli d'alumnes, s'organitza una sèrie d'activitats que porten a la reflexió personal, on se'ls planteja la proposta cristiana davant de les situacions de la vida. Tot això només és possible si al capdavant hi ha persones que viuen i manifesten sense complexos la seva fe.»

Per al P. Marcel·lí Muñoz, «la manera més directa de fer aquesta transmissió és mitjançant el testimoni de les persones que estem al davant de la formació, però això, avui dia, tampoc no és cap garantia, almenys a curt termini. Intentar inculcar als alumnes els valors de la disciplina personal, el sentit crític, la laboriositat, la reflexió, la responsabilitat, el respecte... —quan els paràmetres que primen no són justament aquests— obliga a un esforç suplementari, no només en la vivència d'aquests valors sinó en la mera transmissió i comprensió dels mateixos».

«Les escoles cristianes maldem, d'acord amb el nostre projecte educatiu, per consolidar la qualitat dels nostres centres mitjançant un projecte d'excel·lència que ens permeti cultivar el cor i la intel·ligència dels alumnes», manifesta el director del Col·legi Pare Manyanet de Barcelona.

L'escola concertada de Catalunya defensa la immersió lingüística com a model pedagògic i de cohesió social

L'Agrupació Escolar Catalana, l'Associació Professional Serveis Educatius de Catalunya-Fundació Escola Cristiana de Catalunya, la Confederació de Centres Autònoms de Catalunya i la Federació Catalana de Centres d'Ensenyament van fer públic el 2 de setembre un manifest conjunt sobre la immersió lingüística. És el següent:

«Davant la interlocutòria del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya que dóna dos mesos de termini a la Generalitat perquè apliqui les mesures necessàries perquè el castellà sigui llengua vehicular a l'escola, aplicant així la sentència del desembre del 2010 del Tribunal Suprem de l'Estat, volem manifestar el nostre total suport al model escolar d'immersió lingüística en català.

»El model d'immersió lingüística en català ha permès evitar la segregació escolar i ha estat un factor decisiu de cohesió social, tal com han reconegut i avalat les institucions europees, diverses instàncies científiques i el sentit majoritari de la societat catalana.

»L'experiència directa dels nostres centres, així com totes les avaluacions realitzades fins ara, acrediten que aquest model no genera cap perjudici a l'alumnat, sinó que permet assolir nivells satisfactoris en el coneixement tant del català com del castellà.

»Entenem que el país no pot prescindir d'aquest model educatiu i que, en qualsevol cas, caldrà maldar per trobar les fórmules que garanteixin els drets de tothom sense amenaçar la convivència i la cohesió, la qual cosa passaria si abandonem la immersió lingüística a l'escola.

»Donarem tot el suport a les autoritats educatives de Catalunya en les mesures que s'encaminin vers aquesta finalitat.»

«La poesia va ser el meu primer amor i sempre anirem de bracet»

David Jou, catedràtic de Física a la UAB i poeta

Margarita Borrull Puigarnau

David Jou és poeta i científic. Doctorat en Ciències Físiques per la Universitat Autònoma de Barcelona exerceix com a catedràtic de Física de la Matèria Condensada a la mateixa UAB. Durant la seva llarga trajectòria com a científic i investigador ha publicat desenes de llibres repartits entre recerca, poesia i assaig. Cinc d'ells parlen de termodinàmica, la seva especialitat. Gràcies a la seva aportació en el camp de les ciències ha rebut el premi Rei Joan Carles de Recerca Científica, el premi Ciutat de Barcelona de Ciències, la Medalla Narcís Monturiol, i el premi Crítica Serra d'Or de recerca, entre d'altres. *Trenta poemes sobre ciència i fe*, i *Déu, cosmos, caos* són dos dels seus darrers llibres publicats enguany.

Sempre ha estat segur de la compatibilitat entre ciència i fe?

Tant la religió com la ciència m'han interessat des de ben petit, i les coses que he anat estudiant i vivint en els dos camps no es contradiuen entre si. De vegades trobem perplexitats ètiques en l'aplicació de les ciències i la tecnologia, o erudites en la interpretació de textos sagrats, però no són contradiccions conceptuals definitives, sinó invitacions a pensar més i millor.

No perd credibilitat com a científic dedicant-se a la poesia?

Crec que un científic que ha publicat cinc llibres i més de 250 articles de recerca en revistes internacionals té una certa credibilitat, tot i que actualment es respecta més l'especialista que el generalista. Però la poesia m'ha atret tant des dels 14 anys que m'ha acompanyat a tot arreu. La dinàmica de la vida sempre m'ha dut a tenir visions generals. Per això vaig escollir l'especialitat de termodinàmica, que és la més general de la física, perquè sempre he trobat interessant relacionar coses diferents.

La poesia transcendent és potser la millor manera d'arribar a l'infinit?

M'interessa més Déu que l'infinit. La meva poesia —més de mil poemes— abasta molts temes, no només la transcendència. He escrit llibres de poesia sobre Barcelona, sobre el cinema, sobre Sitges, poesia amorosa, política, experimental. Hi ha més gent que no ens pensem que es dedica a la ciència i a la poesia a la vegada —de tant en tant hi ha trobades internacionals sobre aquest tema—. He passat bones estones amb el premi Nobel de Química Roald Hoffmann, que escriu poesia i teatre. Però el que sí que és estrany és trobar científics interessats en poesia i en religió.

És possible combinar l'objectivitat de la ciència i la subjectivitat de la poesia?

La ciència també és una passió subjectiva i un gran focus de creativitat, encara que cal filtrar les intuïcions i il·lusions i seleccionar les que concorden amb els experiments o que tenen una consistència lògica. I en la poesia ens trobem també amb objectivitat: els sentiments passen a través dels filtres de la paraula, de la rima, del ritme i de la comunicació amb els altres.

Acaben de publicar-se quatre obres seves: dues d'assaig, una de poesia i una de teatre. Amb quina es queda i per què?

Sempre amb la poesia. Va ser el meu primer amor i sempre anirem de bracet. El dia que la ciència deixés d'interessar-me continuaria amb la poesia. Perquè la poesia és una forma amplíssima d'exploració de la realitat, i pot anar dels aspectes més subjectius fins als més objectius, com per exemple la poesia filosòfica i religiosa.

Però poesia no comporta sempre una gran dosi d'idealisme i amor?

Per a mi la poesia és més que això. És una exploració global de molts aspectes de la realitat.

En la seva obra *Déu, cosmos, caos* destaca l'individualisme, l'hedonisme i el relativisme com alguns dels principals problemes actuals.

Ens trobem en una societat amb valors molt tous i amb manca d'autocrítica. Ens imposem poca disciplina; en canvi, la ciència aporta una gran disciplina interior. Ens fa veure que l'essencial no és la nostra individualitat ni el nostre plaer, sinó que hi ha coses més importants: la participació en una gran obra comunitària que és la ciència, la participació en un coneixement que és més profund que el plaer, i la recerca d'alguna cosa que està més enllà de les opinions relatives, el respecte a una realitat experimental i subtil que imposa unes restriccions a les nostres teories.

En quina mesura la ciència pot resoldre els problemes de la societat?

La ciència forneix molts mitjans, que poden reduir el dolor, facilitar la vida, difondre la cultura. Però la solució més profunda no ve de la ciència, que ofereix aquests mitjans, sinó de l'humanisme i de la religió, que reflexionen sobre els objectius i el sentit de la vida. Molts dels problemes que tenim es deuen al fet que els objectius que ens proposem no són adequats a la nostra personalitat ni els més importants per a la nostra existència.

Per què a uns científics la ciència els allunya de Déu i a d'altres els hi acosta?

Perquè la ciència és molt atractiva i pot conduir-te a prescindir de Déu. Tot allò que és molt atractiu exerceix un gran poder d'acostament o allunyament de Déu, perquè absorbeix tota l'atenció. La majoria de científics que ataquen la religió en tenen un desconeixement notable i una visió caricaturesca, i moltes de les seves crítiques em semblen, intel·lectualment, poc serioses. Entenc més fàcilment el científic que per la seva passió per la ciència s'immergeix en els detalls del món i s'oblida de Déu. El *Llibre de la Saviesa*, de fa més de dos mil anys, ja ho constata.

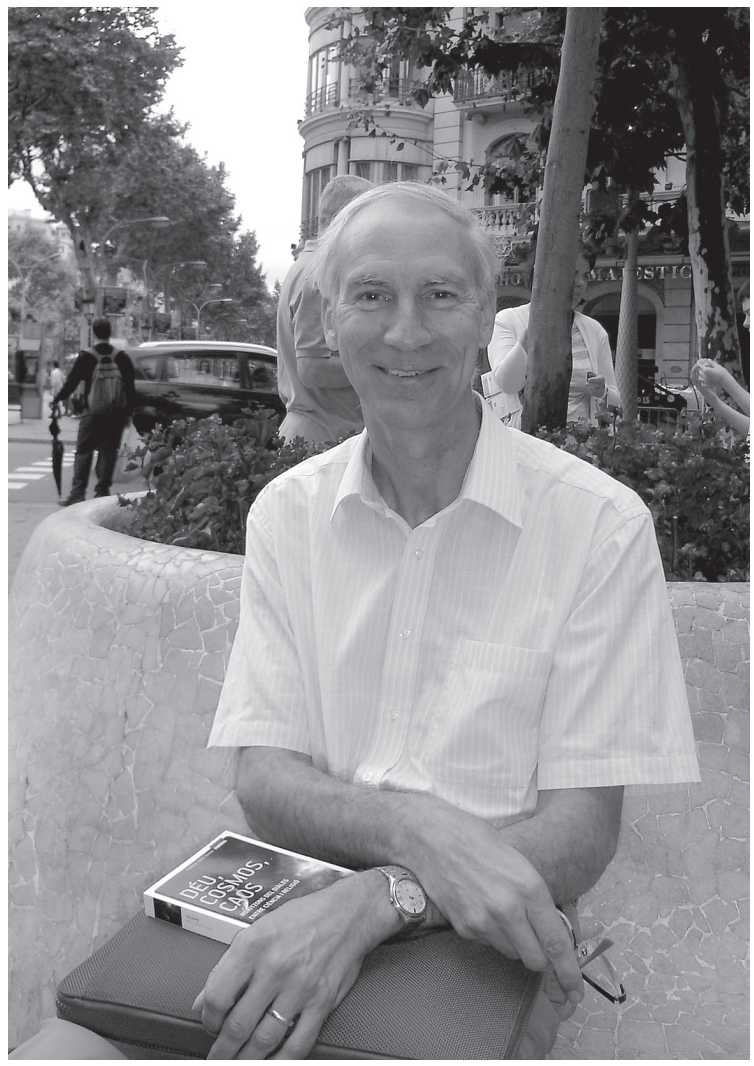

«La física teòrica actual té unes aspiracions que són gairebé de tipus teològic»

«La ciència no ens emplena totes les aspiracions sobre la bellesa, la moral, l'amor, la justícia, Déu ni el sentit de la vida»

En el poema *Equació vampir* i en el llibre *Reescribiendo el Génesis* fa analogies entre una equació i Déu.

Einstein també ho feia. Per a ell, Déu era la racionalitat de l'Univers. La física teòrica actual té unes aspiracions que són gairebé de tipus teològic: es proposa trobar l'equació única de tota la realitat, com un eco del monoteisme. La idea d'una racionalitat suprema que regeix tot el món és una temptació molt atractiva. Jo també crec que un dels aspectes de Déu és aquesta racionalitat de l'univers, i aquest és el punt en què el podríem comparar amb una equació, però crec que la racionalitat de Déu no és tan sols matemàtica, sinó sobretot amorosa i, naturalment, que desborda la nostra raó.

Després de 40 anys com a científic, podem dir que la ciència li ha emplenat totes les aspiracions?

La ciència no emplena totes les aspiracions sobre la bellesa, la moral, l'amor, la justícia, Déu ni el sentit de la vida. Però sí que emplena pel seu enorme atractiu de coneixement i creativitat. Quan vas desenvolupant una teoria i contribueixes a la creació d'un edifici científic et sents tan entusiasmat que la ciència et pot omplir massa i esdevenir l'únic centre de la teva existència.

Quin és el descobriment científic més important al qual ha arribat?

Haver anat més enllà del que es coneixia en termodinàmica de sistemes allunyats de l'equilibri i veure com la termodinàmica, que bàsicament estava centrada en estats d'equilibri, pot quedar profundament modificada pels fluxos de matèria o d'energia que travessen els sistemes. Els sistemes d'equilibri no són travessats per fluxos. En canvi, en la realitat els fluxos són molt importants: d'energia, de diners, de nutrients, d'informació, i això en la termodinàmica d'equilibri no hi era, i hem introduït en el centre mateix dels conceptes termodinàmics bàsics la influència d'aquests fluxos.

Tothom parla de com el científic veu Déu però ningú de com Déu veu el científic. Com creu que se'l mira?

Hi ha un dibuix enginyós i tendre que representa Déu com un savi bonhomiós amb barba blanca, d'edat considerable, que somriu divertit en llegir un llibre de física teòrica. Aquest somriure de Déu suggereix que contempla amb humor, comprensió i encoratjament la dignitat, la il·lusió i la limitació del coneixement humà.

Georg Ratzinger publica un llibre sobre el Papa

Explica detalls inèdits sobre la vocació de Benet XVI

Zenit
Ciutat del Vaticà

Detalls inèdits de la vocació de Joseph Ratzinger són revelats en el llibre *El meu germà, el Papa* («Mein Bruder, der Papst»), entrevista concedida per Mons. Georg Ratzinger al periodista i escriptor alemany Michael Hesemann.

L'obra consta de 256 pàgines, que recullen una sèrie de converses mantingudes al final de la primavera d'aquest any a Ratisbona, durant les quals el germà gran de Benet XVI ha relatat al seu interlocutor els records de tota una vida.

El volum, publicat a Munic per Herbig i acompanyat d'unes quaranta fotografies, estarà a les llibreries el proper 12 de setembre, poc abans de la visita que el Pontífex farà a Alemanya.

El llibre ha estat escrit amb motiu del seixantè aniversari de l'ordenació sacerdotal de Georg i Joseph Ratzinger (a Frisinga, el 29 de juny del 1951), que els dos germans van celebrar plegats a la basílica de Sant Pere del Vaticà en la solemnitat dels sants Pere i Pau.

El testimoni de Mons. Georg Ratzinger, que és la persona més propera a Benet XVI, comença pels anys de la infància i explica, entre altres coses, com va néixer i madurar, al si de la família, la decisió del jove Joseph de servir l'Església en el sacerdoci, fins arribar als anys del pontificat.

Descobreixen la tomba de l'apòstol Felip

Zenit / Ciutat del Vaticà

Un equip d'arqueòlegs ha assegurat que han trobat la tomba de l'apòstol Felip, un dels dotze deixebles que van acompanyar Jesús de Natzaret. El descobriment va tenir lloc recentment a Pamukkale, l'antiga Hieràpolis, a Anatòlia Occidental (Turquia), ciutat en la qual va morir Felip després d'haver predicat a Grècia i Àsia Menor. El descobriment ha estat fet per una missió arqueològica italiana, formada per un equip internacional, dirigit des de l'any 2000 per Francesco d'Andria, professor de la Universitat de Salento.

Coses de la vida

Cecília Aranés Mallol
Membre de la Comissió per a la canonització del beat Pere Tarrés

La JMJ

Hola amics! En l'equador del calorós mes d'agost va arribar, com una font d'aigua fresca, l'alegria dels joves peregrins que, provinents dels cinc continents, van participar a la Jornada Mundial de la Joventut. El Sant Pare, sempre amb els braços oberts, com si volgués tenir-los a tots a la falda, era la viva imatge del Pastor amb les seves ovelles. Em va commoure l'eucaristia de Cuatro Vientos. Després de la tempesta, va arribar la calma. Va ser emocionant veure Jesús a la custòdia i, davant, aquella munió de joves agenollats sobre el terra mullat amb un silenci sepulcral. De veritat, Déu era davant nostre com a bon Pastor.

ESTIL ESTEL: RECOMANACIONS DISCOGRÀFIQUES

✪ **Sergio Dalma, *Via Dalma.*** *Universal Music*

Gust italià

El cantant català Sergio Dalma acaba de publicar el catorzè treball discogràfic. Gravat a Milà, sota la producció de Claudio Guidetti, el denominador comú d'aquest àlbum és que són cançons populars italianes, adaptades i revisades al castellà. *De amor ya no se muere*, *Corazón gitano* o *Ancora tu* són algunes de les peces que interpreta Dalma.

✪ **Dire Straits&Mark Knopfler, *Private investigations.*** *Mercury*

Cançons mítiques

Aquest àlbum inclou un recull de les millors cançons del cèlebre guitarrista Mark Knopfler, tant amb el seu grup, el mític Dire Straits, com en solitari. Es publica en tres formats: CD estàndard, doble CD i doble CD amb un llibre de 48 pàgines. A més, s'inclou un tema inèdit: *All the road running*, un duet inoblidable de Mark Knopfler amb New Emmylou Harris.

✪ **Sílvia Pérez Cruz&Javier Colina Trio, *En la imaginación.*** *Contrabaix Produccions*

Música llatina

La cantant Sílvia Pérez Cruz i el contrabaixista Javier Colina Trio presenten en aquest disc una revisió de clàssics de la música cubana, seleccionats i arreglats per Colina, partint des del llenguatge del jazz contemporani. A aquesta magnífica trobada se sumen Albert Sanz al piano, Marc Miralta a la bateria i la col·laboració especial de Perico Sambeat al saxo.

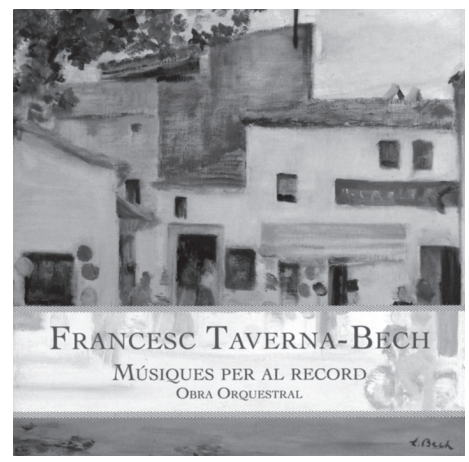

✪ **AA.DD., *Francesc Taverna-Bech. Músiques per al record.*** *Columna Música*

Obra simfònica

Del gran compositor i crític musical Francesc Taverna-Bech (1932- 2010) mancava una gravació que inclogués part de la seva música simfònica. Aquest projecte, finalment, s'ha materialitzat. A dues obres orquestrals (*Les nits* i *Estampes I*) s'han afegit ara una rapsòdia concertant per a violí i cordes (*Proses disperses*) i un concert per a piano i orquestra (*Auguris*).

Llibres

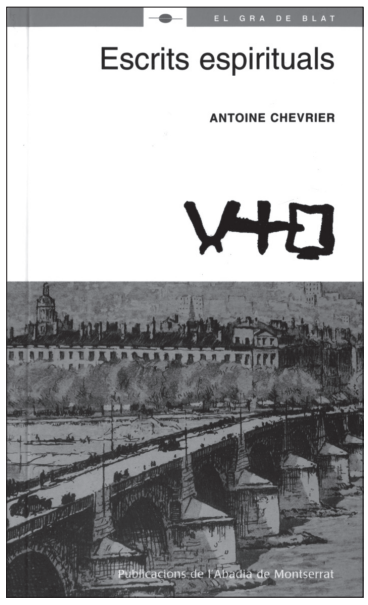

Mestre de vida

El 1986 Joan Pau II va beatificar el sacerdot Antoine Chevrier (1826-1879), que va dedicar tota la seva vida a les classes més humils i necessitades. Els textos d'aquest volum ofereixen una idea, sintètica però concreta i estructurada, del seu pensament. El cos principal prové d'*El veritable deixeble*, la seva obra més important, però també hi ha fragments de cartes, sermons i altres escrits, a més de testimonis recollits en el procés de beatificació.

Antoine Chevrier, *Escrits espirituals.* *Publicacions de l'Abadia de Montserrat, Col·lecció El Gra de Blat, 2011, 102 pàg.*

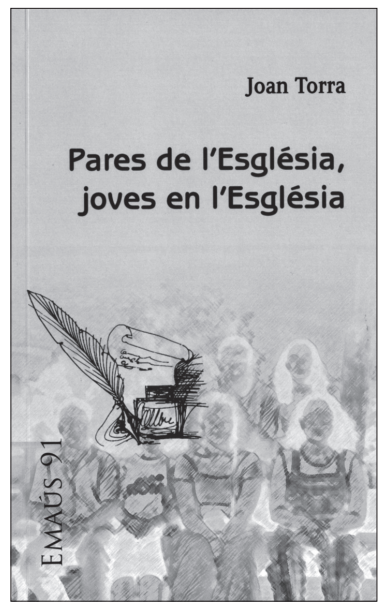

La patrologia, avui

Aquest llibre se centra en aquells escriptors que, en els primers temps de l'Església, van formular què significava la fe de Jesucrist. Per això, els anomenem «pares» perquè són els que van iniciar el camí. Però, al mateix temps, també els podem anomenar «joves» perquè compten amb tot el vigor dels inicis, amb tot l'impuls que dóna forma i solidesa a aquest camí. Així podrem conèixer molt més bé qui som i d'on venim.

Joan Torra, *Pares de l'Església, joves en l'Església.* *Centre de Pastoral Litúrgica, Col·lecció Emaús*, 2011, 108 pàg.

Camí de recerca

El cardenal Carlo Maria Martini és una de les personalitats amb més autoritat en l'Església catòlica. Al diari *Corriere della Sera* té un espai on aborda amb senzillesa les qüestions crucials de la vida cristiana. En les seves respostes, emergeix la seva fe profunda, però també el seu coneixement extraordinari de la Bíblia, que ens impulsa a emprendre amb autenticitat el camí de recerca que cadascú de nosaltres hem de recórrer en el nostre entorn i dins nostre.

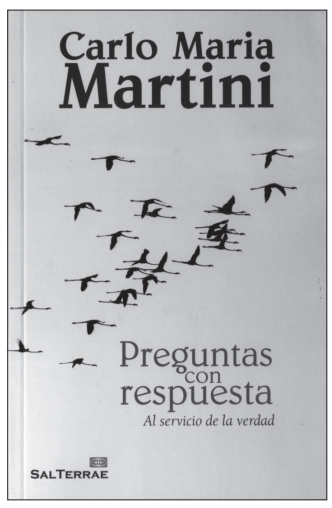

Carlo Maria Martini, *Preguntas con respuesta. Al servicio de la verdad.* *Editorial Sal Terrae, Col·lecció El Pozo de Siquem, 2011, 176 pàg.*

Amor i matrimoni

Per comprendre el matrimoni cal descobrir la veritat de l'amor en el qual es fonamenta; no n'hi ha prou amb qualsevol sentiment per estimar-se ni tampoc no n'hi ha prou amb qualsevol relació per unir-se. Què fa una institució enmig d'una història d'amor? És possible que l'amor sigui proclamat en una cerimònia, que sigui objecte d'un contracte i que un paper el certifiqui? L'autor tracta de donar resposta a aquestes preguntes a partir de la necessitat humana de l'amor.

José Jaime Rico Iribarne, *Comprometerse con el amor auténtico.* *Ediciones Palabra, Col·lecció Educación y Familia, 2011, 240 pàg.*

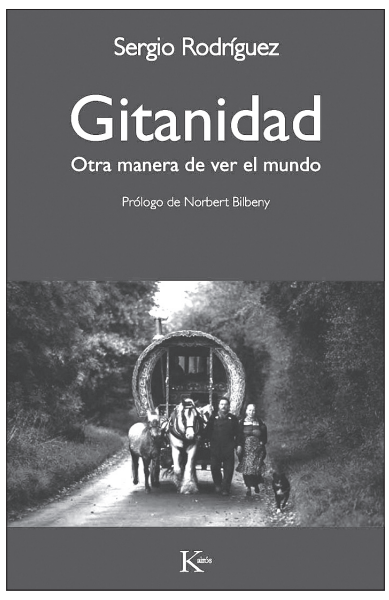

Ànima gitana

Els gitanos constitueixen la minoria cultural més nombrosa i discriminada d'Europa, de la qual formen part des de fa més de deu segles. I, a pesar de tot, són els grans desconeguts d'Occident. L'antropòleg i filòsof Sergio Rodríguez interpreta de manera brillant l'ànima gitana i ens mostra amb empatia què significa ser gitano. L'autor analitza aspectes com el comportament ètic, l'espiritualitat, les concepcions estètiques o la manera gitana de veure el món.

Sergio Rodríguez, *Gitanidad. Otra manera de ver el mundo.* *Editorial Kairós, Col·lecció Ensayo, 2011, 440 pàg.*

Antologia poètica

El cèlebre autor teatral de *Mar i cel* i *Terra Baixa* també va cultivar de manera magistral la poesia. En aquesta antologia poètica d'Àngel Guimerà (1845-1924), un dels màxims exponents de la Renaixença, a càrrec de Blanca Llum Vidal, s'hi afegeixen dos textos. Un, escrit per Eduard Girbal Jaume el 1934 i l'altre, d'Arnau Pons, elaborat per a aquesta edició. «Llegir la poesia d'Àngel Guimerà és també llegir un entreteixit de parlaments», escriu Vidal.

Àngel Guimerà, *Poesia completa.* *Edicions de 1984, Col·lecció Poesia, 2011, 448 pàg.*

A la llum del far

Durant més de vint anys, l'escriptora Menchu Gutiérrez va viure en un far de la costa nord d'Espanya. *El faro por dentro* és el relat del darrer dia d'aquesta experiència llarga i profunda i «un homenatge a la llum que fa d'aquest i tots els fars del món un de sol». Acompanyant aquest text, es recupera *Basenji*, la història inquietant d'un faroner i el seu gos africà, un veritable *thriller* psicològic que es desenvolupa entre el llampurneig de llum i la foscor del far.

Menchu Gutiérrez, *El faro por dentro.* *Ediciones Siruela, Col·lecció Nuevos Tiempos, 2011, 176 pàg.*

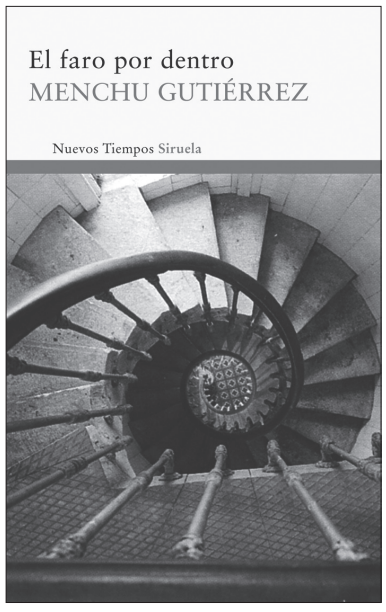

Una obra innovadora

Amb motiu de la commemoració del centenari del naixement de l'eminent historiador Jaume Vicens i Vives, es publica aquest volum extens que conté tot allò que en els darrers cinquanta anys —des de la seva mort, el 1960, fins avui— han escrit sobre ell historiadors, pensadors, sociòlegs..., tant sobre la seva vida científica i acadèmica, com sobre la seva obra. Tots coincideixen a dir que va canviar la manera de fer història al nostre país.

Diversos autors, *Jaume Vicens i Vives. Visions sobre el seu llegat.* *Editorial Base, Col·lecció Base Històrica, 2011, 800 pàg.*

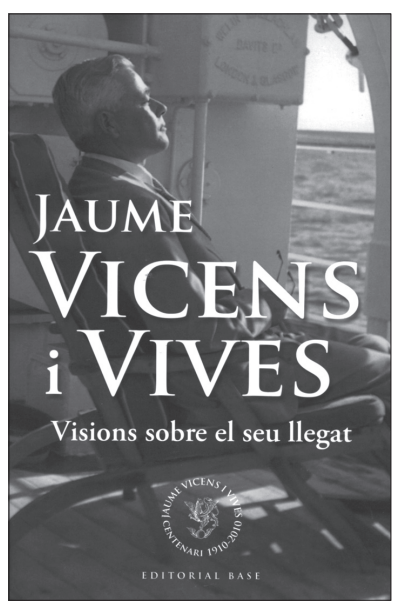

Crítica literària

El redescobriment del passat

Pere Fàbregues
Llibreter

ALICIA GIMÉNEZ BARTLETT,
On ningú no et trobi.
Editorial Destino, 2011, 494 pàg.

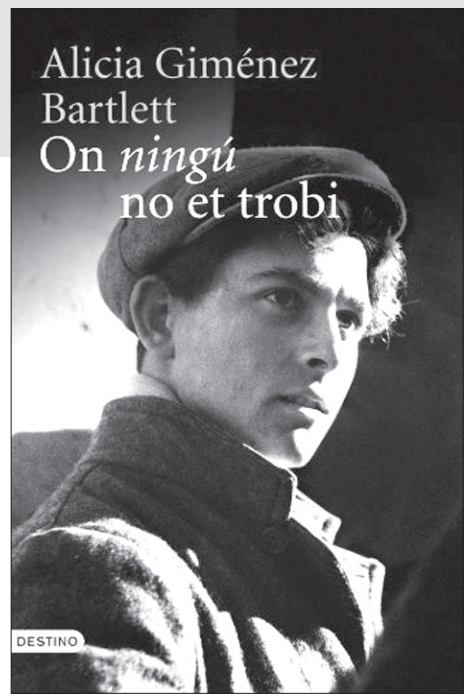

A la contraportada hi llegim el que pot ser un bon resum del llibre: «En el centre d'aquest relat cru i fascinant que es llegeix sense treva, més enllà del mite del guerriller, emergeix el personatge insospitat de la Pastora, històric i real, que va ser home i dona, i sempre va estar fugint del món i d'ella mateixa.» *On ningú no et trobi* «és una novel·la de redescobriment del nostre passat i sobre la infinita solitud de l'esser humà».

Certament, jo l'he llegit sense treva i és que l'autora, amb el seu estil de novel·lista d'intriga i suspens, ha sabut casar molt bé la història real amb la ficció, posant uns personatges entrellaçats, encara que ben definits, en tota la cursa apassionant d'aquesta història/novel·la.

El metge, un psiquiatre de la Sorbona, queda intrigat per l'article d'un periodista i vol conèixer de primera mà el personatge que aquest descriu com un terrorista mític —en aquest cas real, d'un maquis—, a qui ni la repressió i recerca més forta han aconseguit mai atrapar, tot i ser una prioritat de la Guàrdia Civil i de tots els poders civils i militars del Maestrat.

El psiquiatre especialitzat en ments criminals veu en aquest personatge la possibilitat d'un estudi que mai no trobaria en el refinat i ordenat ambient en què es mou, en un París on té un benestar i una família que ho són tot; bé, tot fins que descobreix que li manca un estudi real, fet al camp de treball de la seva especialitat i res millor que la vida primària i crua d'un tros de terra dura, que dóna a la seva gent un aire de misteri i complicitats ben diferent de la seva tranquil·la vida parisenca.

El periodista, una mena de vividor, cínic i desenganyat d'ell mateix, veu una bona ocasió de fer diners i viure una nova experiència. Accepta fer de company de viatge en la recerca del temut bandoler per les terres del Maestrat que ell coneix.

Aquests dos personatges, que són els de ficció, donen vida a moments difícils; els altres són normals, molts entranyables i sempre interessants per al lector, que va descobrint els seus caràcters tan diferents i fins hi tot contraposats, que han de conviure, si o sí, moments difícils i perillosos. Aquí rau un bon tros de la intriga del relat.

La Pastora, personatge real, que malgrat la seva actuació com a terrorista es fa entranyable per al lector a causa de la seva infantesa difícil i d'un problema físic, d'indefinició real del seu sexe, per una malformació de naixença —que el fa ser menyspreat, fins i tot, o sobretot, pels seus— passa als maquis on troba una acollida com a persona, cosa que no havia tingut mai a casa seva.

No us dic res més; llegiu-la i, com a bon final, tindreu més d'una sorpresa.

Crítica teatral

La franquesa d'un Ernest molt Frank

Andreu Sotorra
Escriptor i periodista
col·laborador de
Ràdio Estel

LA IMPORTÀNCIA DE SER FRANK, d'Oscar Wilde.
Intèrprets: Miquel Agell, Ivan Campillo, Ferran Castells, Clara Galí, Montse Sagués, Laura Sancho, Manel Solàs.
Director: Ivan Campillo.
Teatre Gaudí Barcelona, Barcelona.
Fins al 2 d'octubre.

Lazzigags/TGB

Clara Galí, Miquel Agell i Montse Sagués en una escena de l'obra.

Aquesta obra ha estat coneguda, més que per les versions teatrals, per les cinematogràfiques; una de les més recents, la del 2002, signada pel guionista i director Oliver Parker. I també ha estat motiu de discussió per la confusió que ha creat la traducció malentesa del títol original, *The importance of being Earnest,* gràcies al qual l'autor Oscar Wilde (Dublín, 1854 - París, 1900) va jugar amb l'ambigüitat del nom de fonts (*Ernest*) i la fonètica de l'adjectiu «honest» o «seriós» (*earnest*).

Com que el cinema en fa de tots colors a l'hora de recanviar títols, no va costar gaire que la distribució espanyola en digués: *La importancia de llamarse Ernesto.* Per això, ara, la companyia teatral Lazzigags, a l'hora de triar l'obra, ha corregit el tort lingüístic i, superant la temptació de presentar-la com un homònim del film, ha optat per una traducció del títol més fidel a la intenció original: canviar l'equívoc de l'expressió «dir-se Ernest» per la de «ser franc», però mantenint la ironia de l'autor amb una K final i reconvertint de nou l'adjectiu en un nom de fonts.

La importància de ser Frank es representa al Teatre Gaudí Barcelona (TGB) i fa les delícies dels espectadors gràcies a les bones maneres de la companyia Lazzigags, que dirigeix Ivan Campillo, i que volen retrobar l'humor, a vegades agre, que hi va imprimir Oscar Wilde amb la crítica que hi fa de les aparences que falsegen la societat victoriana de finals del segle XIX.

La trama, amb aires d'absurd, que posa els personatges en un embolic d'embolics i amb personatges que són el que no són, es remarca aquí amb alguna caracterització portada a l'extrem com que la que fa l'actor Ferran Castells en un doble rol masculí-femení: el del criat Merriman i el de Lady Bracknell.

Quan sembla que segons quines obres recorrin a arguments rebuscats, Oscar Wilde demostra molts anys abans que el simple malentès d'un nom fals i la dedicatòria d'un portacigarrets —avui un autor potser utilitzaria els missatges indiscrets d'un mòbil o la bústia de correu electrònic— pot generar un seguit de conflictes de caire amorós que es resolen de manera rocambolesca per acabar posant pau.

Amb una escenografia austera, un avantatge perquè no distregui més del compte de la paraula dels intèrprets, i la disposició habitual en quadrilàter de la sala del TGB fa que els espectadors se sentin molt a la vora dels personatges i dels seus jocs a la corda fluixa per passar d'una personalitat a una altra.

L'obra es va estrenar el 1895 a Londres i com que els rumors asseguraven que Oscar Wilde s'hi despatxava a gust, algun espectador a qui li xiulaven les orelles, dels que ja no en queden, hi va anar preparat amb verdures podrides per llençar-les a l'escenari i mostrar el seu desacord amb l'atreviment descarat de l'autor. La crítica teatral de l'època es va mantenir també discreta. Però el temps ha coronat *La importància de ser Frank* com una de les obres més importants de l'autor.

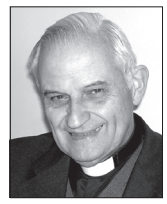

Per Francesc Nicolau
Professor de la Facultat
de Filosofia de Catalunya

Actualitats científiques

Remeiar el càncer és d'actualitat

Segurament n'heu sentit a parlar. Es tracta de la troballa, feta pel nostre científic investigador Manel Esteller de l'Institut d'Investigació de Bellvitge, d'un fàrmac que funciona de manera molt diferent de com ho fan els que s'han utilitzat fins avui dia. S'ha aplicat en ratolins amb càncer, a les seves cèl·lules tumorals, i s'ha vist que inhibia l'activitat cancerosa. Com aconseguia fer-ho? Quina és la seva estratègia? Controlar els controladors. Què vol dir això? En una cèl·lula cancerosa, com hom sap, hi ha uns gens que funcionen malament, però també hi ha els microARN que controlen l'activitat dels gens. Per conseqüent si es controla l'activitat d'aquestes peces del material genètic es pot inhibir el creixement de cèl·lules canceroses fent que controlin degudament els gens implicats.

El problema per aconseguir el que seria la solució, segons Esteller, es troba en la manera de controlar els microARN. I ell ha trobat que l'antibiòtic conegut amb el nom d'enoxacina fa aquesta funció. Diu que el seu equip ja l'ha estudiat i provat en tumors de l'intestí recte o de còlon amb èxit, però, encara que només s'han vist els efectes en càncers d'aquesta classe, no hi ha cap raó per dubtar que també ho faria en qualsevol altre cas, és a dir, sembla clar que pot inhibir el creixement d'altres cèl·lules canceroses, cosa que aniria bé per a tota mena de càncer.

El Dr. Manel Esteller.

Ara bé, l'enoxacina, coneguda de fa temps, ha estat substutuïda en la indústria framacèutica per altres antibiòtics més fàcils d'obtenir, i la seva patent ha caducat. El que ara caldria és treballar en el laboratori amb nous assajos fins a tenir la seguretat de poder-la administrar sense dany per al pacient amb el sol efecte de només detenir l'activitat de les cèl·lules canceroses, cosa que es veu ben possible. Però no hi ha de moment cap laboratori que es vulgui llançar a aquesta investigació, tenint en compte que només se n'ha vist l'eficàcia en ratolins, no amb cap ésser humà. Però no s'ha de perdre l'esperança. Encara que no s'hagin vist resultats en pacients, creu Esteller que tard o d'hora hi haurà un laboratori que acabi veient rendible la fabricació del producte o un de semblant, que tan bé aniria per a la multitud de malalts de càncer que esperen un remei eficaç. Nosaltres desitgem que hi hagi sort.

L'univers de les galàxies

36. Més coses sobre galàxies llunyanes

Dèiem al capítol anterior que els miratges gravitacionals ens han proporcionat el coneixement de galàxies llunyanes, les quals, com era d'esperar mostraven característiques d'una certa «jovenesa», però aquesta constatació no es donava encara cap notícia de les primeres etapes del començament de tot l'univers i això és el que pretén arribar a escatir l'astronomia actual. No és impossible que ho aconsegueixi algun dia. Ho desitgem. Això serà quan pugui veure les galàxies últimes, les més distants de totes, les primordials. I només quan hi hagi coneixement observacional es podrà exposar amb detall, sense perill de fer pures elucubracions hipotètiques, tota l'evolució còsmica. No podem oblidar que tot recorrent successivament la fondària còsmica cap enllà en llunyania estem veient el que ha ocorregut cap enllà del passat en el temps: la distància en anys llum és igual als anys transcorreguts d'allò que s'observi.

De totes maneres es pot mirar de treure conclusions del que ja tenim. Així ho estan fent els astrònoms i no es pot negar que, encara que insuficients, ja han pogut arribar a algunes afirmacions interessants sobre com s'ha realitzat l'evolució còsmica amb la base observacional del que s'ha vist en les galàxies llunyanes. És el que ens ocuparà aquest capítol.

Què se sap de la distribució de les galàxies en el temps

Per «galàxia llunyana» entenem la que es troba a més de 2.000 milions d'anys llum de distància. Pel que els bons telescopis ens han deixat veure i pel que els radiotelescopis han evidenciat, podem dir que aquestes galàxies fan un grup molt més heterogeni que el format per les galàxies pròximes. N'hi ha que són molts semblants a aquestes pròximes però n'hi ha de molt diferents. Els quàsars constitueixen l'exemple més significatiu. Mostren com eren moltes galàxies ara fa 2.000-3000 milions d'anys. I les galàxies actives, les AGN, són en la seva major part també galàxies llunyanes, cosa que ens diu que abundaven més en el passat, i precisament les més lluminoses d'entre elles són també les de més lluny i això indica més activitat en temps anterior.

Es podria amb aquestes dades construir el panorama de com era l'univers ara fa 2.000 o 3.000 milions d'anys? No del tot. Cal tenir present que a aquesta distància només veiem o captem el que ens arriba dels objectes més energètics i no tenim informació directa dels que irradien una energia més dèbil. Per això la primera pregunta és: no podria ser que hi hagués també, en aquesta època còsmica, moltes més galàxies, molt semblants a les més «normals» que tenim ara, a part dels quàsars i de les pletòriques d'activitat? Sembla que hem de respondre afirmativament. No podem oblidar que l'univers s'expansiona, cosa que ens diu que en el passat les galàxies es trobaven més juntes, i hem de dir que, si és així, hi havia d'haver moltes galàxies de les menys energètiques a l'època que diem, per omplir com cal el cosmos que havia d'estar més atapeït que ara d'objectes. Amb una perfecció més gran dels telescopis segurament es veurà un dia com això és cert. Esperem-ho.

Cal dir, a més, que ja s'ha aconseguit alguna cosa al respecte d'això. Posant moltes hores d'exposició per fotografiar el fons del firmament s'han pogut captar objectes de magnitud 28a. Són evidentment galàxies molt llunyanes. Fent càlculs pel que ha aparegut a la placa resulta que tenen una certa preponderància en la regió del blau, cosa que ja lliga amb el fet de contenir estrelles joves, és a dir, de formació recent. I es veuen molt agrupades. En un grau quadrat del cel (recordem que la lluna té un diàmetre de mig grau) n'hi hauria unes 500.000, cosa que és com es preveia que havia de ser.

Per una altra banda, recentment s'ha vist que hi ha moltes més galàxies «nanes» de les que es consideraven que hi podia haver per les que es tenien enregistrades. Una «galàxia nana» conté uns pocs milions d'estrelles, com a màxim un centenar de milions. Algunes d'elles són de poc més d'una centmil·lèsima de la nostra, que com sabem en té cap a 200.000 milions! Pel que s'ha anat observant resulta que ara es veu bastant probable que les «nanes» siguin les galàxies més nombroses. I, és clar, en el passat havien de ser encara més nombroses si tenim en compte els actes de «canibalisme» que s'han donat amb tota seguretat, com explicàvem al capítol 33 i admeten tots els astrònoms.

I si ens fixem en les superlluminoses conegudes actualment, veiem que n'hi ha poques de pròximes a la nostra galàxia i en més quantitat a mesura que ens n'allunyem. Això es pot interpretar de dues maneres: o bé que amb el pas del temps han deixat de ser tan lluminoses o bé que en el passat estaven més agrupades i per això se n'hi veuen més en proporció. La resposta més probable és que les dues interpretacions valguin: abans es trobaven més juntes i moltes han perdut part de l'energia que tenien. Sigui el que sigui, el fet està a favor del que dèiem abans: hi ha hagut un procés d'evolució en les galàxies.

Qüestions obertes i conclusions

Com que no tenim cap constància observacional dels primers instants de «vida» d'una galàxia no podem fer altra cosa que suposicions basades en el que en sabem de les observades. S'han ideat diversos models de com pot haver esdevingut la cosa. S'han de deixar de banda els que es proposaren abans de saber l'abundor que hi ha de galàxies nanes. El model més acceptat actualment és que les primeres agrupacions estel·lars es feren no gaire més enllà dels 300 milions d'anys després del Big bang, a partir d'aquelles inhomogeneïtats primordials que posà de manifest el 1992 el satèl·lit Cobe i que existien uns 380.000 anys després de l'inici del cosmos. Les primeres galàxies haurien estat les nanes, i, en general, petites, i de mica en mica s'haurien anat ajuntant fins a formar les galàxies que ara podem contemplar.

Un fet que sembla corroborar aquesta explicació del procés primigeni és el descobriment que es féu l'any 2000 d'un altre tipus de galàxies: unes nanes molt compactes. Són galàxies realment nanes perquè només tenen pels volts de 120 anys llum de diàmetre, però molt compactes perquè s'ha pogut arribar a la conclusió que tenen una massa comparable a la de les altres nanes conegudes, i fins i tot arribar als 100 milions de masses solars. S'ha proposat dir-ne «nanes ultracompactes». No podria ser que fossin aquests objectes els blocs més primitius que acabaren convertint-se en el conjunt de galàxies que ara tenim? És una suposició que s'han fet alguns astrofísics.

Acabem dient que les suposicions no són més que això: suposicions. Però sempre podem quedar-nos amb l'esperança que amb el temps s'obtinguin més dades observacionals i arribar a coneixements segurs en aquest tema tan apassionant de com s'inicià l'evolució de l'univers.

RàdioEstel

Nova temporada

Enric Frigola
Coordinador de Ràdio Estel

Aquest dilluns dia 12 de setembre comença una nova etapa de Ràdio Estel, com sempre amb la missió de divulgar el missatge humà i cristià des de tots els punts de vista possibles en una programació radiofònica.
La graella d'aquesta temporada no serà gaire diferent de la que els nostres oients van poder escoltar, i jutjar, durant l'última etapa; una fórmula que ens va portar més oients que mai en els últims anys, i que esperem consolidar durant els propers mesos.
D'aquesta programació n'anirem donant detalls concrets cada setmana, però a hores d'ara ja està disponible a la nostra pàgina web, també molt renovada respecte de la temporada anterior. Amb tot, volem destacar-ne una novetat: un programa diari dedicat especialment a la tercera edat, a la gent gran, que desenvoluparà temes relacionats amb aquest segment de població cada vegada més important.
Treballarem amb més rigor que mai per tal d'aconseguir el favor de la nostra audiència, en el convenciment que els serveis que ofereix Ràdio Estel actualment no es poden trobar en cap altra emissora.

- Barcelona 106.6
- Tarragona 100.6
- Catalunya Central
- Girona 103.4
- Tortosa 90.1
- Garraf 96.8
- Osona 98.4

ràdio principat

- Lleida 91.5
- Cerdanya 104.4
- Seu d'Urgell 105.0
- Andorra 107.5

www.radioestel.com

SETEMBRE ÉS EL MES CONSAGRAT A SANT MIQUEL ARCÀNGEL

ALTRES BISBATS

• **FORMACIÓ CATEQUISTES.—** El dia **16 de setembre** és la data límit d'inscripció a les V Jornades de Formació per a Catequistes: *Paraula de Déu per a la Salvació dels homes*, que tindran lloc els dies 4, 5 i 6 de novembre a l'església de la Porciúncula (Mallorca). Per a més informació i inscripcions: Secretariat Interdiocesà de Catequesi, carrer dels Àngels, 18 bx. – 08001 Barcelona. Telèfon 933 021 041 – Fax 933 173 986 / secretaria@sicb.e.telefonica.net / www.sic-catequesi.cat

• **SALUT MENTAL I PRESÓ.—** Els dies **15 i 16 de setembre** tindrà lloc la VIII Trobada Nacional *Salut Mental i Presó* al Palau de Benacazón de Toledo organitzada pel Departament de Pastoral Penitenciària de la Conferència Episcopal Espanyola. Per a més informació i inscripció, de dilluns a divendres, de 10.00 a 13.00, Departament de Pastoral Penitenciària, c/ Añastro, 1 – 28033 Madrid, Telèfon 913 439 712 – Fax 913 439 727 / penitenciaria@conferenciaepiscopal.es

• **TROBADA DE SANTUARIS.—** Els dies **27, 28 i 29 de setembre** tindrà lloc la XIII Trobada de Santuaris d'Espanya al santuari de la Mare de Déu d'Araceli, a Lucena, organitzada pel Departament de Pastoral de Santuaris, Peregrinacions i Pietat Popular de la Conferència Episcopal Espanyola. Per a més informació i inscripcions: Conferència Episcopal Espanyola, Sra. Berta Moratilla, carrer Añastro, 1, 28033 Madrid, Telèfon 913 439 710 – Fax 913 439 727 / secpastoral@conferenciaepiscopal.es

• **TROBADA D'EXPERIÈNCIA DE DÉU.—** Loiola (Guipúscoa) acull de l'**11 al 16 de setembre** una nova sessió de les Trobades d'Experiència de Déu amb el P. Ignacio Larrañaga, *o.f.m.* Per a més informació: 943 151 789 / vitorina.enriquez@telefonica.net

BARCELONA

• **LLIGA ESPIRITUAL DE LA MARE DE DÉU DE MONTSERRAT.—** Organitza una missa en sufragi de totes les persones que van lluitar i van morir per Catalunya, presidida pel cardenal Lluís Martínez Sistach, arquebisbe de Barcelona, a la basílica de Santa Maria del Mar, l'**11 de setembre**, a les 10.00.

• **VERITABLE VIDA EN DÉU.—** El grup de pregària de la Veritable Vida en Déu tindrà la seva trobada el dia **11 de setembre**, a les 18.00, a la capella de les Carmelites Missioneres del carrer Puiggarí, 1, de Barcelona. Més informació: Mercè Ferrer, tel. 935 304 806.

• **FACULTAT DE TEOLOGIA DE CATALUNYA.—** Dimecres, del **14 de setembre** al **18 de gener**, de 19.00 a 21.00, té lloc a la Facultat de Teologia de Catalunya (c/ Diputació, 231) el curs *Introducció a l'espiritualitat franciscana*, a càrrec de Fra Jacint Duran i Fra Josep Manuel Vallejo. Més informació: 934 534 925 / www.teologia-catalunya.cat

SOLEMNITAT DE LA MARE DE DÉU DE LA MERCÈ

A la seva basílica parroquial

• **18 setembre**: 17.00 Processó pels carrers del barri Gòtic fins a la catedral. Rebuda de la processó pel Sr. Cardenal Arquebisbe de Barcelona i l'Excm. Capítol Metropolità. Benedicció i cant d'*Els goigs de la Mare de Déu de la Mercè*. Retorn pels carrers del Barri Gòtic fins a la basílica.
• **23 setembre:** Missa a les 12.00 i a les 19.00. En finalitzar la missa, exposició breu del Santíssim Sagrament.
• **24 setembre:** missa a les 9.00, 10.30, 12.00 i 13.00
8.00: ofrena floral dels Trabucaires de Barcelona
10.30: Missa solemne presidida per l'Emm. i Rvdm. Sr. Cardenal Arquebisbe Metropolità de Barcelona, Dr. Lluís Martínez Sistach. Ofrena floral de les Cases Regionals a l'ofertori.
13.00: Misa con ofrenda floral de las comunidades hispanoamericanas y filipinas.
20.00: Missa de cloenda de les festes

• **ESGLÉSIA DE SANT GAIETÀ.—** El diumenge **18 de setembre**, a les 18.00, tindrà lloc el concert del mes de setembre a l'església de Sant Gaietà, dels Pares Teatins, al carrer Consell de Cent, 293 – Enric Granados, 6. El concert anirà a càrrec de la Capella Francesa de Barcelona, dirigida per Cecilia Velázquez. La primera part: Polifonia; la segona part: Valsos de Brahams. Per a més informació: tel. 600 250 929.

LLEIDA

• **COVA DEL PARE PALAU.—** El **16 de setembre**, a les 18.00, conferència Francisco Palau, profeta y místico. Nuevo modo de entender y ser Iglesia, a càrrec de Josefa Pastor, c.m.t. Més informació: tel. 973 794 883 i 692 135 930, covaparepalau@yahoo.es.

• **CURS D'EDUCACIÓ AFECTIVA I SEXUAL.—** Impartit a Lleida per la Fundació Desenvolupament i Persona, dirigida per la Dra. Nieves González Rico, té lloc un curs d'educació afectiva i sexual com a eina de formació per a pares i educadors. La primera part (Desenvolupament afectiu i sexual) es durà a terme els dies **23 i 24 de setembre** a la seu de l'Acadèmia Mariana-Casa de l'Església, al carrer Acadèmia, 17, de Lleida. La idea del curs ha estat desenvolupada per les Delegacions diocesanes de Catequesi, Joventut, Ensenyament, Pastoral del Lleure-F. V. Blanca, i Família i Vida. També per l'Institut d'Estudis Religiosos IREL, el Secretariat de l'Escola Cristiana, la FAMPAEC, la Coordinació Pastoral dels Col·legis Cristians, i el Centre d'Orientació Familiar. Per a més informació: Delegació de Família i Vida: 973 267 000 / Fundació Verge Blanca: 973 272 864.

TERRASSA

• **CASA MARE DE DÉU DE MONTSERRAT.—** El diumenge **18 de setembre**, tindrà lloc un recés per a homes a càrrec del P. Gregorio Rodríguez, c.p.c.r. Serà a la Casa Mare de Déu de Montserrat de les Cooperatrius Parroquials de Crist Rei, a Caldes de Montbui. Per a més informació: tel. 938 654 496 / 697 840 559 / http://cpcr-caldes.blogspot.com/

VIC

• **DIA DE LA CATEDRAL.—** El **diumenge 18 de setembre** tindrà lloc la celebració de l'aniversari de la dedicació de l'església-basílica de la catedral de Sant Pere de Vic. Juntament amb el Dia de la Catedral hi haurà, com ja és costum, la Jornada Diocesana de començament de curs. L'horari és: 11.00 Acollida al Seminari i pregària inicial; 11.30 Presentació dels objectius que ens presenta el Pla Diocesà de Pastoral per al present curs; 13.30 Dinar al Seminari; 15.30 Reportatge-agraïment als voluntaris i acollidors dels joves participants en la JMJ; 17.30 A la catedral, celebració de l'Eucaristia presidida per Mons. Romà Casanova.

PREGUEM PER LES INTENCIONS DEL PAPA

• Perquè tots els docents sàpiguen transmetre l'amor a la veritat i educar en els valors morals i espirituals autèntics.
• Perquè les comunitats cristianes disperses al continent asiàtic proclamin l'Evangeli amb fervor, donant testimoni de la seva bellesa amb l'alegria de la fe.

LLAR D'ANCIANS PRUDENCI MIRALLES
per a grans *persones* grans

Places disponibles i preu assequible, ambient familiar

NIF: G-08862781 - Els donatius desgraven un 20% del total de l'IRPF (Llei 30/94)
www.residenciapmiralles.org e-mail: residenciapmiralles@telefonica.net
Trafalgar, 39, 5è - 08010 Barcelona Tel. 932 681 867 - Fax 932 684 356

Anuncis per paraules

COMPRA i VENDA

COMPRO SEGELLS, postals, monedes, rellotges, joguines, instruments musicals, joies i tota classe d'objectes i mobles antics. Tel. 933 578 394.

DESCOBREIX premsa cristiana, ens comunica, ens uneix, ens enforteix.

DIVERSOS

ADVOCADA especialista en nul·litats matrimonials i separacions. 1a visita gratuïta. Tel. 934 510 707.

SENYOR de 60 anys, catòlic practicant, desitja conèixer dona catòlica. Tel. 932 615 083.

Si voleu anunciar-vos, ompliu la BUTLLETA D'INSERCIÓ a base d'una lletra per quadret, deixant un espai en blanc entre cada paraula i envieu-ho juntament amb un gir postal o xec bancari a CATALUNYA CRISTIANA c/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 Barcelona.

NOMBRE DE SETMANES ☐ IMPORT TOTAL ☐

NOM .....
ADREÇA .....
POBLACIÓ ..... C. P. .....
TELÈFON ..... DNI/CIF .....

☐ 12,50 €
☐ 21 €

RESERVAT EL DRET DE PUBLICACIÓ

CatalunyaCristiana

Des del carrer

MIREIA FREIXA, EXPERTA INTERNACIONAL EN MODERNISME

«He anat a Chicago a estudiar el fenomen del gaudinisme»

Jaume Aymar

Mireia Freixa és doctora en Història de l'art, professora a la Universitat de Barcelona i acadèmica numerària de la Reial Acadèmia de Belles Arts Sant Jordi. Està considerada una experta internacional sobre el modernisme i l'*art nouveau*, temes sobre els quals ha escrit llibres i articles.

Com a historiadora de l'art i bona coneixedora del modernisme, què opina de la Sagrada Família de Barcelona, ara que ja podem contemplar-ne les naus completes?

La Sagrada Família és una obra única al món. L'arquitecte que va fer el projecte abans que Gaudí es fes càrrec de l'obra, Francisco de Paula de Villar, volia fer un temple neogòtic. Gaudí pretenia continuar amb gòtic «modern» —l'art medieval era el gran estil cristià, no ho oblidem—. Però va deixar el projecte tan obert que, en mans dels arquitectes actuals, s'ha convertit en una obra insòlita que sintetitza els grans avenços de la tecnologia però al mateix temps està carregat de tradició i de referències simbòliques.

Antoni Gaudí va ser un geni, però el seu context cultural devia ser important en la seva formació, què ens en pot dir?

Els historiadors de l'art intentem defugir el concepte de «geni». Gaudí era un gran creador que tenia, a més, una extraordinària capacitat de treball. Però, per descomptat, va viure en un dels moment més vitals de la cultura catalana. Hem d'entendre Gaudí dins del context cultural del seu moment, la Catalunya dels anys del modernisme i, en concret dins de la ciutat de Barcelona amb la construcció del nou Eixample...

Per encàrrec de la Universitat de Barcelona ha preparat un curs d'estiu sobre la Sagrada Família, amb quin objectiu?

Sí, vam organitzar un curs monogràfic dins dels cursos d'estiu de la UB, «Els juliols». Hi va participar un grup molt heterogeni d'estudiants, de diferents edats i diferents nacionalitats. El nostre objectiu era donar a conèixer tota la pluralitat d'aspectes que conflueixen en el temple, des dels estrictament constructius als seus valors simbòlics o, fins i tot podríem dir, pastorals.

Per què el modernisme va restar tants anys en l'oblit?

Va restar en l'oblit perquè, en els anys en què imperava l'arquitectura moderna, estava simplement «passat de moda» i l'excés decoratiu d'aquest estil era molt ofensiu per a les noves directrius que s'anaven imposant en l'arquitectura i en el disseny. Amb Gaudí i la Sagrada Família va passar, però, una fet molt particular. Es va mantenir activa la construcció —tot i que amb alts i baixos— tant durant els anys del noucentisme com en el període modern. Per la situació d'indefensió en què sempre s'ha trobat la nostra cultura, la Sagrada Família va ser sempre un símbol indiscutible de catalanitat, fins i tot, en els anys més durs del franquisme.

Creu que actualment el patrimoni modernista està prou preservat i estudiat?

Lamentablement no està prou preservat ni prou estudiat! Només cal veure el perill en el que es troba un dels edificis més emblemàtics del modernisme, l'antic hotel La Rotonda. I encara és molt més fràgil el patrimoni que es conserva a l'interior dels edificis. Respecte de la segona part de la pregunta, s'ha avançat molt en l'estudi del modernisme però queda encara molt per fer. Penso, de totes maneres, que el gran enemic de la recerca sobre el modernisme és el fenomen del turisme massiu que ens domina. Només es consumeix una literatura de divulgació turística i la difusió de la recerca es mou en àmbits molt reduïts.

Sabem que ha fet una estada de recerca a Chicago, quina importància té aquesta ciutat nord-americana en la història de l'arquitectura fins al punt de ser considerada capital de l'arquitectura mundial?

La ciutat de Chicago és fonamental per comprendre la història de l'arquitectura moderna i és, a més, una ciutat magnífica. Però jo hi he anat per estudiar precisament el fenomen del gaudinisme, per molt estrany que pugui semblar. Als arxius de la biblioteca de l'Art Institute es conserven els papers de l'historiador George R. Collins (1917-1993), que va ser el fundador de l'entitat Amics de Gaudí USA. Collins, a partir dels darrers anys de la dècada dels cinquanta, va donar un gir molt important —molt més tècnic— als estudis sobre Gaudí. Vaig recollir molt material que ara he de tenir temps per elaborar i treure'n alguna publicació.

Rauxa

La fi del miratge

Eduard Brufau

Ja fa més de tres anys que estem immersos en la crisi econòmica i tot fa pensar que encara va per llarg. Davant de la gran incertesa sobre el futur de l'economia i la possibilitat que les coses empitjorin, la por i el neguit creixen entre la gent. I al mateix temps que es generalitza la preocupació per la situació econòmica també ho fa el desencís amb les expectatives que el nostre sistema polític i econòmic havia creat.

A poc a poc tothom pren consciència que la classe política està profundament condicionada pel món financer i que l'economia mundial no es regeix per les lleis de la ciència econòmica, sinó per la cobdícia i la llei del més fort. S'ha vist clarament de quina manera en els mercats es juga irresponsablement a enfonsar empreses, sectors o fins i tot països sencers, i el poder que tenen les totpoderoses agències de qualificació quan rebaixen la solvència dels estats. Amb la crisi l'economia es revela com una gran especulació sense fonament real, els polítics apareixen incapaços de resoldre els problemes de la societat i el ciutadà normal i corrent se sent víctima d'un gran engany. Ara la seva creença cega en el progrés continu s'esberla per moments. La crisi no només enfonsa l'economia, també ha posat fi al miratge en què vivíem.

Pensant-ho millor

Carles Soler i Perdigó
Bisbe emèrit de Girona

Ens cal pregar

Som fills d'aquest temps. Estem impregnats i fortament condicionats per la cultura moderna, que ens arriba per tots costats, servida pels poderosos i meravellosos mitjans audiovisuals. Imatge i so, realment sensacionals, impacten fortament els nostres sentits. És francament difícil la vida interior. Impossible, si no es prenen mesures, si no assegurem espais de silenci i recés.

Portem sempre a dintre, al cap i al cor, la vivència de les relacions amb els familiars i amics, la preocupació per les notícies que hem rebut, i potser la ferida de frustracions o d'injustícies que hem sofert.

L'oració no pot ser un esforç imposat com una obligació. Ha de ser un moment d'expansió i d'amistat. En tot cas, de contrast, puix que, pecadors com som, compareixem davant el Sant dels sants.

Cal trobar el temps de Déu i no escatimar-lo. No hem de pretendre atabalar nostre Senyor. Encara menys comprometre'l amb les nostres cabòries o conflictes. La millor pregària és estar-se amb quietud espiritual davant d'Aquell que sabem que ens estima. Deixar que ens miri. No intentar amagar ni dissimular res. Que ens arribi la claror de la seva mirada. Deixem-nos estimar per Déu. Deixem que ens parli. És la Paraula. Ho veurem tot més clar. Llavors començarem a estimar-lo de veritat.

Sant Joan Maria Vianney, en una de les seves catequesis, deia: «L'oració no és altra cosa que la unió amb Déu. Quan algú té el cor net i unit a Déu, és com envaït d'una certa felicitat i dolcesa que embriaga, és rodejat d'una llum admirable... Nosaltres érem indignes de pregar, però Déu, tan bo com és, ens va permetre parlar amb ell... el nostre cor és petit, però l'oració el dilata i el capacita per estimar Déu. L'oració fa que tastem ja anticipadament el cel, fa baixar a nosaltres una mica de paradís.»

No ens amoïnem gaire per les distraccions. No tinguem la pretensió de floriture-res, de grans elucubracions o de rampells místics. Siguem senzills. Amb ànima de pobre i cor de deixeble. La Paraula de Déu a les mans. Tornar sempre a l'Evangeli. El deixeble ha d'adquirir sintonia i sensibilitat evangèlica.

Ens hi ajudarà molt mantenir actualitzada la presència de Déu, elevar sovint el pensament i el cor a Jesús, que ens ha promès ser sempre amb nosaltres. L'Esperit Sant, del qui en som temples vivents des del Baptisme, ens ho acredita. Entretenir-nos a pensar-ho de tant en tant i assaborir-ho ja és pregària, i de la bona, i ens predisposa a pregar sempre.